

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Orlová - řídíme strategicky III,
CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010029

Koncepce Smart City Orlová – rozvojová strategie města

city:one

David Bárta

CityOne s.r.o.

Koncepce Smart City Orlová – rozvojová strategie města

A. Manažerské shrnutí strategie

21. století je stoletím transformace, tj. významné a rychlé změny (digitální, klimatické, materiální a společenské) a úspěšní tak budou ti, kteří se dokážou na tyto změny připravit, tj. adaptovat. V oblasti měst se jedná o schopnost změny řídit (organizačně, procesně, finančně, personálně), zapojovat místní občany a spoluvytvářet kvalitnější prostředí k životu včetně pracovních příležitostí s přidanou hodnotou v místě bydliště, umět využívat moderní technologie pro efektivnější a informovanější rozhodování a schopnost lákat mladé, talentované lidi, aby do města přicházeli a zvyšovali tak nabídku kvalitních služeb. Pokročilá (chytrá) města tak logicky ze svého rozpočtu programově podporují lokální inovace stejně tak, jako poskytují standardní komunální služby, což je pro prostředí ČR zcela nová věc. Město Orlová si zadalo zpracování strategie Smart City, která kromě výše uvedeného zohledňuje i nové cíle a politiku EU a navrhuje městu aktivity, které do budoucna umožní městu na rozvojové záměry čerpat evropské peníze.

Lepší řízení

Město Orlová má mnoho příležitostí k rozvoji a pokrok je tak spojen se schopností je efektivně využít. Proto se navržená strategie Smart City soustředí na lepší řízení úřadu s ohledem na inovace a aktuální společenské výzvy, na **vytvoření městského inovačního týmu**, který bude schopen nové možnosti uchopit a v Orlově použít. Klíčové výzvy představuje stárnutí populace, technologická změna a environmentální udržitelnost. Je vysoce pravděpodobné, že kvůli zesílenému tlaku Bruselu poměrně brzy dojde k navýšení ekologických daní v ČR, a to může pro spotřebitele znamenat zdražení energií, například elektřiny. Navržená strategie se tak investičně z více než poloviny zabývá transformací místní energetiky.

Lepší plánování

Chytré město opírá svá rozhodnutí o „digitální modely“, tj. virtuální podoby města, které umožní předem vyzkoušet, a tudíž i lépe plánovat, jednotlivé investiční akce města, ale i dalších investorů (kraj, stát, soukromí investoři, ...), a uplatňovat tak záměry různých stran synergicky a najednou. Lze si tak například představit, že ulice budou rozkopávány už pouze jednou, neboť se v digitálním prostředí namodelují všechny potřeby i limity území, tj. kudy budou vedeny nové sítě, kde vysadit stromy a jakého druhu, či kolik kde bude moci parkovat aut. Digitální model tak umožní dosáhnout shody všech zúčastněných na finální podobě konkrétních ulic, tj. dohody města či kraje, poskytovatelů sítí a služeb, místních podnikatelů a občanů. Všichni tak budou mnohem lépe informováni o tom, co město, či jiní investoři, chystají, a jak bude daná věc na konci vypadat a fungovat. To samo o sobě zlepší koordinaci prací, zlevní a zrychlí související činnosti. Získané informace budou sloužit také jako nutné podklady pro žádosti o evropské dotace. Proto strategie navrhuje začít v Orlově měřit základní veličiny i pomocí senzorů, např. počty vozidel, teplotu či vlhkost.

Více informací o Orlově

Moderní (chytré) město postupně shromažďuje informace o městě, buduje informační bázi. Pracovníci města, podnikatelé či občané se tak mohou dozvídat více informací o svém bydlišti, o své ulici, a na základě těchto informací se lépe a poučeně rozhodovat, porovnávat kvalitu života s jinou ulicí ve

městě, zda v ulici mít více parkovacích míst, či více stromů apod. Lidé tak mohou vést diskuze o tom, co lze v místě svého bydliště zlepšit, co tomu brání a společně s městem hledat a projednávat konkrétní změny. K tomu slouží různé moderní komunikační nástroje, nicméně bez konkrétních témat podložených informacemi o Orlové lze potenciál nástrojů využít jen stěží. Navržená informační báze tak představuje základ rozvoje Orlové se zapojením místních občanů primárně prostřednictvím poučených zástupců, kterým rozvoj města není lhostejný. Město bude prostřednictvím různých map lidem ukazovat, jak si jednotlivé lokality vedou a co by mohlo být zlepšeno, a lidé budou na oplátku moci se k těmto informacím vyjadřovat a případně o navrhovaných úpravách i hlasovat. Tím se podníká také občanská aktivita, a to v souladu s politickým mandátem volených zástupců a významně povýší stávající zapojování občanů skrze participativní rozpočet.

Lepší doprava

V rámci dopravy strategie navrhuje dvě oblasti k řešení mající dopad na cestování i bezpečnost dopravy v Orlové. Posílit lokální zaměstnanost a vzdělávat především mladé občany v digitálních technologiích má navržené co-workové centrum, které má kromě pronájmu kanceláří sloužit jako místo pro lokální inovace, vzdělávání a diskuze s občany. Smyslem je, aby v době digitálních možností práce z domu mohly být některé pracovní aktivity řešeny v místě bydliště, čímž se sníží potřeba cestovat a podpoří se místní ekonomika. Strategie zde navrhuje vybudovat centrum jako jeden bod sítě v Moravskoslezském kraji, což by významnějším zaměstnavatelům umožnilo nabídnout takový benefit svým zaměstnancům v jejich místě bydliště, a tím by umožnily centrům postupně získat ekonomickou soběstačnost. I druhé významné opatření v dopravě cílí na nevznikání potřeby cestovat autem, se zaměřením především na mladou generaci, která si tvoří své cestovní návyky právě v pubertálním věku. Vytvoření interní sítě cyklostezek s patřičným zázemím v místních školách by mělo být dopravní prioritou města, která reaguje na rozvoj různých „vychytávek“ v oblasti osobní dopravy jako jsou např. elektrokoloběžky, které se v posledních 5 letech staly úplným fenoménem a postupně se dostávají i do ČR. Chytré vždy spočívá v investicích, které řeší potřeby hned několika různých stran či služeb, proto i budování cyklostezek souvisí s možným položením nových potřebných sítí (především energetických a optických kabelů). Proto se nová cyklistická síť odvíjí nejen od dopravních potřeb a vyžaduje samostatné zpracování ve spojitosti s energetikou, viz dále. Posledním významným opatřením je pak měření dopravní zátěže pro dopravní i parkovací politiku, vhodné úpravy veřejných prostranství apod.

Lepší energetika

Strategie navrhuje investice do přípravných prací ve výši 23mil. Kč. Energetické úspory jsou pro Orlovou obrovským potenciálem, a to i ohledem na novou ekonomiku a pracovní příležitosti. Při útlumu těžby uhlí lze toto přechodové období využít ke strategickým investicím do lokálního distribučního území, tj. do městské energetické soustavy, která do budoucna umožní investovat městu, podnikům, i občanským sdružením do obnovitelných zdrojů energie, či které umožní spravovat energetické území, čímž ho činit odolnějším vůči výpadkům (black-out) či zrychlit povolení nové přípojky. Při překotném rozvoji vodíkové ekonomiky (na letošním Japonském vodíkovém summit 2020 je představeno „domácí“ zařízení vyžadující 4,4kW/h na výrobu jednoho kubíku vodíku) budou tyto zdroje k dispozici lokálním malovýrobcům, což stabilizuje energetickou soběstačnost v území. Navíc při aktivitách MSK v oblasti vodíku jsou navrhované přípravné práce velmi perspektivní investicí.

Lepší vodohospodářství a životní prostředí

Evropské cíle v oblasti klimatu s 100 miliard Euro fondem nahrávají projektům, které se budou zabývat lokálním klimatem. Kromě plošného měření teploty a vlhkosti či hladiny retenčních nádrží jako vstupních údajů do klimatických rozhodnutí je vhodné se zaměřit i na kvalitu pitné vody, zadržování

dešťové vody či využití kalů z odpadní vody coby zdroje energie. Strategie navrhuje aktivity ve všech třech oblastech, a to jak a co měřit, např. i s využitím satelitního skenu, až po strategické přístupy k „modrozelené“ infrastruktuře, ve které je Orlová zcela na počátku, tj. jak do stavebních úprav zakomponovat podmínky lokálního zásaku vody apod.

Závěry

Navržená strategie se zabývá koncepčním dlouhodobým rozvojem města, který je postaven na lokální zaměstnanosti a službách s přidanou hodnotou, dlouhodobém vzdělávání, využití digitálních technologií a klimaticky přívětivých koncepcích, města krátkých vzdáleností s dostupností základních služeb, sdílené ekonomice a energetické soběstačnosti. Cílí na vytvoření rozvojových programů města se zapojením aktivních občanů i místní podnikatelské obce a spojení sil pro chytré rozvojové záměry města.

B. Manažerské shrnutí provedené práce

Dokument vznikl v rámci projektu **Orlová - řídíme strategicky III, CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010029 programu OPZ** v části **Koncepce Smart City Orlová – rozvojová strategie města**.

Analytická část koncepce Smart City Orlová probíhala **4 měsíce formou analýzy dat, pohovorů s pracovníky města a dvou seminářů**. Jejím výsledkem je identifikace hlavních nedostatků a příležitostí rozvoje Orlové a návrh relevantních investic formou „návrhových karet“. Celkem bylo zpracováno **13 karet navrhující investice v řádu 40 mil. Kč**, z toho za 23 mil. Kč jsou činnosti v energetice.

Koncepce je řešena podle metodiky MMR Koncept inteligentních měst (2015) a zohledňuje všech 16 principů. Navrhuje programové uchopení rozvoje města v podobě **Vize Orlová 2040**, tj. městského programu, který zastřešuje jednotlivé inovace do jednoho provázaného celku. Řeší organizační potřeby a řízení úřadu, komunikaci s občany a jejich participaci, datově vedenou správu a otevřená data a také korporátní identitu včetně brandu programu i města. Takto je strukturována každá návrhová karta.

Dle metodiky byla vypracována **jednotná architektura programu Vize Orlová 2040**. Jejím smyslem je stanovit „povinné“ položky pro zdárné naplnění programu a určit souvislosti mezi jednotlivými kartami a aktivitami. Stanovení souvztažností totiž zabraňuje vzniku izolovaných projektů a umožňuje politikům zvolit priority bez opomenutí potřebných souvisejících aktivit.

Zpracované karty byly představeny **na dvou seminářích** – pro pracovníky městského úřadu a pro zastupitele města. Účelem seminářů bylo získat zpětnou vazbu a také získat představu, která témata upřednostňují pracovníci Úřadu a která politická reprezentace. Seminář pro zastupitele také posloužil k zjištění a získání politické podpory. Pro program Vize Orlová 2040 hlasovalo 18 z 19 přítomných zastupitelů. Výsledky obou seminářů jsou uvedeny v příloze 4.

Projekt identifikoval potřebu změny cílů města, zejména využití efektivní polohy města na hranici tří států a 10 milionové oblasti, dobré prostředí, vybavení a cenové úrovně a dostupná volná pracovní síla.

Seznam karet je uveden v příloze 1 a představuje již základ návrhové části. Každá karta obsahuje východiska, získaná analýzou dat a z pohovorů, a navrhuje konkrétní činnosti vedoucí k navrhovanému cíli, jejich finanční a časovou náročnost. Významná část navrhovaných činností a s tím spojených nákladů (ve výši cca 20 mil. Kč) byla následně navržena pro podporu z programu EU LIFE+ (finanční nástroj pro opatření v oblasti prostředí a klimatu) v rámci aktuální iniciativy MSK, uplatněny byly jen některé.

Před uskutečněním pohovorů byla analyzována datová připravenost města a kultura práce s daty, a to požadavky zpracovatele na dostupné podklady a data, a jejich předání městem. Každá relevantní

návrhová karta obsahuje posouzení předaných a nepředaných dat, což je podkladem pro vymezení možností práce zpracovatele i dokumentace aktuální připravenosti města na inovační změny.

V rámci analytické části byly také zpracovány a následně prodiskutovány požadavky na personální zajištění programu, ať už in-house či externě. Požadavky na zajištění agendy jsou uvedeny v příloze 2 a pojímají 6 osob ve výši 4 pracovních úvazků. V tomto projektu neřešíme, zda všechny zde uvedené úvazky jsou nad rámec stávajícího počtu zaměstnanců, to je úkolem navrženého navazujícího optimalizačního projektu.

Protože inovace vyžadují pro své přežití uplatnění na širším trhu, je navržena spolupráce s jinými městy na sdílení inovací prostřednictvím spolku CZECH.UP.

C. Úvod

21. století je stoletím transformace, tj. významné a rychlé změny (digitální, klimatické, materiální a společenské) a úspěšní tak budou ti, kteří se dokážou na tyto změny připravit, tj. adaptovat. V oblasti měst se jedná o schopnost změny řídit (organizačně, procesně, finančně, personálně), zapojovat místní občany a spoluvytvářet kvalitnější prostředí k životu včetně pracovních příležitostí s přidanou hodnotou v místě bydliště, umět využívat moderní technologie pro efektivnější a informovanější rozhodování a schopnost lákat mladé, talentované lidi, aby do města přicházeli a zvyšovali tak nabídku kvalitních služeb. Pokročilá (chytrá) města tak logicky ze svého rozpočtu programově podporují lokální inovace stejně tak, jako poskytují standardní komunální služby, což je pro prostředí ČR zcela nová věc.

Město průběžně prochází změnami, při kterých se adaptuje na nové vnitřní, či vnější podmínky. Někdy se může zdát, že nově přicházející změna eliminuje některé důležité prvky adaptace změn minulých. To je dáno tím, že Město (a je to situace na určité úrovni obvyklá, a to i pro komerční organizace) nemá nastavenou organizační strukturu, která by měla v kompetenci právě identifikaci, řízení a hodnocení schopnosti Města se adaptovat (tj. „městský inovační tým“).

Město reaguje tímto projektem (jak analytickou částí, tak i návrhovou) na nedávno medializované hodnocení kvality života, kde mezi samosprávami skončilo na posledním místě. Přestože Město toto hodnocení nepovažuje za odborně správné, očekává, že v tomto projektu dojde k potřebné reflexi a že budou identifikovány cesty, jak se zlepšovat.

Ne že by v tomto nastavení nebylo schopno Město změny řídit, ale má daleko komplikovanější situaci změnám porozumět a zapojit do nich metodicky všechny potřebné odbornosti a jejich prostřednictvím i zástupce příspěvkových a obchodních organizací, zástupce skupin občanů a ekonomických subjektů.

Tím, že se komplikuje schopnost zapojit do změny všechny „hráče“, významně se komplikuje i schopnost změny komunikovat. Pak nelze očekávat, že se pro změnu spojí potřebné síly k jejich prosazení a uskutečnění.

Vytvoření organizace, která bude aktivně procesovat změny – tj. schopnost se adaptovat, je nyní pro organizace všech typů, včetně města, klíčová. Tato připravenost je základem pro holisticky řízený inovační rozvoj územních služeb Města (nebo chcete-li pro Smart City).

Projekty Smart City primárně vytváří Digitální modely fungování Města, nad kterými lze modelovat jeho chování při změnách. Tyto Digitální modely

- umožňují „poučené rozhodování“ samosprávy, občanů i ekonomických subjektů. A to je to podstatné, co nám Smart City přináší
- pomáhají správně rutinně řídit provozní systémy (automatizovaně, semi-automatizovaně, nebo podporou pro chování člověka)

- podporují chápání souvztažností mezi chováním člověka a jeho dopady na kvalitu svého prostředí (forma vzdělávání občanů k demokratickému, klimaticky ohleduplnému a společensky angažovanému myšlení)
- vytvářejí udržitelné a konkurenceschopné prostředí k přežití a rozvoji Města

Služby versus nákup řešení

Město vždy vystupuje navenek formou služby. To je základní poslání celé veřejné správy. Proto by se mělo **soustředit na pořízení provozní fáze služby** a nenechat se od dodavatelů zatáhnout do pořizování řešení, ať už o nich dodavatel tvrdí, že jsou chytrá, nebo inteligentní. Žádné řešení takový charakter nemá, to má pouze služba.

Kvalita služby je daná připraveností všech, kteří se jí účastní. Proto by mělo Město věnovat velkou pozornost vzdělávání vlastních zaměstnanců, ale i občanů a zástupců firem.

Závěr

A nakonec to podstatné (viz 4. princip metodiky MMR): **Město je schopno efektivně řídit a financovat vlastní rozvoj pouze ve spolupráci se všemi zástupci stakeholderů** s Městem spojenými. Je tedy nutné vytvořit patřičné organizační struktury, tj. Městské inovační Konsorcium pro dosažení dohody nad rozvojem města a Městský inovační Fond pro získávání finančních prostředků z různých zdrojů, a pro vedení těchto speciálních struktur se spojit s profesionály.

Jak vzdělávání, tak řízení aktivit souvisejících s inovacemi, pořizováním a poskytováním inovativních služeb nemůže město obsáhnout samostatně a doporučujeme se připojit k ostatním spolupracujícím samosprávám, např. v rámci spolku CZECH.UP. Smyslem je poskytovat služby s přidanou hodnotou standardně ve všech obcích tak, aby občané/uživatelé takové služby využívali. Nedává smysl, například, aby navigace na volná parkovací místa fungovala jen někde, jen skrze nějakou lokální aplikaci, jen pro místní občany. Inovace mají smysl jen tehdy, pokud jsou v síti. Tehdy totiž získávají i ekonomický smysl a působí blahodárně na rozvoj služeb v území, tj. vyšší kvalitu života.

D. Specifikace dokumentu

Město	Orlová
IČ	00297577
Zpracoval	CityOne s.r.o.
IČ/DIČ	01770713
Statutární zástupce zpracovatele	Mgr. David Bárta
Typ dokumentu	Strategický dokument
Dotační program	Orlová - řídíme strategicky III, CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010029 programu OPZ

Tabulka 1 Specifikace projektu

D.1. Obsah

A.	Manažerské shrnutí strategie.....	1
B.	Manažerské shrnutí provedené práce.....	3
C.	Úvod	4
D.	Specifikace dokumentu	6
D.1.	Obsah.....	6
D.2.	Seznam Příloh.....	8
D.3.	Seznam obrázků	8
D.4.	Seznam tabulek	9
D.5.	Slovník užitých pojmů.....	9
E.	Teoretické vstupy	11
F.	Analytická část.....	13
F.1.	Dostupné datové sady a užívané scénáře	13
F.2.	Řízené rozhovory.....	14
F.3.	Semináře.....	16
F.3.1.	Seminář pro pracovníky úřadu	16
F.3.2.	Seminář pro zastupitele.....	18
G.	Návrhová část.....	22
G.1.	Celková architektura inovačního programu města	22
G.2.	Souhrn navrhovaných investic a personálního zajištění	23
G.3.	Organizace	24
G.4.	Řízení zdrojů	25
G.4.1.	Personální zajištění inovačního programu Města dle konceptu Smart City.....	25
G.4.2.	Finanční zajištění inovačního programu Města dle konceptu Smart City.....	26
H.	Implementační část	26
I.	Představení CZECH.UP.....	27
J.	Úvod do systému karet.....	30

K. Smart Governance: 1. korporátní identita	33
DATA	34
HODNOCENÍ	34
Doporučení	35
L. Smart Governance: 1.1 korporátní identita: BRAND.....	38
DATA	39
HODNOCENÍ	39
Doporučení	39
M. Smart Governance: 2 Inovace organizace a procesů MěÚ.....	41
DATA	42
HODNOCENÍ	43
Plán klíčových změn	44
N. Smart Governance: 13 Komunity, coworking a participace	47
DATA	48
HODNOCENÍ	48
Doporučení	48
O. Smart Citizen/ Občan: vzdělávání.....	52
DATA	52
HODNOCENÍ	52
Doporučení	53
P. Smart Citizen/ Občan: programy senior a student.....	55
DATA	55
HODNOCENÍ	55
Doporučení	55
Q. Otevřená data.....	57
DATA	57
HODNOCENÍ	57
Doporučení	58
R. Smart sources: Životní prostředí	59
S. Smart sources: VODA a životní prostředí: Pitná voda	59
DATA	60
HODNOCENÍ	60
PLÁN ŘEŠENÍ.....	61
Rozpočet a časová dotace navržených aktivit a opatření	62
T. Smart sources: VODA a životní prostředí: Dešťová voda	63

DATA.....	64
HODNOCENÍ	64
Plán klíčových řešení	64
Rozpočet a časová dotace navržených aktivit a opatření	65
U. Smart sources: VODA a životní prostředí: Odpadní voda.....	66
DATA.....	67
HODNOCENÍ	67
Plán klíčových řešení	68
Rozpočet a časová dotace navržených aktivit a opatření	69
V. Smart sources: DOPRAVA: Statická doprava.....	70
DATA.....	71
HODNOCENÍ	71
Doporučení v oblasti SMART CITY a statické dopravy.....	71
Lokality pro sběr dat a odhad finanční a časové náročnosti přípravy projektu	73
W. Smart sources: DOPRAVA: Dynamická doprava.....	74
DATA.....	75
HODNOCENÍ	75
Doporučení v oblasti SMART CITY a dynamické dopravy.....	75
Lokality pro sběr dat a odhad finanční a časové náročnosti přípravy projektu	78
X. Smart sources: ENERGETIKA.....	80
DATA.....	80
HODNOCENÍ	81
Doporučení.....	81
Y. Souhrn všech navrhovaných investic Smart City strategie pro město Orlová	84

D.2. Seznam Příloh

Příloha 1: Návrhové karty – 13 karet v samostatném Word dokumentu

Příloha 2: Implementační část: Akční plán

Příloha 3: Záписy z jednání

D.3. Seznam obrázků

Obrázek 1 Národní Koncept Smart City.....	11
Obrázek 2 Nedostatky města Orlová z pohledu pracovníků úřadu.....	17
Obrázek 3 Silné stránky města Orlová z pohledu pracovníků úřadu.....	17
Obrázek 4 Klíčový problém města Orlová z pohledu pracovníků úřadu	18
Obrázek 5 Nedostatky města Orlová z pohledu zastupitelů	19
Obrázek 6 Silné stránky města Orlová z pohledu zastupitelů	19
Obrázek 7 Klíčový problém města Orlová z pohledu zastupitelů.....	20

Obrázek 8 Podpora inovačního programu města Orlová z pohledu zastupitelů	20
Obrázek 9 Výběr klíčových (nosných) témat inovačního programu města Orlová z pohledu zastupitelů	21
Obrázek 10 Architektura inovačního programu Vize Orlová 2040.....	22
Obrázek 11 Inovační cyklus programu Vize Orlová 2040	24

D.4. Seznam tabulek

Tabulka 1 Specifikace projektu.....	6
Tabulka 2 Tabulka „Pojmy“	10
Tabulka 3 Výstupy z řízených rozhovorů – organizační.....	15
Tabulka 4 Výstupy z řízených rozhovorů – procesy.....	15
Tabulka 5 Výstupy z řízených rozhovorů – nástroje.....	16
Tabulka 6 Souhrn navržených opatření/karet a jejich nacenění.....	23
Tabulka 7 Požadavky na personální zajištění inovačního programu.....	24
Tabulka 8 Organizační zajištění Města dle konceptu Smart City.....	25
Tabulka 9 Personální zajištění Města dle konceptu Smart City.....	25
Tabulka 10 Finanční zajištění inovačního programu Města dle konceptu Smart City	26

D.5. Slovník užitých pojmů

Autor v tomto dokumentu pracuje s dále uvedeným významem pojmů.

PČ	Pojmy	zkratka	Obsah pojmu
O1	Výbor Městského inovačního Konsorcia	BMiK	„výbor“ MiK je výkonným orgánem MiK. Je odborně řízen CZECH.UP a jsou v něm zastoupeni pověřeni zástupci Města, soukromých investorů a případně další zástupci, kteří ovládají další významné zdroje. Tento orgán pracuje průběžně a připravuje program a obsah a klíčové dohody, včetně procesních (garance, finanční krytí, ...). V tomto orgánu se definuje kontrolní činnost pro inovační program města.
O2	CZECH.UP		Je nepolitický odborný spolek (typu britského Future Cities Catapult) zaměřený na podporu vzniku a sdílení inovací územních služeb a na podporu spolupráce samospráv (typu Connected Places) pro tyto inovační aktivity. CZECH.UP tedy může nad konkrétními Demonstrátory podporovat vznik spolupracující sítě samospráv
O3	Demonstrátor (CZECH.UP)		Každá inovace územní veřejné služby, či služby obecného hospodářského zájmu poskytovaná v území města, může vznikat individuálně, nebo efektivněji jako bod sítě (v rámci jedné i více samospráv). Pro klienty těchto služeb je snadnější využívat služby síťové povahy a pro město je výhodnější některé služby v rámci definovaných partnerství ze sítě „zapínat“ (podrobněji popsáno u pojmu MiK). Primárním požadavkem je, aby město pořizovalo inovace ve formě služeb, ne aby si služby samo vyvíjelo z nakoupených řešení. Tento způsob vzniku, pořizování a „zapínání“ inovací podporuje CZECH.UP
O4	Digitální transformace	DT	Užití principů 4. průmyslové revoluce (vznik digitálních dvojčat) ve všech aktivitách společnosti

05	Holistický přístup		Přístup, kdy odbornosti metodicky spolupracují od počátku změny/inovace
06	Město / město		Městem s velkým „M“ je zde uvažováno Město Orlová. Město s malým „m“ je zde uvažováno město obecně.
07	Městský inovační Fond	MiF	Je odborná pracovní skupina, která procesně zajišťuje užití zdrojů pro inovační program a projekty města tak, aby nedocházelo k jejich ztrátám a časovým prodlevám oproti schváleným plánům. Cílem není prostředky hromadit na účtech, ale zajistit jejich dosažitelnost ve vhodném okamžiku a ve vhodné formě.
08	Městské inovační Konsorcium	MiK	Je struktura, ve které spolupracuje Město s ostatními zástupci skupin se zájmy ve městě. Společně hledají strategické cíle a sdílejí zdroje pro jejich naplnění.
09	Městský úřad	MěÚ	Zde rozumíme Městský úřad v Orlové
10	Smart City	SC	Je koncept, který popisuje rozvoj města s využitím vyšších konceptů Digitální transformace a 4. průmyslové revoluce. Jejich základem je současný vznik Digitálních modelů jevů, které umožňují rozhodovat s oporou „tvrdých dat“. Koncept uplatňuje 16 principů uspořádaných ve 4 celcích. Koncept Smart City řeší primárně samostatnou působnost a v jejím rámci koordinaci a inovaci územních veřejných služeb a obecných služeb hospodářského zájmu.

Tabulka 2 Tabulka „Pojmy“

E. Teoretické vstupy

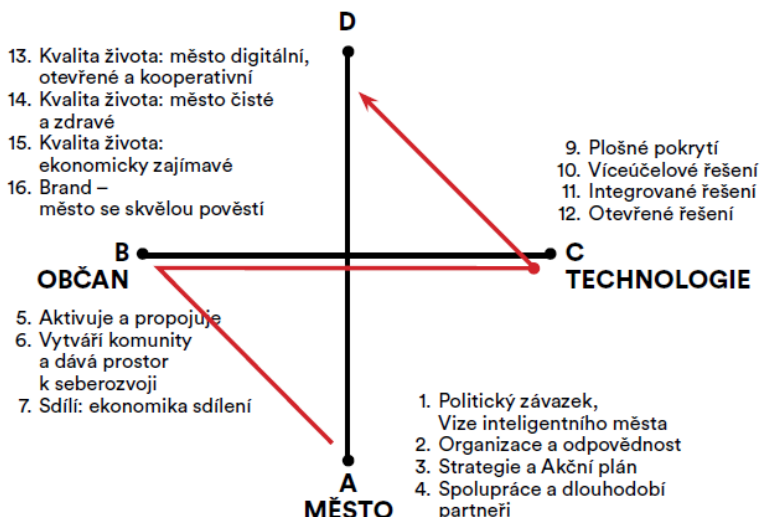
Smart City je koncept, který vychází z Digitální transformace (potažmo 4. průmyslové revoluce), jehož hlavní revoluční podstatou je to, že vedle fyzického stavu zakládáme i Digitální dvojče (Digitální modelování).

Národní metodika Smart City pak předkládá metodu budování a hodnocení městského inovačního programu pro jeho realizaci:

Obrázek 1 Národní Koncept Smart City

**16 komponent
ve 4 celcích:**

A: organizační
B: komunitní
C: infrastrukturní
D: výsledný

Tento Koncept popisuje holistické užití komponent fungování demokratické veřejné správy v inovačním programu samospráv. Ten obsahově vychází z logiky Digitální transformace, potažmo 4. průmyslové revoluce, tedy z takové revoluční změny, kdy k fyzickým objektům (například službám) vytváříme **Digitální dvojčata**, tedy digitální modely. Ty sestávají ze scénářů a příslušných datových sad potřebné kvality. Na nich můžeme modelovat jak fungování stávající situace, tak i její změny, či plánovaný vývoj, či rozvoj.

Naproti tomu důležitost **Holistického přístupu** můžeme vysvětlit na příkladu: Smart City ve svém holistickém chápání například řeší mobilitu tak, že hodnotí důvody (motivy), které vedou lidi k využívání dopravních prostředků. Je to proto, že prostředky „dopravy“ – tedy vyšší kapacity parkování, více dopravních prostředků, telematické dopravní systémy či restriktivní opatření (rezidentní parkování) již byly vyčerpány a dopravní problémy neřeší; město se obvykle již extenzivně vyvíjet nemůže (určitě ne v dlouhodobém horizontu). Řešení tak tkví v organizaci nabídky služeb tak, aby lidé nemuseli cestovat. Zabývá se tak dostupností a pestrostí služeb a pracovních příležitostí v místě, kde po nich vzniká poptávka, a nabídkou udržitelných druhů dopravy k jejich čerpání (například digitálním modelem dochozí vzdálenosti ke službě).

Zásadní je i logika, že veřejná správa vystupuje vůči svým klientům prostřednictvím **služeb** (a jejich integrovaných forem, kterým však zůstává podoba služby), nikdy však prostřednictvím řešení (ať už s jakýmkoli přívlastkem – od chytrých, inteligentních, či jiných). Zásadně prostřednictvím veřejných služeb, nebo v případě samospráv i služeb hospodářského zájmu. Přičemž obě jsou zásadně odlišně definovány. Vždy se však jedná o služby. Každá služba obsahuje více provázaných produktů/řešení, které tvoří tzv. hodnotový řetězec (value chain). Například pro spuštění služby digitálního územního plánu budou důležitá nejen data o vlastnictví a výměře pozemků (katastr) či digitální technická mapa (evidující síť), ale i rozhraní pro užití dostupných dat (třeba ze satelitního systému Galileo), senzorické

sítě (detekční vrstva), datové trasy (komunikační vrstva), informační systém (řídící vrstva), kde se data ukládají a vyhodnocují, a obvykle i portál či další kanály, kde se data prezentují (informační vrstva), a související marketingové služby. Služba musí mít definovaná pravidla (například nesmí vytvářet vyloučení z čerpání služby) a jednou z vlastností je i zlepšování a řízení kvality. Kvalita se dopředu definuje prostřednictvím hlavních indikátorů (KPI), ideálně zformulovaných v rámci **Vize města**, jako prvního kroku tvorby chytrého města.

Bez znalosti KPI nelze určit, jaké systémy a data město potřebuje a k jakým synergiím bude směřovat (tj. kde je potřeba co měřit s ohledem na cílené zlepšení stavu). Stavět se do pozice laboratoře a kupovat službu po částech (řešeních) a funkce služby vyvíjet a ladit, není úkolem města, ale dodavatelů. Ti zde musí promítnout svoji odbornost, ale i zkušenosti z předchozích realizací. Také kvalitu lze hodnotit pouze u služby, a to v rutinním provozu, a ne při nákupu řešení. Jednotlivé řešení (např. chytré osvětlení) nemůže být nikdy samo o sobě chytré.

F. Analytická část

V analytické části se zabýváme připraveností Města, tedy Městského úřadu i dalších městských organizací, na zásadní změnu pojmenovanou výše, tedy ve smyslu Digitální transformace pro rozvoj území (tj. Smart City).

Město prochází průběžně různými projekty, které mají svá zaměření. Uvádíme to proto, abychom upozornili, že každý projekt má svoje zadání, se kterým se vyrovnává. Také tento projekt je obsahově vázán uvedenou národní metodikou Koncept inteligentních měst, a dalšími vertikálami Digitální transformace (například eGovernment) se samostatnými metodikami, principy a legislativou a také s národní strategií Digitální Česko. Současně sledujeme užití ověřených efektivních metod a postupů v národní i zahraniční praxi. Uvědomujeme si, že uvedené metodické zdroje se vyrovnávají s kompromisy při jejich vzniku, připomínkování a schvalování a některé významné principy nemusí být na první pohled zřejmé.

Naše práce vychází z publikování v odborném magazínu pro Smart City CITY:ONE (CZ-SK/ENG), z portálu cityone.cz a cityone.eu, iCityPoint.eu a z programu konferencí URBIS (2016 – 2019), ITAPA a dalších evropských. Tyto aktivity bereme nejen jako zdroje informací, ale i jako veřejné odborné projednávání na úrovni metodiky i spolupráce.

F.1. Dostupné datové sady a užívané scénáře

Koncept chytrého města staví na rozhodování o rozvoji města, které je podloženo dlouhodobě sledovanými jevy v podobě dat z různých zdrojů. Hovoří se o tzv. „**data driven cities**“, tj. obcích, které svá strategická rozhodnutí zakládají na datech. Dle zkušeností měst, která se tímto směrem vydala, zcela jednoznačně vyplývá, že datová analytika není samo spásná, nicméně má významný dopad na interní fungování úřadu a přináší významné úspory času a financí a vyšší efektivitu práce úřadu. Cílem chytrých měst, dle předcházející metodiky MMR *Koncept inteligentních měst* (2015), ale není jen vyšší efektivita úřadu. Jde především o větší angažovanost občanů a schopnost novým technologiím porozumět a umět je maximálně využít pro vyšší kvalitu života ve městě, ale i na konkrétním místě, a pro podporu demokratických procesů (zapojování občanů, participace). Právě data shromážděná pro konkrétní místo (např. ulici) pomohou v moudrém rozhodování nejen městu, ale i investorům či rezidentům. Jedná se o koncept „**kolektivní inteligence**“, kdy dostupná data o daném místě mohou pomoci rozvíjet myšlenky či aktivity různých lidí s různou odborností, čímž se posílí pravděpodobnost vzniku inovací a nových služeb.

Datově vedený rozvoj měst je v ČR úplnou novinkou, a i když je zde jistý pokrok v otevírání dat, pracovníci města většinou s daty hlouběji nepracují, natožpak s daty z několika různých zdrojů. Proto bude úspěšné uplatnění vytvořených nástrojů velmi odviset od personálního posílení měst, zejména o **pracovníky datově analytických schopností**. Ty jsou dnes vítáni v komerčních firmách, které nabízejí mnohem vyšší odměny, než je tomu na městech. Proto je nutné, aby se datově vedená správa stala strategickou prioritou jakéhokoliv města, které má ambici se stát chytrým.

Koncept datově vedené správy města, který je předpokladem digitální transformace, znamená, že je město schopno využívat veřejná data (data ze státních registrů), data od občanů (agregovaná data z různých digitálních nástrojů, např. mobilních aplikací), data ze senzorů či senzorických sítí a data z průzkumů. Pro analýzu připravenosti města jsme využili metodiky SmartMap (TAČR 2017), která se problematikou datově vedené správy zabývá pro rozvoj města/území.

Analýzovali jsme data z klíčových oblastí, i s přihlédnutím k zadání, a to pro oblast veřejné správy (smart governance), energetiky, dopravy, vodohospodářství a telekomunikací. Přehled těchto dat je uveden v příloze 2; vyhodnocení lze nalézt v jednotlivých návrhových kartách, viz příloha 1.

Obecně lze učinit tyto závěry:

- **Využívání dat státních registrů:** město pracuje s daty ze státních registrů v některých svých agendách (např. doprava), nicméně pouze pro účely plnění povinností rozšířené působnosti; pro plánování územně rozvojových činností se data nevyužívají (což je aktuálně standardní stav ve většině obcí). Zpracovatelé doporučují změnu spojit i s přípravou na zapojení se do aplikace CityVizor.
- **Využívání dat města/městských firem/provozovatelů infrastruktury:** město v základní formě pracuje s daty v energetice (eManager) jen v úrovni evidenční, nicméně pro energetický management, který by měl potenciál přinést viditelnou změnu, je to stále nedostatečné; město standardně pracuje s územně analytickými podklady a je v této oblasti připraveno na upgrade.
- **Využívání dat z mobilních aplikací/občané:** město s těmito daty nepracuje (což je aktuálně standardní stav ve většině obcí)
- **Využívání dat ze senzorů:** město téměř žádné real time měření neprovádí, pokud ano, pak se jedná o jednoúčelová zařízení (např. dopravní radary), jejichž data nejsou pro dopravní plánování vhodná. Za příkladné lze uvést řešení svozu odpadu, které má velký potenciál pro replikaci i jinými obcemi (např. v podobě dopracovaného demonstrátoru v rámci CZECH.UP)
- **Využívání dat z průzkumů:** data jsou používána jednoúčelově (rezortismus), což je pro všechna města před digitální transformací typické.
- **Otevřená data:** Orlová se zapojila do dotazníkového šetření MV ČR 2017, což lze považovat za první krok k otevřeným datům. Datový portál s otevřenými datovými sadami je dalším krokem, který je v rámci navrhovaného programu plánován v činnostech návrhové karty Otevřená data.

Obecně lze dodat, že po pohovorech, seminář a dalších konzultacích vzrostlo vnímání důležitosti práce s daty, s potřebou datově mapových analytických nástrojů, otevírání dat a snaha propojovat jednotlivé agendy města postupně právě skrze datové sady. Tato potřeba je reflektována nejen samostatnou kartou Otevřená data a jejími aktivitami, ale i navrženými personálními potřebami.

F.2. Řízené rozhovory

V rámci pohovorů jsme strukturovaně komunikovali s klíčovými vedoucími pracovníky Města (MěÚ). Zde přikládáme zobecněné téze tak, jak vstupují prostřednictvím Analytické části do dokumentu. Záměrně nejsou personifikovány, a to přestože jsme schopni konkrétní zápisy doložit. Naším cílem je najít průnik výstupů pro další zpracování v dokumentu.

	Organizační	Jak řešit
O1	MěÚ preferuje relativně vysokou samostatnost odborů a očekává, že budou na této úrovni vznikat iniciativy a spolupráce. To však pro inovační aktivity neumožňuje nastavovat kompetence, zdroje a řídicí a kontrolní systém a role metodiků	Procesní analýza směřující k další optimalizaci města prostřednictvím
O2	Jednotlivé odbory mají vlastní provozní funkce. Proto ten, kdo potřebuje vyvolat změnu, musí pracovat s mnoha dotčenými metodiky pro tutéž oblast. To celý proces zbrzdí a většinou zadusí. Již při zakládání změny se její správce vyrovnává s tím, že je sice nutná, či povinná, avšak naděje jí „protáhnout“ schvalováním na úrovni politiků a na úrovni úředníků je mizivá	organizačních, kompetenčních a kapacitních analýz s výstupem k efektivnějšímu používání a rozvoji
O3	Inovační struktura ve městě existuje, avšak pouze v neformální podobě a její podpora je pouze ad-hoc. Protože Inovační program pracuje s kontinuálně řízeným svazkem inovačních projektů, které se na sebe vážou, již výpadek jednoho takového projektu znamená	stávajících provozních nástrojů (například provázání ekon. agend na SW) a současně

	zneplatnění celé inovační programové snahy. Taková situace vzniká nahodile a v zásadě bez faktického důvodu	nastavení nových podpůrných nástrojů.
O4	Role ICT ve struktuře MěÚ má těžiště na úrovni zajištění provozu. I pro tuto roli má velmi omezené kapacity například pro podporu uživatelů. Pro kapacity rozvojové a podpůrné v rámci Města (MěÚ a zřízené a založené organizace) nemá ani kompetence a ani kapacity	Veškeré tyto nástroje pak musí podporovat Digitální městské modelování.
O5	Město nepracuje vědomě s logikou řízení podpůrných služeb, a tím vznikají výše uvedené problémy	Systémy komunikace a spolupráce je nutné založit už od úrovně řízení korporátní identity Města.
O6	Role zajišťující koordinaci a komunikaci na všech úrovních nejsou kontinuálně a kapacitně zajišťovány	
O7	Byla identifikována silná potřeba založit inovační strukturu MěÚ, která bude: <ul style="list-style-type: none"> - Připravovat MěÚ a organizace města na změny - zastupovat Město i v Městském inovačním Konsorciu (MiK je tušený, nikoli metodicky objevený) 	Personálně kompetence
O8	Je identifikována potřeba HR a dalších kapacit, z nichž jsou některé již chronické a některé souvisí s popisovanou změnou. Tyto požadavky jsou i ve srovnání z jinými obdobnými samosprávami objektivní. Tím však není hodnocena celá struktura MěÚ, což je samostatným úkolem	Personální a další zdroje
O9	Městu chybí definice vlastní korporátní identity a způsoby řízení komunikace	Personálně, metodicky

Tabulka 3 Výstupy z řízených rozhovorů – organizační

	Procesy (identifikovaná objektivní, či subjektivní poptávka)	Nutnost řešit	Bude řešeno?
P1	Sjednocení metodických kompetencí se vztahem ke strategickým aktivitám MěÚ	Metodické sjednocení	ANO
P2	Založit role MěÚ v procesech strategického plánování na základě Digitálního modelu (Smart City) s vazbou na rozpočtový proces a rozpočtový výhled	Personálně kompetence	ANO
P3	Sjednocení metodických kompetencí se vztahem k inovačním aktivitám Města	Metodické sjednocení	ANO
P4	Založit role MěÚ v Městském inovačním Konsorciu	Personálně kompetence	ANO
P5	Založit role MěÚ v Městském inovačním Fondu	Personálně kompetence	ANO
P6	Založit role MěÚ pro spolupráci samospráv na inovaci územních služeb	CZECH.UP	ANO
P7	Založit role MěÚ pro přeshraniční spolupráci samospráv na inovaci územních služeb	CZECH.UP	ANO

Tabulka 4 Výstupy z řízených rozhovorů – procesy

	Nástroje (identifikovaná objektivní, či subjektivní poptávka)	Nutnost řešit	Bude řešeno?
N1	Vznik funkční Strategie Smart City (konceptce Digitální transformace obsahuje sjednocený přístup ke Smart City, eGovernment, eHealth, ...) a její správa	Strategie SC eGovernment eHealth Provázanost strategií	ANO NE NE NE
N2	Nástroj pro konsolidaci Akčních plánů	SW – na úrovni identifikace	ANO
N3	Komunikační a participační strategie města, Korporátní identita	Strategie	NE
N4	Znalostní a vzdělávací systém města pro DT	V rámci CZECH.UP	ANO
N5	Nástroje pro proces řízení podpůrných služeb společný pro všechny organizace města	SW – na úrovni identifikace	ANO
N6	Nástroje pro pasportizace a digitalizaci	SW – na úrovni identifikace	ANO
N7	Nástroje vyplývající z Korporátní identity Města	SW – na úrovni identifikace	ANO

Tabulka 5 Výstupy z řízených rozhovorů – nástroje

F.3. Semináře

Posledním krokem analytické fáze bylo uspořádání dvou seminářů: semináře pro pracovníky úřadu, z nichž většina prošla pohovorem či pohovory, a pro politickou reprezentaci, zastupitelstvo města, před jejich vlastním zasedáním. Pracovníci úřadu i zastupitelé dostali před konáním akce k dispozici návrhové karty a mohly se k nim vyjádřit, zastupitelé dostali na místě navíc výstupy ze semináře pracovníků úřadu a souhrnnou kartu z karet v příloze 1.

Oba semináře byly zahájeny úvodem do problematiky. Seminář úřadu byl uveden gamifikovaným zahájením. V úvodu byla objasněna metodika, výstupy z analýzy a byla vysvětlena kostra návrhové části. Od účastníků byla požadována aktivní účast a odpovědi na otázky. Ty jsou následně zpracovány dále.

Cílem seminářů je zjistit připravenost města a mentální připravenost účastníků. Výstupy ukazují, že v obou otázkách jsme dostali takové odpovědi, které ukazují velkou podporu projednaným opatřením a změnám. Město očekává změny a účastníci jsou mentálně připraveni se na nich podílet. Současně je potěšitelné, že obě skupiny hodnotí strategický přístup k inovacím jako klíčový.

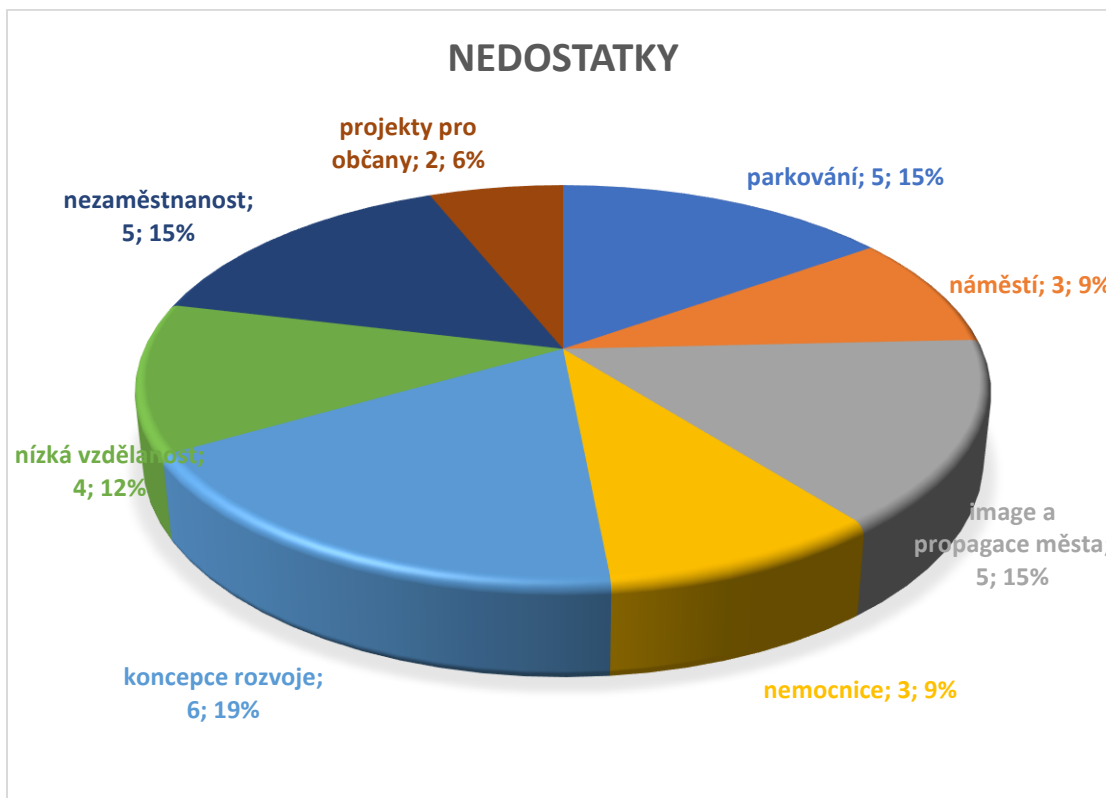
Dále uvedených dotazovacích akcí se účastnili všichni přítomní. Základní otázky byly anonymní, návrhová část byla provedena na flipchartu veřejně.

F.3.1. Seminář pro pracovníky úřadu

Seminář byl kromě shrnující přednášky o zjištěních a výsledcích analytické části věnován i facilitaci skrze 10 otázek. Ty byly zaměřeny na zjištění ochoty se zapojit do inovačních aktivit města, sebe-vědomí poskytovaných dat a služeb a také zmapování největších nedostatků a silných stránek.

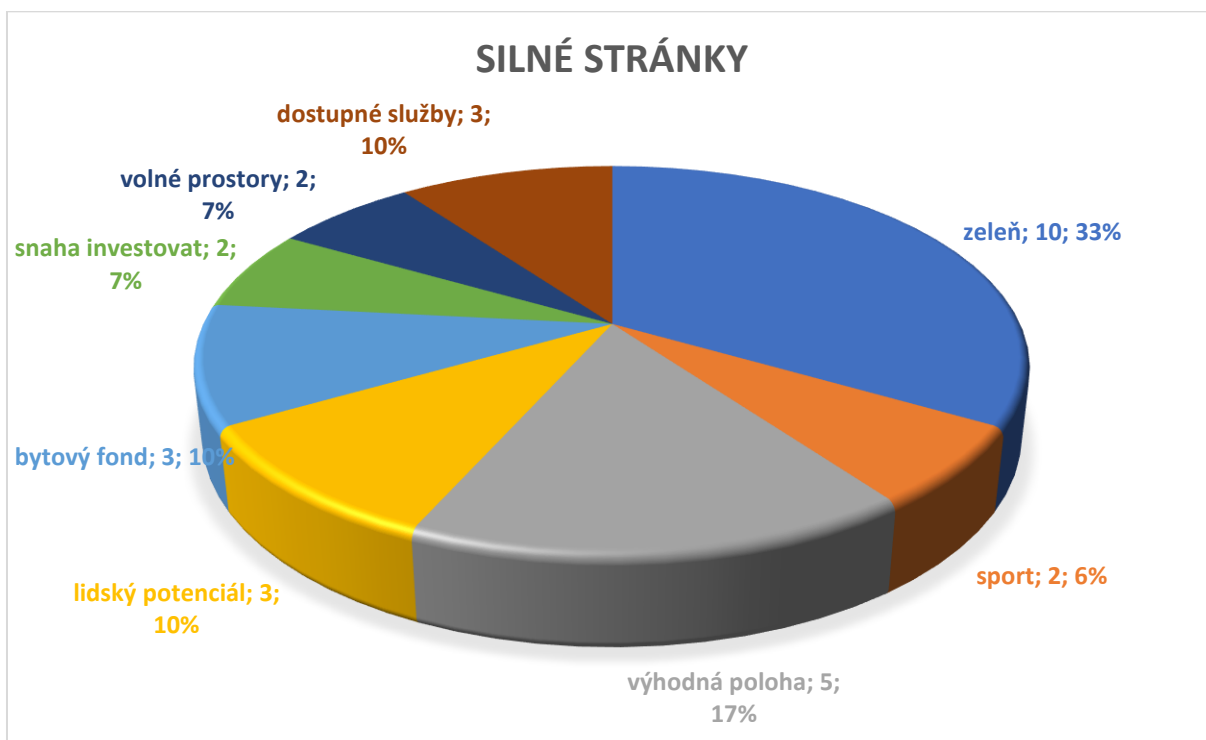

Obrázek 2 Nedostatky města Orlová z pohledu pracovníků úřadu

Pracovníci města zcela jasně identifikovali chybějící dlouhodobou koncepci města, která by řešila lokální zaměstnanost a související vyšší vzdělanost, schopnost komunikace s občany a konkrétní projekty pro občany. Pro návrhovou část tak tyto vstupy cílí na programy pro občany, viz programy student, senior, občan, komunita apod.

Obrázek 3 Silné stránky města Orlová z pohledu pracovníků úřadu

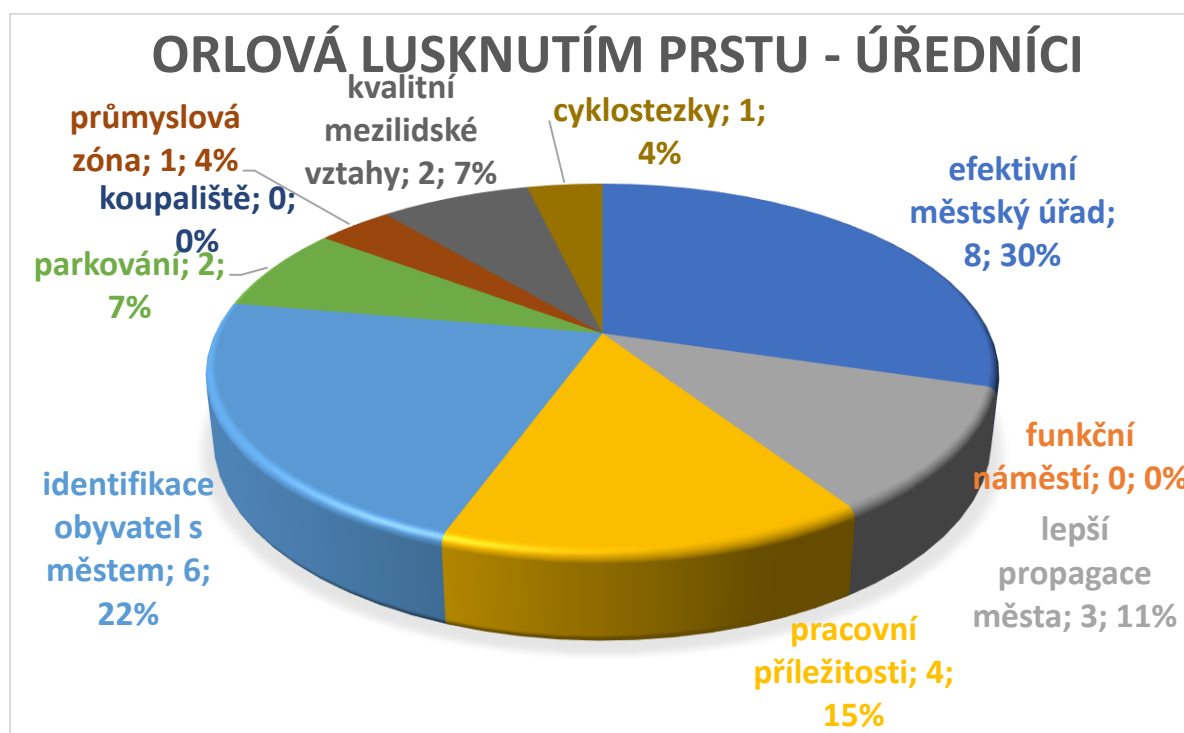

Pracovníci úřadu si jasně uvědomují, že Město Orlová se nachází na skvělém místě, uprostřed 10mil. trhu a že může v blízké budoucnosti nabídnout nově přichozím dobré životní prostředí, sportovní vyžití či levné bydlení a že program Smart City by měl být zaměřen na budování lokální přidané hodnoty a posilování komunit. To se v návrhové části odrazilo jak v založení komunitně coworkového centra, tak i podporou investic do inovací a datově vedené správy.

Klíčový problém dle úředníků

Vrcholná otázka se týkala výběru jedné, nejdůležitější oblasti, kterou by pracovníci města chtěli změnit ihned. Tím se opustily jednotlivosti (standardní neduhy jako je chybějící koupaliště či náměstí) a vystoupily čtyři klíčové oblasti, které zpracovatelé po analýze dat a pohovorech očekávali. Efektivní správa, identifikace obyvatel s městem a lepší propagace města již byly součástí návrhových karet, např. v podobě korporátní identity atp. Pracovní příležitosti pak souvisejí jak s potřebou nové lokální inovační (digitální) ekonomiky, tak i zbytnou dopravou.

Obrázek 4 Klíčový problém města Orlová z pohledu pracovníků úřadu

Za zmínku také stojí doplněná potřeba cyklostezek, na kterou návrhová karta reaguje zpracováním cyklogenerelu se zaměřením na vybudování vnitřní sítě udržitelné dopravy města.

F.3.2. Seminář pro zastupitele

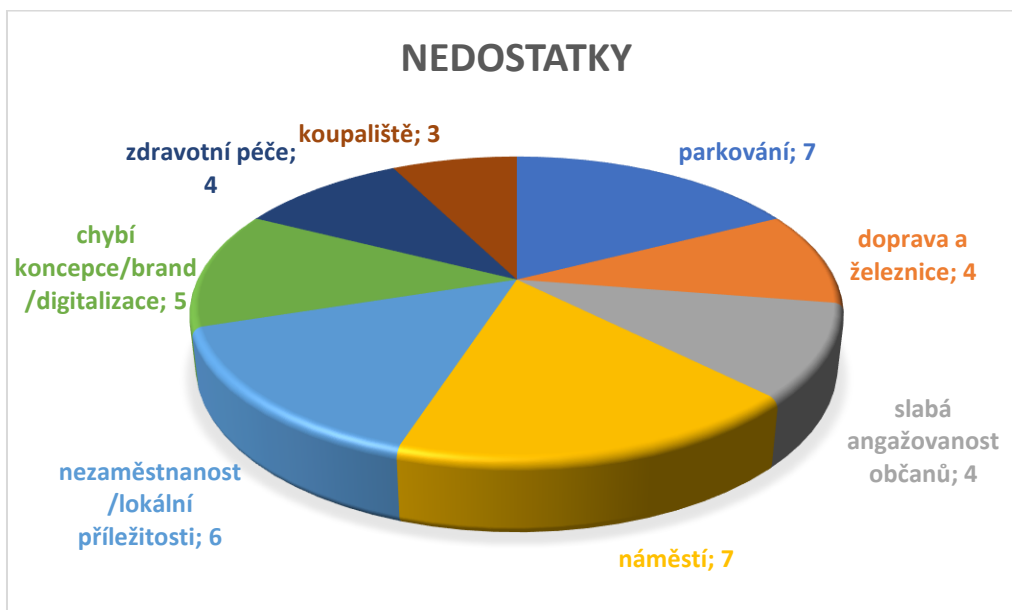
Byl uspořádán těsně před zasedáním zastupitelstva a zúčastnilo se jej 19 z 31 zastupitelů. Na rozdíl od úředníků byli zastupitelé dotázáni jen na pět otázek – nedostatky, silné stránky, klíčový problém „lusknutím prstu“, zda podporují inovační program a jaké klíčové aspekty programu vnímají. Poslední dotaz byl výsledkem (kompilátem) návrhů politiků vyjádřených v dotazníku a všichni přítomní se následně vyjadřovali, jaká dvě témata jsou nejdůležitější. Do grafů byly zařazeny pouze témata mající alespoň tři zásahy.

Mezi zásadní nedostatky politici řadí dlouhodobé nedostatky (neexistující či nedokončené stavby) jako jsou náměstí, koupaliště a spolupráce s Moravskoslezským krajem (nemocnice a další služby).

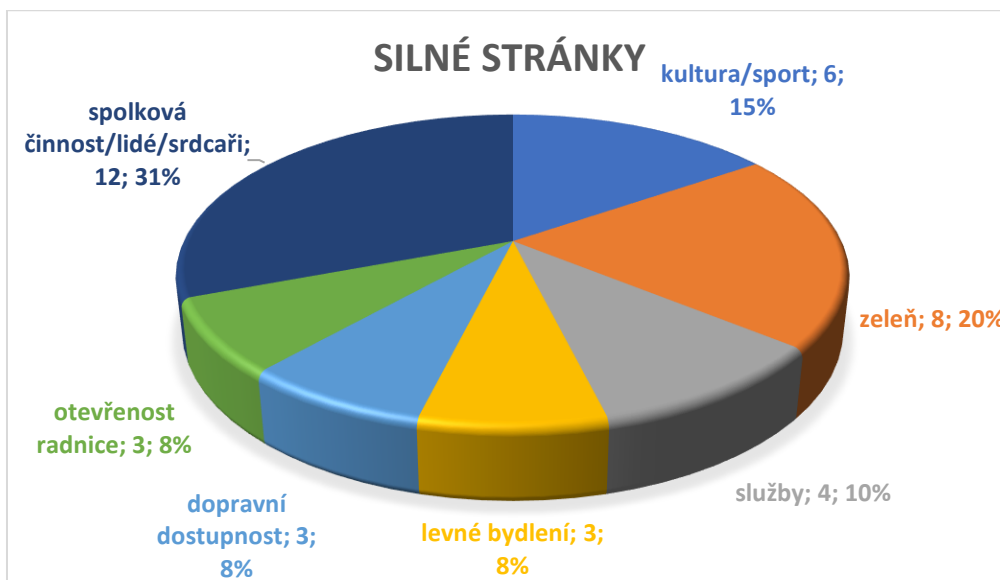
Významně však převažuje doprava (7+4). Jak úředníci, tak i politici vnímají jako zásadní nezaměstnanost i chybějící dlouhodobou koncepci rozvoje města spojenou s angažovaností občanů.

Obrázek 5 Nedostatky města Orlová z pohledu zastupitelů

Politici se jednoznačně opírají o aktivní občany, následuje zeleň a kultura/sport. Logickým návrhem v návrhové části je tak zřízení komunitně coworkového centra, které by umožnilo spolkovou činnost programově rozvinout a využilo lépe silné stránky Města.

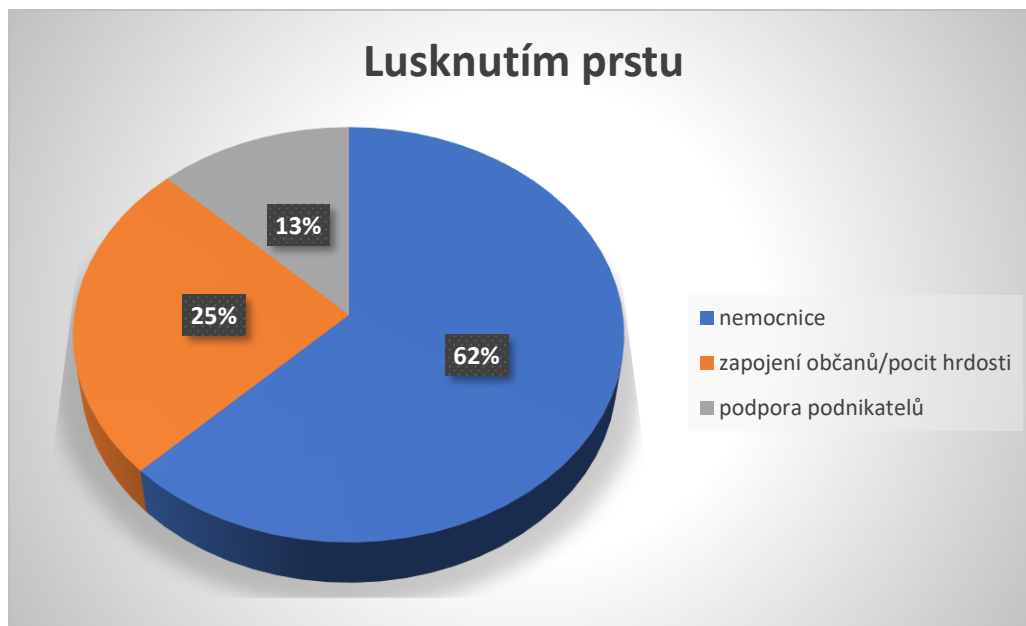
Obrázek 6 Silné stránky města Orlová z pohledu zastupitelů

U „lusknutím prstu“ na rozdíl od pracovníků města zastupitelé řeší aktuální problém související s rozhodnutím kraje. Navíc se shodli jen na 3 tématech. Kromě aktuálního tématu nemocnice jsou ostatní dvě témata potvrzením, že spolková činnost a inovace podpořené zřízením komunitně coworkového centra jsou správným směrem a že naleznou politickou podporu.

Obrázek 7 Klíčový problém města Orlová z pohledu zastupitelů

Závěrečný dotaz: drtivá podpora změny Orlové a přípravy programu Vize Orlová 2040. Jasně vyjádření zastupitelů tak dává vedení města neformální mandát k programové podpoře inovací navrhované tímto dokumentem.

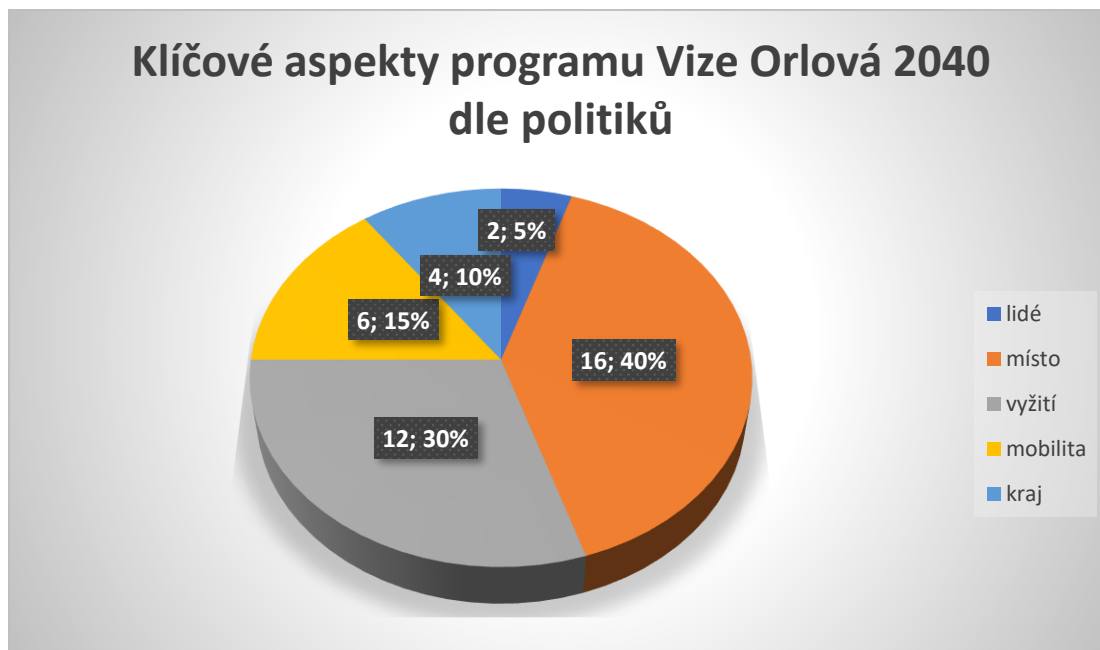
Obrázek 8 Podpora inovačního programu města Orlová z pohledu zastupitelů

Na závěr byly jednotlivé náměty seskupeny do 5 témat a zastupitelé jim mohli dát dva preferenční hlasy. Zcela jasně tak převládla hodnota Místa (zeleň, poloha) a Vyžití (sport, kultura, spolky).

Obrázek 9 Výběr klíčových (nosných) témat inovačního programu města Orlová z pohledu zastupitelů

Závěry:

Zatímco pracovníci města žádají efektivnější úřad, politici tíhnou ke kultivaci místa a vyžití obyvatel. Návrhová část koncepce Smart City Orlová tak má zcela jasné zadání – těžiště programu Vize Orlová 2040 tkví v oblasti smart governance a smart citizen.

Obě skupiny pak akceptují návrh nových vizí Orlové směřující k využití nejvýznamnějších příležitostí:

- Poloha
- Urbanizmus, dostupnost služeb
- Dostupná volná kvalifikovaná pracovní síla
- Digitální transformace
- Podpora účasti místních aktivit na středoevropských inovačních službách (tzv. value chains)

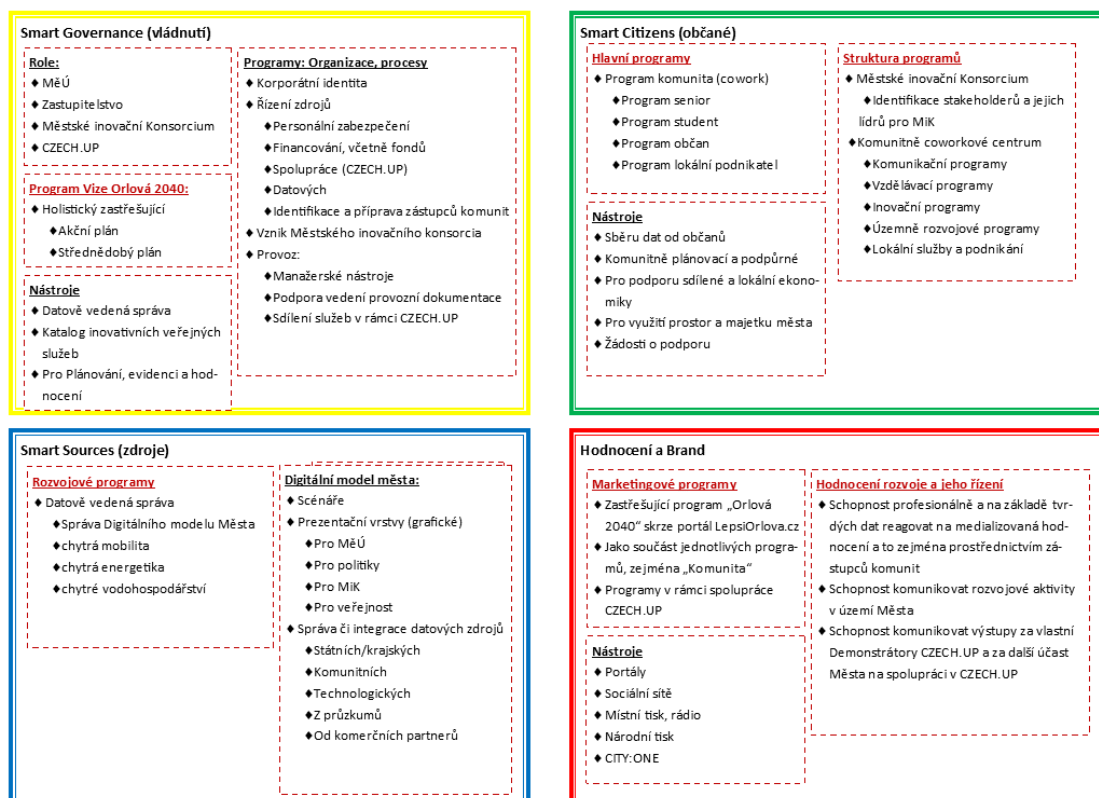
G. Návrhová část

G.1. Celková architektura inovačního programu města

Zpracovatelé dle výsledků analytické části navrhuji městu uchopit inovační program dle jednotné architektury a spustit zastřešující program Vize Orlová 2040.

Program v sobě zahrnuje prvky řízení úřadu/města, ať už dovnitř či pro vnější spolupráci včetně řízení zdrojů, korporátní identity a vzdělávání, programy pro občany realizované v co-workovém centru, datově vedenou správu města ve všech odvětvích/odborech města i marketing a hodnocení pokroku.

Obrázek 10 Architektura inovačního programu Vize Orlová 2040

Tento celkový pohled na program Vize Orlová 2040 je blíže rozpracován ve 13 návrhových kartách, které jsou podloženy i samostatnými závěry z analytické části.

Celkový přehled karet:

- **Smart governance** (4 karty – 2 korporátní identita a brand, inovace organizace a procesy a komunity a co-working)
- **Občan** – 2 karty (vzdělávání a programy senior/student)
- **Otevřená data**
- **Voda a životní prostředí** (3 karty – pitná, dešťová, odpadní)
- **Doprava** (2 karty – statická a dynamická)
- **Energetika** (1 karta)

Na základě identifikace důležitosti podpory lokálního podnikání na seminářích bude karta s programy senior/student ještě rozšířena o program podpory lokálních podnikatelů se zaměřením na inovace.

Všechny tyto programy jsou součástí co-workového centra, jako centra inovací (změny), jehož založení je pro úspěch celého programu nezbytné.

G.2. Souhrn navrhovaných investic a personálního zajištění

Návrhové karty jsou uvedeny jako samostatná příloha 1, níže uvádíme celkový souhrn navrhovaných aktivit včetně časové a finanční náročnosti a zároveň i požadavky na personální potřeby s tím spojené. Tento souhrn se zabývá investicemi 2020-2023 a představuje navrhovaný akční plán pro město Orlová, jenž bude předmětem schvalování.

Plán klíčových opatření	Rozpočet položky / náklad
Smart Governance: 1 Korporátní identita Projekt Korporátní identity Města (MěÚ plus organizace města)	480 t. Kč
Smart Governance: 1; HR	Stabilizovat personální zajištění 1 HR
Nástroje: popis a náklady vyjdou z projektu KI	-
Smart Governance: 1 Korporátní identita – BRAND	Tarifní mzda copywriting a marketing + 0,5
Smart Governance: 1 Korporátní identita – BRAND: MARKETING A PLACEMAKING	2 850tis. Kč
Smart Governance: 2 Inovace organizace a procesů MěÚ Strategie Digitalizace Města (čas: 1 rok)	480 tis. Kč
Smart Governance: 2; HR	Smart City Manager 1 HR
Zpracování startovacího projektu do inovačního programu:	500 tis. Kč
Členství v CZECH.UP – základní	70 t. Kč / rok
Nástroje Smart City Managera	2 x 120 t. Kč plus 2 x 40 t. Kč ročně za údržbu
Městské inovační Konsorcium a Městský inovační Fond: odborná koordinace v rámci CZECH.UP	2 x 150 t. Kč / rok
Smart Governance: 3 Komunity, coworking a participace (Projekt a založení aktivit s podporou)	680 tis. Kč
OBČAN: VZDĚLÁVÁNÍ	470 tis. Kč
OBČAN: programy Senior a Student	350 tis. Kč
VODOHOSPODÁŘSTVÍ	Tarifní mzda vodo hospodáře v Komisi města
VODOHOSPODÁŘSTVÍ: ODPADNÍ VODA	1 725 tis. Kč
VODOHOSPODÁŘSTVÍ: PITNÁ VODA	4 270 tis. Kč
VODOHOSPODÁŘSTVÍ: DEŠŤOVÁ VODA	1 850 tis. Kč
DOPRAVA	Tarifní mzda manažera mobility (0,5)
DOPRAVA: STATICKÁ DOPRAVA	800 tis. Kč
DOPRAVA: DYNAMICKÁ DOPRAVA	1 150 tis. Kč
ENERGETIKA:	23 000 tis. Kč
GIS a DATA	Tarifní mzda GIS podpory (1,0)
OTEVŘENÁ DATA a mapově analytický nástroj	600 tis. Kč
CELKEM (odhadované náklady bez personálních):	39 875tis. Kč

Tabulka 6 Souhrn navržených opatření/karet a jejich nacenění

Smart Governance: 2; HR	Smart City Manager 1 HR
Smart Governance: 1; HR	Stabilizovat personální zajištění 1 HR
Smart Governance: 1 Korporátní identita - BRAND	Tarifní mzda copywriting a marketing + 0,5
VODOHOSPODÁŘSTVÍ	Tarifní mzda vodohospodáře v Komisi města 0,5
DOPRAVA	Tarifní mzda manažera mobility (0,5)
GIS a DATA	Tarifní mzda GIS podpory (1,0)
CELKEM:	4 úvazky, 6 osob

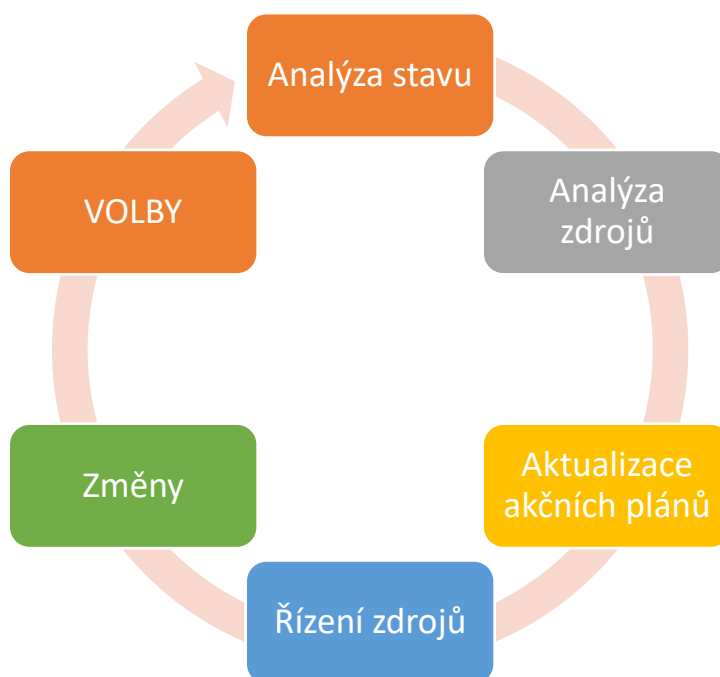
Tabulka 7 Požadavky na personální zajištění inovačního programu

G.3. Organizace

Jak již bylo uvedeno v analytické části, MěÚ se průběžně optimalizuje. Primárním úkolem předchozích organizačních změn byla snaha podpořit samostatnost odborných struktur úřadu (zejména odborů) a pak i jejich nákladová optimalizace (počty, slučování útvarů atp.). Tato snaha vychází z toho, že legislativa, úkoly, ale i kontroly jsou vždy zaměřeny na dodržování formálních pravidel pro konkrétní úzkou odbornost (například dodržování pravidel finanční kontroly podle zákona 320/2001 Sb. o finanční kontrole), ale reálně využitelná kvalita celé veřejné služby takto popsaná a hodnocená není (například nelze řešit samostatně podporu parkování, ale dostupnost nabídky konkrétních služeb – například „dětská školka“). Formální plnění pravidel je tedy efektivnější než skutečné plnění role. V této fázi vývoje a na základě souvisejících analýz Město stabilizovalo svoje procesy na maximálně efektivní provozní podmínky.

Tento projekt se zabývá přípravou Města (MěÚ) na podmínky v období Digitální transformace. Základním předpokladem je schopnost Města se na nové podmínky adaptovat. Tedy podmínky, kdy bude Město vytvářet a využívat Digitální modely jak pro provoz, tak i pro rozvoj. Projekt se tedy zabývá tím, jak rozvíjet schopnost Města (MěÚ). Ve stejné fázi – situaci jsou i ostatní samosprávy, ale i obecně všechny organizace. Tím je tento úkol zcela nový.

Obrázek 11 Inovační cyklus programu Vize Orlová 2040

V rámci organizačních změn doporučujeme vznik těchto struktur, či účastí

	Organizační zajištění	způsob	obsah
O1	Zapojení se do spolupráce samospráv nad vytvářením a poskytováním inovativních veřejných služeb	Spoluprací ve spolku CZECH.UP	- Vzdělávání - Připomínkování záměrů - Sdílení inovovaných služeb - Účast na nastavení národního a středoevropského inovačního prostoru
O2	Vytvoření funkční organizační struktury pro inovace na úrovni MěÚ	Popsáno na kartě Inovace organizace a procesů	Vytvoření programového Inovačního týmu MěÚ
O3	Vytvoření funkční organizační struktury pro inovace na úrovni Města		Vytvoření Městského inovačního Konsorcia a Městského inovačního Fondu s podporou CZECH.UP
O4	Vytvoření Městských inovačních struktur	Prostřednictvím spolupráce s CZECH.UP	- Městské inovační konsorcium - Městský inovační Fond - Výbor Městského inovačního Konsorcia

Tabulka 8 Organizační zajištění Města dle konceptu Smart City

G.4. Řízení zdrojů

Adaptace využití zdrojů vychází z potřeby hodnotit jejich efekt:

- holistickým pohledem: zdroje je v rámci inovací dle konceptu Smart City nutné řídit společně na úrovni všech odborností a průřezově k organizačním a rozpočtovým strukturám
- město pracuje se všemi zdroji (vlastními, soukromými, krajskými, ...) a vykonává pro vlastní správní území koordinační roli
- Touto změnou se inovační aktivity stávají součástí soustavně řízeného inovačního programu profesionálně zajištěného **Smart City Managerem** a jeho **Inovačním týmem**.

G.4.1. Personální zajištění inovačního programu Města dle konceptu Smart City

	Personální zajištění	způsob	obsah
O1	Zřízení pozice Smart City Managera Města	Zřízení pozice HR+1	Viz výše – „organizační zajištění Města dle konceptu Smart City“, včetně sdílení specifických rolí a odborností v rámci CZECH.UP
O2	Vytvoření inovační struktury MěÚ	Nastavení rolí a kompetencí	
O3	Vytvoření inovační struktury Města	Nastavení rolí a kompetencí	

Tabulka 9 Personální zajištění Města dle konceptu Smart City

Personální zajištění musí pracovat na úrovni:

- Profesionálního vedení
- Průběžně v inovačním programu
- Těžiště aktivit je v provozu (nikoliv v pořizování)
- Tým sestává z rolí:
 - Starosta s rolí sponzora inovačního programu a tajemník
 - Smart City Manager
 - Ze specializovaných rolí v hierarchickém vedení Smart City Managerem
 - Ze specialistů dalších útvarů města s definovanou rolí v inovačním týmu
 - Z odborných pracovníků městských organizací vybraných pro naplňování inovačních rolí

- Ze zástupců politických struktur a stakeholderů, včetně Městského inovačního Konsorcia

Řízení celé této struktury:

- Organizační – vždy musí zajišťovat Smart City Manager
- Obsahové – zajišťuje Smart City Manager s odbornou podporou
- Metodické řízení a sdílení dobré praxe doporučujeme čerpat ze spolupráce v rámci CZECH.UP

G.4.2. Finanční zajištění inovačního programu Města dle konceptu Smart City

V rámci organizačních změn doporučujeme vznik těchto struktur, či účastí

	Finanční zajištění	způsob	obsah
O1	Inovace vlastního rozpočtového procesu, která se adaptuje na užívání systému Akčních plánů všech organizací Města	Řízení Akčních plánů	Prostřednictvím nástroje ze spolupráce CZECH.UP
O2	Ustavení Městského inovačního Fondu (MiF)	Řízené sdílení zdrojů Města, soukromých a dotačních	Viz Slovník užitých pojmů, položka MiF

Tabulka 10 Finanční zajištění inovačního programu Města dle konceptu Smart City

V rámci Města mají různí aktéři různé potřeby. Při inovaci územních veřejných služeb a služeb obecného hospodářského zájmu se pak musíme ptát:

- Kdo jsou beneficianti konkrétní služby?
- Jakým způsobem financují tento svůj benefit:

Zde se odvoláváme na metodiku Cost Benefit Analýza, která vznikla pro hodnocení veřejných služeb a je povinnou součástí všech dotačních pobídek (někdy není její formální podoba požadována, protože byla zpracována pro celou výzvu, či skupinu výzev – zejména tam, kde vzniká významný benefit už na úrovni státu).

Je zřejmé, že takové modelování je složité a nemůže vznikat ad-hoc. To řeší právě koncept Smart City (Digitální transformace), který digitální modelování zavádí jako standardní nástroj. V praxi to funguje tak, že na úrovni nadkritické úrovně rozvoje digitálního modelování města, je další používání této metody snadné. Je top dáno tím, že si organizace vytvořila jak postupy, tak i datové sady a nástroje pro rutinní užívání. Také kontrolní systémy pro digitální scénáře jsou produktivnější, protože nemusí pracovat s některými „nízkými motivy“ spojovanými s lidskou prací (například typu fraud).

H. Implementační část

Z projednaných výsledků návrhové části vplynuly jasné závěry s ohledem na konkrétní start aktivit i následné aktivity. Těžiště prvních kroků je zaměřeno na tyto oblasti aktivit:

- **Organizačně-procesní a personální připravenost města na inovační aktivity** (Inovační tým, zřízení inovační struktury MiK a MiF, programová spolupráce s jinými městy v rámci členství v CZECH.UP)
- **Komunitní programy** (nastartování komunitně co-workového centra, programy vzdělávání a inovační programy, datově orientované mapy pro veřejné diskuze)
- **Datově vedená správa** (založení digitálního dvojčete, tj. nasazení sítě internetu věcí, senzorických sítí, datově analytických mapových nástrojů coby společného datového prostředí jednotlivých odborů městského úřadu)

Dle obsahu návrhových karet jsou jednotlivé položky zpracovány do Excel souboru ve formě Akčního plánu dle struktury již existujících akčních plánů, viz příloha 2. Vybraní pracovníci úřadu byli navíc proškoleni na samostatném semináři spolku CZECH.UP v Humpolci, na kterém se mohli seznámit např. s projektem datově vedené správy v Berouně.

I. Představení CZECH.UP

CZECH.UP

platforma pro inovace územních veřejných služeb a služeb obecného hospodářského zájmu

CZECH.UP je spolek pro inovace v samosprávách. Organizujeme spolupráci samospráv na sdílení inovací. Vycházíme z úspěšného britského modelu Future Cities Catapult (Connected Places).

Důvody založení spolku CZECH.UP:

1. Spolek pomáhá samosprávám koordinovat nutné změny, zejména ty, které souvisí s Digitální transformací (Smart City, eGovernment, eHealth, ...). Tyto změny musí přijmout jak občané, politici, tak i profesionální zaměstnanci samospráv.
2. Spolek podporuje tvorbu Inovativních veřejných služeb (a jejich katalogu), a to jak na národní úrovni, tak i ve středoevropském prostoru. Tento přístup umožňuje inovace pořizovat správně a současně zajistit jejich plošnou dostupnost. Cílem je i vznik kapacitnějšího trhu s inovacemi ve střední Evropě. Podporujeme ekonomickou diplomacii pro inovace veřejných služeb, a to ve spolupráci s MZV a Centry českých domů, spolupráci s partnery ve středoevropském prostoru a dalšími
3. Spolek nabízí svým členům, progresivním samosprávám a jejich organizacím, metodické vedení jejich inovací podle úspěšných evropských modelů (prostřednictvím vzniku demonstrátorů), aby nemusely tyto inovace vznikat v každé samosprávě individuálně. Na to nemají všechny samosprávy ani kapacity a ani zdroje.
4. Spolek podporuje sdílení znalostí a členové spolku poskytují odborné konzultace k proveditelnosti navrhovaných konceptů, designovat konkrétní procesy spojené s datově vedenou správou města i zcela nové koncepty, např. uliční databanku
5. Spolek podporuje zapojení do národních i mezinárodních výzkumných a realizačních projektů, pomoci budovat připravenost a potřebné kapacity na městech a medializovat jejich úspěchy v místě i v evropském prostoru

Podporujeme:

- Sdílení inovací mezi samosprávami
- Sdílení odborníků pro řešení konkrétních problémů
- Datově vedenou správu města a digitální (územní) plánování
- Sdílení znalostí: vzdělávání a příprava personálního zajištění inovací v obci
- Přípravu na nové modely financování a sdílení zdrojů
- Sdílení užitečných technických nástrojů (jejich „zapnutí“ namísto jejich složitého pořizování po částech a s riziky)

Více informací naleznete na <http://www.czech-up.cz/>.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Orlová - řídíme strategicky III,
CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010029

Koncepce Smart City Orlová – rozvojová strategie města

Návrhové karty aktivit a investic

city:one

David Bárta
CityOne s.r.o.

Koncepce Smart City Orlová – rozvojová strategie města

David Bárta CityOne s.r.o.©

Příloha 1: Návrhové karty aktivit a investic

Návrhové karty slouží ke stručnému přehledu všech navrhovaných aktivit, jejich časové a finanční náročnosti a stručné doložení jejich potřebnosti na základě závěrů analytické části. Čtenář tak získá rychlý přehled o možných výsledcích dílčích inovačních programů, jednotlivých krocích jejich realizace a důvodech jejich realizace. Každá karta respektuje principy Smart City dle metodiky MMR a dohromady tvoří program Vize Orlová 2040.

Celkový přehled karet:

- **Úvod do systému karet**
- **Smart governance** (4 karty – 2 korporátní identita a brand, inovace organizace a procesy, a komunity a co-working)
- **Občan** – 2 karty (vzdělávání a programy senior/student)
- **Otevřená data**
- **Voda a životní prostředí** (3 karty – pitná, dešťová, odpadní)
- **Doprava** (2 karty – statická a dynamická)
- **Energetika** (1 karta)

J. Úvod do systému karet

Pro snazší pochopení role karet a jejich formy je zpracován Úvod do systému Karet. Vysvětluje obsah jednotlivé kolonek formuláře A.

FORM A	Smart City Orlová	city:one	
Část:	Analytická část	CZECH.UP	
Téma:	Úvod do systému Karet	listopad	2019
Vstupy:	<p><u>Specifické vstupy:</u> Poskytnuté údaje z veřejně dostupné dokumentace města, z řízených pohovorů a z nich vzešlé poptávky po podkladech, z podkladů dalších v tomto projektu zpracovávaných témat a ze seminářů a rozhovorů s osobami s definovanou, či neformálně ustavenou kompetencí pro danou problematiku. Souhrn vstupů tedy pracuje jak s formálními, tak i zvykovými pravidly a výklady, které jsou součástí skutečných procesů užívaných úředníky Městského úřadu Orlová.</p> <p><u>Objektivní, obecně platné vstupy:</u> Naším úkolem je definovat změny, které jsou nutné, objektivně dané, řízené vládou ČR a souvisí s přechodem na vyšší (elektronickou a datovou) podporu pro rozhodování a řízení provozu a rozvoje města, a to na základě znalostí (naměřených dat). Popsané změny očekávají jak zaměstnanci města, tak občané a firmy. Popsanou formu služeb běžně čerpají, když cestují nebo nakupují a tuto formu očekávají i od svého města. Fungování města se zkrátka změní a rozhodnutí o založení změny není závislé pouze na politicích, či manažerech města, ale je vyvoláno primárně poptávkou občanů a firem a současně i legislativně uloženými povinnostmi a je tlačeno vládou. Realizací projektu se město ke změnám přihlásilo, což je zásadní rozhodnutí a změna, která vyvolá změny následující. Ty jsou popsány v této kartě, či v kartách dalších. Upozorňujeme, že vedení města může v tuto chvíli vykonat některá rozhodnutí, která budou fatální. Vzpomeňme si například, kdy se vedení měst „ubránílo“ elektrickému proudu, nebo železnici a za několik let se z něho stala vesnice, nebo ztratilo alespoň pozici pro komplexní nabídku služeb svým občanům! A v takovém okamžiku jsme se ocitli. Občané Města by se nyní také o tomto kroku představitelů Města měli dovědět a dostat nabídku k přiměřené účasti.</p>		
Forma zjištění:	Projektový tým pracuje jak s metodami objektivního zjišťování (například z dokumentace). Řízené pohovory jsou podstatné v tom, že pomohou odhalit skutečné kompetence a procesy, které jsou uplatněny ve všech třech vrstvách správy Města (viz dále).		
Obsah zjištění:	Naším úkolem není podat komplexní hodnocení situace MěÚ, či Města. My se zabýváme skutečnostmi, cestami a riziky, se kterými je nutné pracovat, aby se všechny tři úrovně Města mohly rychle a efektivně adaptovat na podmínky Digitální transformace. Řešíme nejen provozní rovinu MěÚ a celé struktury Města, ale primárně připravenost Města, jako správního území se započtením občanů a organizací. S rozvojem Města je nutně spojen i řízený rozvoj ekonomického potenciálu, znalostní a sociální struktury a primárně také na úrovni koordinace nabídky služeb		

	ve vhodné formě a vzdálenosti. Na to navazuje například mobilita, která je vždy funkcí vzdálenosti ke službě. Nezávládnutá mobilita na úrovni neřízené poptávky pak vyvolává další náklady samosprávy spojené například s parkováním a podobně.	
Výstupy:	<p>Výstupy Analytické části jsou jednotlivé „Karty“, které pojmenovávají zásadní zjištění v takové formě, která jednak odpovídá 16 principům metodiky Koncept inteligentních měst (Bárta, MMR, 2015) v holistickém chápání a současně obsah konkrétní karty lze přímo navázat na opatření, která je nutné navrženým způsobem zajistit.</p> <p>Některá opatření jsou součástí tohoto projektu, jiná jsou pak tímto projektem identifikovaná a vyvolaná.</p> <p>Podstatné je, že není možné vybrat jenom některé jednotlivé karty a ty začít realizovat. Například začít energetikou, nebo parkováním s tím, že teprve následně se ustaví holistické rozvojové týmy. Tímto přístupem by se problémy jedné odbornosti pouze přesunuly do odbornosti jiné. Pokud například je pro dopravu efektivní odvést co nejrychleji vodu z komunikace, a to nejlépe do kanalizace, není již následně možné vytvořit udržitelné podmínky pro zeleň (lokální zásak). Obě tyto aktivity zkrátka musí být založeny současně.</p> <p>Závěrečnou Kartou je přehled doporučení, termínů a rozpočet.</p>	
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	<p>Nositelem tohoto projektu je MěÚ. Je Servisní organizací Města. Proto řešíme, co je potřeba udělat a dokončit, aby svoji roli v této nové, transformační, objektivně vyvolané situaci, mohl naplnit.</p> <p>MěÚ je správce VIZE Města Orlová, Městského inovačního Konsorcia (nutno založit) a také koordinátorem sdílení zdrojů různých partnerů.</p> <p>Město tedy musí důsledně dokončit některé předchozí adaptace (například eGovernment) a založit adaptaci na Digitální transformaci. Nutné je také pochopit a umět vysvětlit, co je konkrétním obsahem jednotlivých transformací.</p> <p>Smyslem této vrstvy je tedy navrhnout činnosti úřadu/Města, které zabezpečí danou agendu, včetně organizačních, procesních, personálních a finančních potřeb.</p>
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	<p>Město Orlová je koordinátorem a komunikátorem spolupráce občanů a organizací v území. Vytváří podmínky pro tuto spolupráci a bude muset aktualizovat, nebo si zajistit jak procesy, tak potřebné (například plánovací, evidenční, provozní a komunikační) nástroje. Některé nástroje má a nějak používá, bez VIZE a Strategie Korporátní identity ji jen stěží může využívat pravidelně, cíleně, prostřednictvím všech organizací města a partnerů Městského inovačního Konsorcia. Tato vrstva tak řeší aktivity aktivující občany, podporující komunity, lokální ekonomiku a kvalitu místních služeb atp.</p>

	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	<p>Na technologické úrovni popisujeme přechod do komplexního a provázaného Digitálního modelu města. Ten sestává z datových sad a scénářů, které nad nimi pracují. Některé části tohoto prostředí již město na nějaké úrovni využívá, jiné vůbec nemá. V každém případě je nutné zpracovat Strategii, která popíše jednotlivé části, způsob řízení systému na úrovni architektury a potom konkrétní role v něm.</p> <p>Základní úlohou je připravit takový Digitální model Města, který je podkladem pro kvalifikovaná (informovaná) rozhodnutí jak vedení Města, tak i občanů a organizací.</p> <p>Tato vrstva tak řeší aktivity a související technologické nástroje potřebné pro digitální podporu a formu inovovaných veřejných služeb.</p>
	Vrstva Výsledná/Brand (brand and marketing)	<p>Město si musí vytvořit vnitřní i vnější emoci – náladu, která jednoznačně podporuje leadery a tahouny, kteří zajišťují adaptaci na nové podmínky včas, efektivně a udržitelně.</p> <p>Touto cestou již jdou úspěšné samosprávy a zkušenosti ukazují i růst preferencí zapojených politiků.</p> <p>Na této kartě řešíme připravenost MěÚ v zásadní roli koordinátora těchto aktivit.</p> <p>Je třeba si přiznat, že Město Orlová není považováno v této oblasti za leadera, což je nutné změnit. Toto hodnocení totiž zásadně ovlivňuje rozhodování občanů (zejména mladých), ale také ekonomických subjektů, vytvářet udržitelnou pozici města. Vnímání této změny je významný úkol, který má jak obsahovou, tak i komunikační úroveň.</p>
	Poznámka	<p>Stěžejním atributem je aktivní spolupráce s dalšími samosprávami v rámci CZECH.UP. V rámci Smart City je nutné zakládat sítě veřejných služeb, ne vyvíjet jednoúčelová místní řešení.</p>

K. Smart Governance: 1. korporátní identita

FORM A	Smart City Orlová		city:one	
Část:	Analytická část		CZECH.UP	
Téma:	Smart Governance: 1. Korporátní identita		listopad	2019
Vstupy:	<u>Specifické vstupy:</u> Portály města, jeho organizací, sociální sítě. (www.mesto-orlova.cz , www.lepsi-orlova.cz , www.eorlova.cz , FB, hodnocení v rámci žebříčku měst dle kvality života atp)			
Forma zjištění:	Primárně řízené pohovory s odpovědnými a výkonnými pracovníky MěÚ. Označení budov města a podobně. Publikace, aktivity.			
Obsah zjištění:	Tato karta se týká vnitřních procesů MěÚ a procesů na úrovni městské korporace (MěÚ, PO, obchodní organizace, ...). Zjistili jsme, že: <ul style="list-style-type: none"> - Město potřebuje výrazněji posunout jak komunikaci, tak i vnímání sama sebe. - Na úrovni zaměstnanců MěÚ jsme identifikovali významnou poptávku po profesionalizaci v této oblasti, mít schopnost si nastavit cíle, ty provázat s inovacemi a s rozvojovými plány 			
Výstupy:	Strategický dokument Korporátní identity, založení zdrojů a práce s nástroji – viz komentář dole			
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	Nutno zajistit trvale na úrovni: - 1 HR specialisty - V návaznosti na výstupy Strategie řízení Korporátní identity nastavit organizaci a procesy MěÚ a Města		
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	Způsob, jakým veřejnost běžně komunikuje, se vyvíjí. A v této podobě očekává i komunikaci ze strany města. Proto i ta se musí pravidelně používat, vyhodnocovat a aktualizovat: - Zástupci významných skupin občanů (stakeholdeři): identifikace, vzdělávání a nastavení organizace, procesů a nástrojů pravidelné spolupráce - Výstupem ze Strategie KI bude i sada programů a podprogramů na úrovni otevřené demokracie a participace		
	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	V rámci Strategie KI budou přehodnoceny a aktualizovány komunikační a procesní nástroje, které budou podporovat širší okruhy spolupracujících skupin. Současně se aktualizují uživatelská rozhraní tak, aby odpovídala současným potřebám.		
	Vrstva Výsledná/Brand (brand and marketing)	Řízení vnímání občanů se musí stát přirozenou součástí všech snah MěÚ a Města. Proto doporučujeme jako aktivitu 1.1 spustit neprodleně vedle Strategie Korporátní identity i Strategii řízení Brand (samostatná karta)		
	Poznámka			

DATA

K dispozici pro analýzu (veřejně dostupné údaje / poskytnuto městem Orlová)	Není k dispozici pro analýzu
<ul style="list-style-type: none"> • Závěrečné účty Města • Seznam komisí a výborů Města • Jednací řád komisí Rady města Orlová • Jednací řád Zastupitelstva města Orlová • Veřejné informační zdroje (www.mesto-orlova.cz, www.lepsi-orlova.cz, www.eolova.cz, FB, atp) • Portály a sociální sítě organizací městského konsorcia • Podklady z řízených rozhovorů (stěžejní) • Informace z dalších karet, kde pracujeme i s governance rovinou • GIS nástroj 	<ul style="list-style-type: none"> • Seznam auditních zjištění a reakce na ně • Vnitřní směrnice pro kompetence, řízení rozpočtu, systémy dle zákona 320/2001 Sb. o finanční kontrole... (nebyly požadovány – v rámci řízených pohovorů byl zjišťován skutečný stav)

Analytická část preferuje informace z řízených rozhovorů, kde sleduje skutečný, Městem používaný systém (organizační, kompetenční, řízení zdrojů, ...).

„Korporátní identita“ je to, jak se mají vnímat její členové jednotlivě a jako celek a současně, jak je má vnímat okolí. Korporací zde rozumíme:

- MěÚ – který celý program Korporátní identity řídí a musí jej tedy nastavit a řídit. V jeho kompetenci je příprava a správa zdrojů (finančních i lidských) a nástroje
- Město – tedy MěÚ, příspěvkové a obchodní organizace. Celá tato korporace vystupuje navenek jednotně a společně si buduje voje vnímání
- město podle zákona o obcích – tedy společenství lidí spojených se svým územím, kde Město je jejich demokratickým orgánem. Cílem Korporátního řízení (včetně Brandu) je vytvářet dobrý vztah občanů ke svému městu, na základě kterého se budou zapojovat do komunitních a společenských programů a na úrovni svých schopností se prostřednictvím svých zástupců budou podílet i na rozhodování.

Nevalné výsledky z porovnání měst jsou výsledkem více důvodů, avšak vždy jsou spojeny s Korporátní identitou.

„Brand“ je budování značky Města, jejího dobrého vnímání a spolupráci na tomto budování. Brand je součástí Korporátní identity. Protože Orlová již na určité úrovni má zkušenosti v oblasti Brandu, lze tuto část spustit společně s programem Korporátní identita jako samostatný podprogram. Výhody jsou uvedeny v tabulce výše.

Úlohou Brandu je například prezentovat jednoduše a pozitivně Město, jako místo s vysokou kulturou a dobré k žití. Současně je třeba označit budovy organizací města, jejich portály sociální sítě a další markanty označením Města. Každá maminka, která navštíví mateřskou, nebo základní školu musí vědět, že se jedná o služby Města. Týká se to i sjednocení komunikace akcí, tiskovin pozvánek a podobně. Proto má například Město i vlajku a znak.

HODNOCENÍ

Tento projekt má za úkol hodnotit připravenost Města Orlové na změny a adaptace související s Digitální transformací (Smart City). Jeho úkolem tedy není jiné, či komplexní hodnocení. Tato karta se

pak zaměřuje na úroveň uplatnění logiky řízené Korporátní identity a na samostatné kartě jak její části „Brand“.

Orlová se vyrovnává s tím, že je

- V příhraniční oblasti
- V regionu postiženém těžbou a těžkým průmyslem (vzdělanostní indexy, životní úroveň, životní prostředí, ...)
- Nevybudovala si vnímání perspektivního místa pro zakládání rodiny a firmy

Komunikace města je vedena roztržštěně prostřednictvím různých kanálů (weby, sociální sítě, mobilní rozhlas – MěÚ, PO, obchodní organizace) a navíc navenek je zřejmý individuální přístup. Aby se občan dostal k informaci, musí projít mnoho prostředí. Občanům nemůže být jasné, co se právě nyní snaží MěÚ a politické vedení komunikovat.

Mnohé nástroje je také nutné aktualizovat – jak na uživatelské straně, tak i na procesní. Ta zajišťuje, že je konkrétní zpráva dostupná právě v konkrétních kanálech.

Informace o „živých“ aktivitách, tedy těch, kde se mohou občané účastnit přímo (hacketony, soutěže, připomínkování, vyjádření se k záměru, ...) nejsou viditelné, jednotně komunikované, nemají jednotné hodnocení na jednom místě a vlastně ani není zřejmé, jestli vůbec probíhají.

Doporučení

V nedávné době se objevilo veřejné hodnocení Orlové (<https://www.novinky.cz/domaci/clanek/nejepe-se-v-cesku-zije-v-ricanech-na-druhem-konci-zebricku-zustava-orlova-40293004>), kde byla na posledním místě žebříčku kvality života ve městech. Tento žebříček je odborně nesmyslný, nicméně ovlivňuje vztah občanů, firem i zaměstnanců města k městu samotnému a ke své práci. Pokud by byl takto „na cti napaden“ člověk, mohl by se bránit, třeba i soudně. V případě Města však jsou tyto přístupy neúčinné a Město musí být připraveno na tuto situaci reagovat. Chrání tím jak občany, tak i svoje zaměstnance. Na druhou stranu ej to správný okamžik, kdy by měla být vyhodnocena informace s tím, že může přinést podněty ke zlepšení.

Výše popsaný příklad ukazuje, že tuto roli pro tak složitou korporaci, jako je Město (politické vedení, MěÚ, PO, obchodní organizace, aktivity spolupráce, ...), může zvládnout pouze specialista, který se připravuje a používá ke komunikaci a budování sounáležitosti potřebné nástroje. Jedná se o práci pravidelnou. Tento specialista MUSÍ být součástí inovačního týmu a je pravou rukou Smart manažera.

Komunikace obsahově i technologicky vychází z vlastností a rozhraní Digitálního modelu Města. Je to proto, že s konkrétními sociálními a jinak definovanými skupinami, je třeba stejný, či podobný obsah, komunikovat různým způsobem. To vyžaduje správné organizační a kompetenční nastavení a také založení využívání nástrojů, rozhraní.

MěÚ je v rámci městské korporace poskytovatelem jak metodického, tak i podpůrného rámce. Jeho úkolem je navrhovat postupy a procesy, které předkládá politickému vedení ke schválení (v rámcové podobě) a následně se ocitá v pozici servisní organizace pro celou městskou korporaci. To vyžaduje přípravu a dostatečné zajištění personálními a finančními zdroji.

Jednotlivé oblasti řízení Korporátní identity:

Proto definuje předpoklady **na úrovni plánů, zdrojů (personálních a finančních), organizaci, procesů, systém hodnocení a systém nástrojů** tak, aby každému byla na jeho úrovni známa role a z ní plynoucí povinnosti.

Korporátní identita popisuje, jak chce, aby politici, zaměstnanci města, občané a pracovníci organizací

- vnímali město,
- mohli se ztotožnit s jeho stávající a budoucí podobou
- jak jí budou dovnitř a navenek komunikovat.

Technologická a datová vrstva musí architektonicky zapadnout do celkové architektury Digitálního modelu Města, což je předmětem samostatné karty.

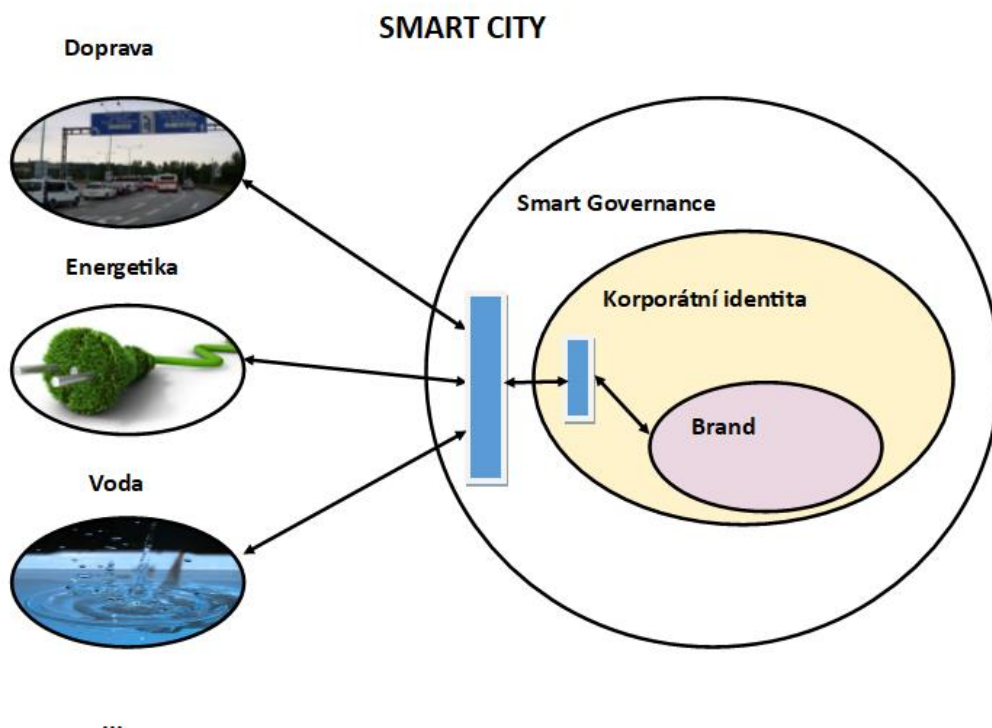
Dostupnost informací má organizační i technické náležitosti: Na úrovni frontendu je nutné pracovat jak s tištěnými informacemi, tak i elektronickými: na portálech, sociálních sítích, komunikaci přes mobilní aplikace, mailovou a SMS komunikaci. V případě týmů je nutné zajistit jejich efektivní spolupráci prostřednictvím sdílení a připomínkování.

Podstatnou roli má snadnost dostupnosti informace, omezovat **vyloučení** z důvodu zdravotních a znalostních omezení. Je nutné podporovat dobré emoce vyplývající ze spolupráce a komunikace na slušné a kvalitní úrovni.

Vedle digitální vrstvy je nutné se zaměřit i na **posílení vnímání Města, jako celku**, který poskytuje veřejné služby. Je například nutné označit viditelně městské budovy, aby bylo zřejmé, jaké služby město řídí a jaké koordinuje. Ve spolupráci se školami je nutné toto vnímání posunout i mladým spoluobčanům.

MěÚ je v rámci městské korporace poskytovatelem jak metodického, tak i podpůrného rámce. Jeho úkolem je navrhovat postupy a procesy, které předkládá politickému vedení ke schválení (v rámcové podobě) a následně se ocitá v pozici servisní organizace pro celou městskou korporaci. To vyžaduje přípravu a dostatečné zajištění personálními a finančními zdroji.

Pozice Korporátní identity a Brandu v inovačním programu Města:

Korporátní identita tedy nestojí samostatně, ale je součástí řízení změn. Na úrovni Inovačního týmu Města vzniká strategie na úrovni cílů, zdrojů a nástrojů.

Stěžejním atributem je aktivní spolupráce s dalšími samosprávami. V rámci Smart City je nutné zakládat síť veřejných služeb, ne vyvíjet jednoúčelová místní řešení. Prostředím pro spolupráci samospráv je CZECH.UP

Strategie Korporátní identita, pokud má být kvalitní, má být výsledkem odborně vedeného týmu experty z CZECH.UP a má se týkat celé městské korporace, bude vyžadovat jeden rok práce a externí náklady na experty cca 480 t. Kč. Rozpočet obsahuje vzdělání týmu.

Dále je nutné počítat:

- se stabilním personálním zajištěním minimálně 1HR s odborností na plný úvazek
- úložištěm digitálního obsahu a API
- aktualizací frontendů
- školením ve všech organizacích Města
- zapojení škol, komunit a coworků
- Pořádání programů a akcí pro různé skupiny občanů s cílem podpořit dobré vnímání Města a rozvoj komunit

Náklady ICT nástrojů a doporučených programů a akcí vyplynou ze Strategie. Základem je aktualizace ICT strategie.

Tato karta popisuje programy a aktivity, které je nutně spustit neprodleně, protože vytváření základ inovačního programu, nejpozději v 2/2020 a realizovat je v období 12 měsíců, včetně podpory leaderů a zaškolení týmu.

L. Smart Governance: 1.1 korporátní identita: BRAND

FORM A	Smart City Orlová		city:one	
	Analytická část		CZECH.UP	
Téma:	Smart Governance 1.1. Korporátní identita: BRAND		listopad	2019
Vstupy:	Rešerše dostupných dat, pohovory s pracovníky města, mediální obraz Orlové, žebříček kvality života, scan využití webu města			
Forma zjištění:	Vstupy z této analýzy a současně provázanost s aktivitami Korporátní identity (1. Karta): <ul style="list-style-type: none"> Analýza podkladů Pohovor s pracovníky úřadu. 			
Obsah zjištění:	Město Orlová byla vyhodnocena ohledně kvality života jako poslední z ORP. Mediální obraz je významně poškozen a jeho náprava vyžaduje programový přístup.			
Výstupy:	Korporátní identita je komplexní nástroj pro vnitřní i vnější komunikaci a řízení vnímání Města. Protože již Město více, či méně pravidelně komunikuje, navrhujeme v rámci Korporátní identity spustit paralelně jak samu práci na nastavení Korporátní identity, tak i zprofesionalizovat stávající a aktivity a zajistit pro ně dostatečné podmínky. Očekáváme, že: <ul style="list-style-type: none"> Co nejdříve přijdou dílčí výsledky Korporátní identity z podprogramu Brand Podprogram Brand ověří některé postupy, které budou navrženy pro plošné uplatnění v Korporátní identitě Podpora brandu města skrze inovační programy, mediální podpora těchto programů, sběr zpětné vazby a průzkumy, mediální kampaně a placemaking			
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	Pozice brand manažer a copywriter, úvazek 1,5 – (úvazek je sdílený s kartou 1 Korporátní identita), spolupracuje na přípravě podkladů pro medializaci výsledků dalších programů, asistuje u tvorby korporátní identity, připravuje tiskové zprávy, připravuje podklady pro vystoupení politické reprezentace, copywriting, spolupracuje v inovačním týmu města, asistuje při pořádání akcí souvisejících s inovacemi města		
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	Hackathony a další akce v co-workingovém centru, Obsahová náplň pro „Mobilní rozhlas“, tj. nástroj pro zpětnou vazbu a průzkumy veřejného mínění včetně hlasování placemaking		
	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	Využití Mobilního rozhlasu		
	Vrstva Výsledná/ Brand (brand and marketing)	Využití webu lepsiorlova.cz, tiskové zprávy pro celostátní média, vytvoření/podpoření BRANDu pro městské inovace		

DATA

K dispozici pro analýzu (veřejně dostupné údaje / poskytnuto městem Orlová)	Není k dispozici pro analýzu
<ul style="list-style-type: none">• Pohovory• GIS nástroj	

HODNOCENÍ

Město Orlová trpí, dle žebříčkuobcevdtech.cz, nedostatky v oblasti průměrné délky života (202. místo), znečištění ovzduší (205. místo), index znečišťovatelů (206. místo), nezaměstnaností (202. místo), index hmotné nouze (200. místo), index exekucí (190. místo), index kapacity mateřských škol (187. místo), index silniční sítě (182. místo), index železniční dopravy (201. místo), index sounáležitosti (205. místo), Index zájmu o obecní a krajské volby (205. místo), index hazardu (151. místo), index stěhování mladých (189. místo) a index přírůstku obyvatel (193. místo).

Hodnocení tak lze interpretovat tak, že město Orlová je místem se sociopatologickými jevy, s nezájmem o věci veřejné, s vysokou nezaměstnaností a chudobou a s odlivem obyvatel. Tento mediální obraz lze změnit a navrhované programy vzaly toto v úvahu.

Mezi pozitivní stránky patří: Index dopravní nehodovosti (25. místo), index kvalitních středních škol (39. místo), Index kapacity základních škol (15. místo) a Index finanční dostupnosti bydlení (12. místo). Hodnocení lze interpretovat jako město dopravně bezpečné s kvalitními školami a levným bydlením.

Negativní brand byl oficiálně zveřejněn na <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/nejlepe-se-v-cesku-zije-v-ricanech-na-druhem-konci-zebricku-zustava-orlova-40293004>

či

https://www.idnes.cz/ostrava/zpravy/chvost-zebricku-kvality-zivota-patri-karvinsku.A190819_496298_ostrava-zpravy_jog

„Město Orlová na Karvinsku má „razítka“ na to, že se tam žije nejhůř v Česku.“

„A hned se chlubí nově zastřešeným letním kinem opodál, zimním stadionem, kde právě trénují dětští krasobruslaři a celkem 32 dětskými hřišti.“

Zdroj: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/ricany-orlova-kvalita-zivota-obce.A190824_497346_domaci_onkr

Doporučení

Jak je patrné, městu se stala jistá mediální křivda, kterou bude pracně napravit. Město potřebuje programově uchopit brand města jako města inovací, města pro mladé, města pro spokojené stáří. Proto jsme navrhli programy Student a Senior atp.

Město si musí vytvořit vnitřní i vnější emoci – náladu, která jednoznačně podporuje leadery a tahouny, kteří zajišťují adaptaci na nové podmínky včas, efektivně a udržitelně.

Je třeba si přiznat, že Město Orlová není považováno v této oblasti za leadera, což je nutné změnit. Toto hodnocení totiž zásadně ovlivňuje rozhodování občanů (zejména mladých), ale také ekonomických subjektů, vytvářet udržitelnou pozici města. Vnímání této změny je významný úkol, který má jak obsahovou, tak i komunikační úroveň.

Tato agenda tak vyžaduje:

- Posílení personálního zabezpečení ze strany MěÚ
- Odbornou asistenci marketingového specialisty při tvorbě brandu Vize Orlová 2040 a jeho programů (zde možnost specialisty z CZECH.UP)
- Tvorba obsahu pro stávající nástroj (Mobilní rozhlas) s cíle získávat zpětnou vazbu
- Oslovení „navrátilců“, lidí se zkušenostmi ze světa – mediální medailonky cílící na občanskou angažovanost, hlasování o největších problémech města a příprava workshopů či brigád

- Příprava proměn konkrétních míst – branding a placemaking
- Asistence všem dalším programům

1. Branding

Tvorba brandu souvisí s podporou komunit. První agendou je tak postavit hlavní program Vize Orlová 2040 a postupné spouštění dalších programů. Tato činnost má organizační úroveň (sestavení inovačního týmu a jeho „zahoření“), občanskou úroveň (oslovení tahounů, především navrátilců), technologickou úroveň (opětovné využití již existujícího nástroje Mobilního rozhlasu se zpětnou vazbou a hlasováním) a využití stávajících mediálních kanálů.

Právě schopnost zpracovat zpětnou vazbu od občanů je pro úspěch programu naprosto stěžejní a posílení marketingu a podpora inovačního týmu jsou základními kameny, bez kterých nemá smysl agendu rozjíždět. Předpokládané náklady na roční fungování jsou cca 500tis. Kč a 1,5 úvazku copywritera/brand manažera

2. Placemaking

Placemaking je mnohostranný přístup k plánování, navrhování a správě veřejných prostranství. Placemaking staví na majetku, inspiraci a potenciálu místní komunity s cílem vytvořit veřejné prostory, které podporují zdraví, štěstí a pohodu lidí. Je to politický program vzhledem k povaze identity místa. Placemaking je proces a filozofie, která využívá principů urbanistického designu. Ideální je kombinace městského programu a spolkových činností s cílem oživit veřejné prostory.

Placemaking (pozor, neplést s participativním rozpočtem) je nejviditelnějším výsledkem pro občany/voliče a pro Orlovou to jednoznačně znamená tento postup:

1. Spuštění programu LepsiOrlová s anketou „Místa v mé čtvrti, která potřebují vylepšit“; inovační tým se znalostí věci navrhne místa a možnosti vylepšení, každá čtvrt' musí být zastoupena alespoň dvěma návrhy míst
2. Snaha o zpětnou vazbu od občanů jak osobní, tak i digitální (mapový nástroj); ve všech čtvrtích,
3. Medializace výsledků a uspořádání studentského workshopu nad návrhy na řešení
4. Představení návrhů a závěrečné hlasování např. skrze Mobilní rozhlas
5. Realizace proměn veřejného prostoru ve všech 5 čtvrtích alespoň po jednom

Předpokládané náklady na práci týmu jsou v řádu 350tis. Kč/rok; náklady na proměnu prostranství pak v řádu 2mil. Kč (cca 400tis. Kč na jedno místo).

M. Smart Governance: 2 Inovace organizace a procesů MěÚ

FORM A	Smart City Orlová		city:one	
Část:	Analytická část		CZECH.UP	
Téma:	Smart Governance: 2 Inovace organizace a procesů MěÚ	listopad	2019	
Vstupy:	Specifické vstupy: Portály města, jeho organizací, sociální sítě. (www.mesto-orlova.cz , www.lepsi-orlova.cz , www.eorlova.cz , FB, atp.)			
Forma zjištění:	Primárně řízené pohovory s odpovědnými a výkonnými pracovníky MěÚ. Publikace, aktivity.			
Obsah zjištění:	Tato karta se týká vnitřních procesů MěÚ a procesů na úrovni městské korporace (MěÚ, PO, obchodní organizace, ...)			
Výstupy:	Doporučení nastavení struktury MěÚ, jako výkonného koordinátora inovačních programů v městské korporaci a na území města. Nastavení modelů pro výkon vlastními prostředky, prostředky sdílenými v rámci Městského inovačního Konsorcia a ve spolupráci samospráv CZECH.UP.			
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	MěÚ si nastaví: - Personální zdroje: pověřená osoba bude zastávat role, při nichž vychází primárně z důvěry vedení MěÚ a odboru územního rozvoje a současně má důsledné znalosti organizace a procesů jak MěÚ, tak celého města. Současně má primární důvěru a energii ke změnám. - Finanční zdroje: příprava MěÚ je k tíži rozpočtu MěÚ, rozvojové aktivity jsou nastaveny na úrovni Městského inovačního Fondu - Nástroje: (nejsou uváděny nástroje, které přísluší dalším aktivitám na jejich kartách): o Správa pro řízení strategické (Město), střednědobé (MiK), akční plány (členové MiK, MěÚ) o Pasporty čidel, datových zdrojů a scénářů (Datových modelů Města) o Podpora jednání a komunikace týmu - Dokončení digitální procesní kontinuity procesů MěÚ (ekonomických, rozpočtových, pro vedení dokumentace, pro provozní systémy příspěvkových organizací a systémy obchodních organizací - Zapojení systémů pro podporu inovativních veřejných služeb (komunitní a coworkingová síť atp) - Výstupem je metodická a organizační jednotná struktura, která definuje jednoznačně role a kompetence MěÚ – nový Kompetenční model MěÚ a městské korporace		
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	Občané, ekonomické subjekty, okolní samosprávy a jejich organizace ale i například přeshraniční partneři, vstupují do spolupráce prostřednictvím Městského inovačního Konsorcia. Cílem je, aby svoje plánované aktivity komunikovali a „sjednocovali svoje energie a zdroje“.		

		Vedle nástrojů uvedených ve vrstvě Organizace/správa jsou pojmenovány primárně v kartě Korporátní identita. Důvodem je sjednocení užívaných nástrojů pro obdobné úlohy.
	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	<p>Tato karta přesněji popisuje postup, jak budovat Digitální model města, jak ho rozvíjet a provozovat.</p> <p>Veškeré výše popsané nástroje jsou součástí ICT architektury Města. Nedokončená etapa eGovernment je přímou výzvou nyní nově architekturu navrhnout ve strategii Digitalizace města, která bude obsahovat i Řízení architektury ICT v období Digitální transformace s tím, že je nutné založit procesy její průběžného hodnocení a aktualizace.</p> <p>Základní úkoly této strategie vychází z nutnosti v celém organizačním, procesním a ICT systému založit principy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jednoznačná definice metodického místa pro konkrétní odbornost, technologické řešení musí dostat vždy jednoznačné a plošně platné zadání - Zachování digitální podoby každého celého procesu (tedy nebude vystupovat do ručního zpracování, případně se vracet do digitální podoby) - Řízení znalostní úrovně a standardů - Podpora všech logik řízení (plánování, řízení běžného provozu, programové a projektové řízení v inovačním procesu, korporátní řízení spolupráce městských organizací, řízení spolupráce samospráv CZECH.UP a podobně) - Podpora komunikace a správy komunit dle navržené Korporátní identity
	Vrstva Výsledná/Brand (brand and marketing)	<p>Souhlasíme s tím, že budoucnost Orlové souvisí s využitím příležitostí daných Digitální transformací. Brand Města musí být založen na komunikaci sebevědomí Města a kompetenci MěÚ tuto vizi definovat a naplnit.</p> <p>Komunikace musí primárně vycházet z reálného Digitálního modelu a musí komunikovat rozdíly v navrhovaných variantách vývoje, které lze modelovat a předem ověřit připomínky a náměty nad konkrétními reálnými daty. Právě to umožní zefektivnit jednání na politické i odborné úrovni a současně vytvoří předpoklady pro zapojení zástupců různých komunit a stakeholdery.</p>
	Poznámka	

DATA

K dispozici pro analýzu (veřejně dostupné údaje / poskytnuto městem Orlová)	Není k dispozici pro analýzu
<ul style="list-style-type: none"> • Závěrečné účty Města • Seznam komisí a výborů Města • Jednací řád komisí Rady města Orlová • Jednací řád Zastupitelstva města Orlová 	<ul style="list-style-type: none"> • Seznam auditních zjištění a reakce na ně • Vnitřní směrnice pro kompetence, řízení rozpočtu, systémy dle zákona 320/2001 Sb. o finanční kontrole... (nebyly)

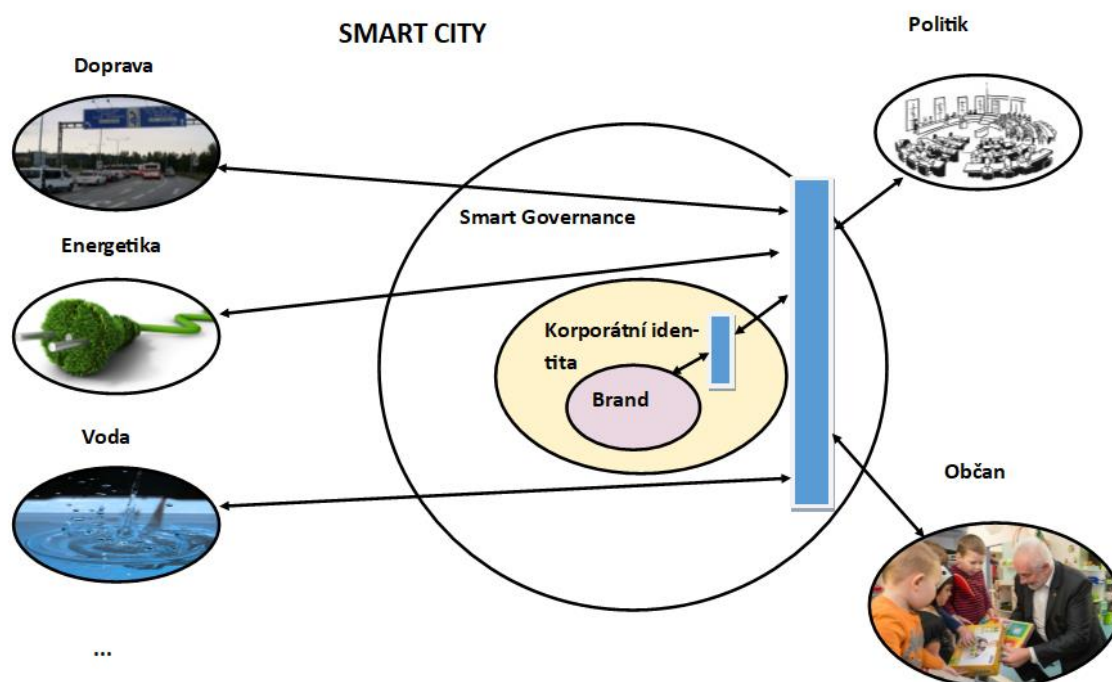
<ul style="list-style-type: none">• Veřejné informační zdroje (www.mesto-orlova.cz, www.lepsi-orlova.cz, www.eorlova.cz, FB, atp.)• Portály a sociální sítě organizací městského konsorcia• Podklady z řízených rozhovorů (stěžejní) Informace z dalších karet, kde pracujeme i s governance rovinou	požadovány – v rámci řízených pohovorů byl zjišťován skutečný stav)
--	---

Analytická část preferuje informace z řízených rozhovorů, kde sleduje skutečný, Městem používaný systém (organizační, kompetenční, řízení zdrojů, ...).

HODNOCENÍ

Tento projekt má za úkol hodnotit připravenost Města Orlové na změny a adaptace související s Digitální transformací (Smart City). Jeho úkolem tedy není jiné, či komplexní hodnocení.

Postavení Smart Governance v systému SMART CITY:

Městský úřad Orlová objektivně stojí před zásadní změnou. Základním předpokladem užití konceptu Smart City jako součásti Digitální transformace – viz Digitální Česko¹. Implementací Digitálního modelu města musí z tohoto pohledu důsledně analyzovat vlastní organizaci, procesy a zdroje tak, aby vůbec mohla vzniknout relevantní data a k nim použitelné scénáře. To je podstatou Vědomého rozhodování na základě tvrdých dat. To je také úkol všech organizací, nejen samospráv.

¹ Viz (pro služby státní správy) <https://www.digitalnicesko.cz/> a (pro územní veřejné služby a služby obecného hospodářského zájmu) https://issuu.com/cityone/docs/city-one_cz_01-19 - City:One 1/2019, článek Digitální Česko a inovace, Martin Tax

Současně musí Město převzít roli a současně povinnosti koordinátora inovací v celém území a tu vyjádřit

- Ve Strategii Města
- V založení Městského inovačního Konsorcia a Městského inovačního Fondu
- V aktivní účasti na spolupráci samospráv při „zapínání“ veřejných služeb ve svém území

Změny, na které se MěÚ a Město musí adaptovat

2003

ORP

2006

Digitalizace
státní správy
eGovernment

2020

Digitální
transformace
(Smart City,
digitalizace
veřejných
služeb v
území)

Bohužel, z analýzy vychází, že předchozí adaptace, zejména eGovernment nebyly dosud ukončeny!

K naplnění těchto rolí a povinností musí MěÚ naplnit vlastní organizační a procesní role. Zde máme na mysli role pro ustavení a řízení rozvoj nové verze kompetenčních modelů, metodické role, role řízení podpůrných funkcí v městské korporaci a jako obsah veřejných služeb, uplatnění spolupráce a sdílení v nabídce inovovaných veřejných služeb. Tyto role však nemůže naplňovat formálně!

Konkrétní příklady jsou předmětem specializovaných karet.

Shrnutí: MěÚ vykazuje snahu řídit potřebné inovace na úrovni neformálního týmu v čele s tajemníkem. Prošel přípravami, avšak došel k poznání, že pro správné založení inovačního programu dle konceptu Smart City potřebuje odbornou podporu, kterou si zajistil prostřednictvím dotačního programu. Tento postup je správný.

Plán klíčových změn

Tento plán obsahuje soubor opatření, které jsou nutné. Některé jsou součástí tohoto projektu a jsou dále rozpracována v následných kartách a některá opatření jsou tímto projektem vyvolána jako jeho doporučení.

1. Zdroje:

- a. Personální zajištění: Město potřebuje na MěÚ ustavit roli
 - i. Koordinátora inovací² (Smart City managera, chcete-li) s tím, že těžiště této role je
 - Ve vedení inovačního týmu MěÚ a Města (městské korporace)
 - Ve správě a inovaci územních veřejných služeb a uplatnění jejich sdílení
 - Městského inovačního Konsorcia; tyto role je nutné koordinovat s tajemníkem MěÚ, aby mohly být uplatněny dostatečně aktivně a s minimem kompromisů. Ty obvykle neblaze ovlivní kvalitu inovace

² Pracovní náplň – viz samostatná příloha

- ii. Další specializované role³, které je vhodnější zajistit formou služby. Buď v rámci spolupráce samospráv (CZECH.UP) a formou pořízení externí expertní služby:
 - Pořízení dostupných datových sad a souvisejících scénářů (CZECH.UP)
 - Prezentační služby v datových, grafických a mapových systémech (kombinace)
 - Komunikační organizační a SW systémy (kombinace)
 - Participační služby a řešení (kombinace)
 - b. Organizační zajištění: Popisuje organizační adaptaci MěÚ
 - i. V návaznosti na ustavení Koordinátora inovací je třeba ustavit Inovační tým MěÚ, který spravuje inovační program MěÚ, Města a území města Orlová
 - ii. V kartách zabývajících se inovačními koordinačními rolami MěÚ na úrovni Města a města je popsána dále role Koordinátora inovací MěÚ, tajemníka a celého inovačního programového týmu pro inovace MěÚ
 - iii. V závislosti na bodu c. Procesní zajištění doporučujeme provést účelovou organizační analýzu a realizovat její výstupy
 - c. Nástroje podpory, ICT systémy, systémy pro sběr a správu dat a scénářů Digitálního modelu města
2. Procesní zajištění: těžiště změny
- a. Procesní audit identifikuje procesní nejasnosti v souvislosti s řízením inovačního programu města
 - b. Nové nastavení procesních, kompetenčních a hodnotících kritérií
 - c. Uplatnění hodnotících, auditních a kontrolních funkcí i pro inovační program

Podrobnosti – obsah změn a popis zdrojů:

- Ustavení Koordinátora inovací 1 HR (Smart City Managera, chcete-li) a ustavení Inovačního týmu MěÚ:
 - V programovém týmu MěÚ pro inovace
 - Pro vytvoření spolupráce organizací města na poskytování veřejných služeb, řízenou komunikací dovnitř a ven
 - Pro výkon zástupce v Městském inovačním Konsorciu (MiK) a Městském inovačním Fondu (MiF)
 - Odborný partner Města v CZECH.UP
 - Koordinace znalostí, datových modelů a scénářů
 - Organizátor systému hodnocení pro územní veřejné služby
 - Další
- Nastavení spolupráce na inovacích v rámci spolupráce samospráv CZECH.UP: (členský poplatek je 10 t. Kč plus 2 Kč za obyvatele; další služby, které jsou pro Město efektivní, budou zpracovány v návrhové části)
 - základní služby (vzdělávání, sdílení dobré praxe, atp.)
 - čerpání expertních služeb (některé – zejména datové) služby nemůže efektivně samostatně Město zajistit samo. To si uvědomují i další samosprávy, proto tyto odbornosti sdílí)
 - spolupráce na vlastních Demonstrátorech – Město by nemělo být laboratoří firem, kde se kompletují a ověřují jejich výrobky. Naopak, pokud vznikne ve spolupracující samosprávě inovovaná služba, snaží se CZECH.UP, aby tuto službu mohla snadno zapnout další samospráva. Tak typová inovativní služba vzniká v uvedeném Demonstrátoru.
 - zapínání si inovovaných služeb jinými samosprávami, jak je rozebráno výše

³ Role jsou identifikovány ve všech kartách a budou zpracovány v návrhové části

- Zpracování nové verze Strategie Digitalizace Města (čas: 1 rok, cena 480 t. Kč). Holisticky zpracované části
 - o Zpracování podmínek pro řízení inovací:
 - Prostřednictvím městského inovačního konsorcia, Městského inovačního Fondu
 - Spolupráce samospráv v CZECH.UP
 - o Strategické, programové, projektové a hierarchické řízení
 - o Organizace a procesy
 - o Komplexní aktualizace ICT architektury, včetně eGovernment
 - o Systém řízení zdrojů
 - o Systém podpůrných činností v městské korporaci (podpora organizací Města)
 - o Nástroje pro komunikaci, participaci a pro rozhodování na úrovni reálných dat
- Zpracování startovacího projektu do inovačního programu: (cena 500 t. Kč)
 - o Sestavení inovačního týmu Města (tým MěÚ již musí být funkční)
 - o Odborné zajištění Městského inovačního Fondu
 - o Nastavení kompetencí k inovacím
 - o Identifikace portfolia partnerů do MiK, zejména ekonomických a základní dohoda o zájmech financovat konkrétní inovační aktivity
 - o Založení systému nástrojů, hodnocení, kompetencí, výkonných a zdrojových otázek
 - o Identifikace příležitostí vlastních Demonstrátorů, účasti na cizích Demonstrátorech a priority „zapínání“ inovovaných veřejných služeb a obecných služeb hospodářského zájmu
 - o identifikace výzkumných a vzdělávacích programů
 - o nastavení role Komunitně coworkingových center v inovačním programu Města
- Založení MiK a MiF podle metodiky (150 t. Kč plus 150 t. Kč/rok)
- Nástroje (v CZECH.UP)
 - o Řízení Akčních plánů 120 t. Kč a 40 t. Kč / ročně maintenance
 - o Pasportizace čidel a digitalizačních zařízení poskytujících data 120 t. Kč vstupní poplatek a 40 t. Kč maint.)

Další dle položky 2 – její výstupy

Tato karta popisuje programy a aktivity, které je nutně spustit neprodleně, nejpozději v 2/2020 a realizovat je v období 12 měsíců, včetně podpory leaderů a zaškolení týmu.

N. Smart Governance: 13 Komunity, coworking a participace

FORM A	Smart City Orlová		city:one	
Část:	Analytická část		CZECH.UP	
Téma:	Smart Governance: 3 Komunity, coworking a participace		listopad	2019
Vstupy:	<u>Specifické vstupy:</u> Portály města, jeho organizací, sociální sítě. (www.mesto-orlova.cz , www.lepsi-orlova.cz , www.eorlova.cz , FB, atp)			
Forma zjištění:	Primárně řízené pohovory s odpovědnými a výkonnými pracovníky MěÚ. Publikace, aktivity.			
Obsah zjištění:	Karta se týká vnitřních procesů MěÚ a procesů na úrovni městské korporace (MěÚ, PO, obchodní organizace, ...). Zacílení na vědomé uplatnění rolí komunit a demokratických institutů zastupitelské demokracie do rozvoje a provozu Města.			
Výstupy:	Doporučení nastavení struktury MěÚ, jako výkonného koordinátora inovačních programů v městské korporaci a na území města. Nastavení modelů pro výkon vlastními prostředky, prostředky sdílenými v rámci Městského inovačního Konsorcia a ve spolupráci samospráv CZECH.UP a to „zapnutím“ spolupráce v příslušných Demonstrátorech.			
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	MěÚ si nastaví: - Smart City manager pracuje se zástupci skupin občanů, kteří jsou připraveni spolupracovat (stakeholders). - Nástroje pro zapojení Města Orlové do sítě komunitně coworkingových center – viz Demonstrátor Humpolec. - V rámci sítě komunitních coworků jsou společnými silami zakládány, ověřovány a plošně nabízeny služby svým uživatelům		
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	Samotný program je určen na: - Dílčí programy pro zapojení občanských skupin - Vzdělávání zástupců občanských skupin - Portály, sociální sítě, akční plány, pasporty		
	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	Komunitní centrum a cowork (viz rozpočet dole) - Plánování (místnosti, ...), komunikační nástroje - Zúčtovací systémy a jejich rozhraní - Internetová konektivita, tisky, projekce - Struktura prostor - Systémy sdílení a spolupráce coworků v síti typu „Humpolec“ - Podpora škol a rekvalifikace Participace (zástupci v Městském inovačním Konsorciu): - Řízení Akčních plánů - Sdílení Digitálních modelů a rozhraní - Vytváření společných scénářů (například dopad stavby a jeho pravidla pro developery)		

	Vrstva Výsledná/Brand (brand and marketing)	I v souvislosti s odchodem zásadního průmyslového odvětví z Města, je nutné nastavit novou perspektivu, se kterou jsou schopni se občané ztotožnit a přijmou jí za pozitivně vnímaný brand Města. Ten je však nutné profesionálně řídit a podporovat. Vzhledem k poloze a dalším podmínkám, se nabízí digitální obory.
	Poznámka	

DATA

K dispozici pro analýzu (veřejně dostupné údaje / poskytnuto městem Orlová)	Není k dispozici pro analýzu
<ul style="list-style-type: none"> • Seznam komisí a výborů Města • Jednací řád komisí Rady města Orlová • Jednací řád Zastupitelstva města Orlová • Veřejné informační zdroje (www.mesto-orlova.cz, www.lepsi-orlova.cz, www.eolova.cz, FB, atp) • Portály a sociální sítě organizací městského konsorcia • Podklady z řízených rozhovorů (stěžejní) • Informace z dalších karet, kde pracujeme i s governance rovinou 	

Analytická část preferuje informace z řízených rozhovorů, kde sleduje skutečný, Městem používaný systém (organizační, kompetenční, řízení zdrojů, ...).

„**Komunita**“ je definovaná skupina občanů, kterou spojuje konkrétní zájem (například spolek maminek na mateřské dovolení, sdružení rodičů žáků, ...)

„**Coworking**“ je prostor pro různé aktivity komunit. Jeho podobu odvozujeme od **sítě** knihoven a obsah posouváme o nové, v současnosti potřebné služby (jako například podpora home-office).

„**Participace**“ je souhrnný název pro postupy, jejich prostřednictvím se posiluje zejména přenesená demokracie tak, aby byly do rozhodování zahrnuty všechny skupiny (komunity), které jsou na to připravené. Součástí je i ta příprava skupin a zejména jejich zástupců.

HODNOCENÍ

Práce s komunitami není v Orlové programová. Pokud již probíhá, jedná se o „náhlé vzplanutí“. A to přesto, že u několika klíčových pracovníků je tato potřeba identifikována. Problém je v tom, že spolupráce s veřejností může fungovat, pokud dobře fungují vnitřní procesy, inovátoři pociťují podporu a důvěru a to dlouhodobě. V takové situaci nyní Orlová není.

Doporučení

Tato karta popisuje programy a aktivity, které je nutné spustit neprodleně, protože vytváření základ inovačního programu, nejpozději v 2/2020 a realizovat je v období 12 měsíců, včetně podpory leaderů a zaškolení týmu.

Doporučujeme, aby si Orlová „zapnula“ již zpracované procesy a nástroje komunitně coworkingového centra, který byl popsán podle metodiky CZECH.UP a veřejně připomínkovan na odborné konferenci URBIS 2019 v Brně 6/2019.

Celá logika využívá spolupráce prostřednictvím Městského inovačního Konsorcia popsaného v kartě Smart Governance 2.

Výstup z Demonstrátoru komunitně coworkingového centra Humpolec:

Základní výkon demokratického prostředí je založen na využití **otevřené spolupráce** členů komunity a společnosti a na umožnění jejich podílu na rozhodování. Tím má společnost významně vyšší výkon, než je součet jednotlivců.

Aby jednotlivci mohli spolupracovat, potřebují nástroje, které jsou ale dostupné v celé síti komunit, coworků. Tyto nástroje jsou již vyvinuty a ověřeny a jsou již distribuovány do zmiňovaných míst sítě.

Této síti se daří **aktualizovat chápání místa služeb**, které ve své době zastávaly knihovny, a dnes od takového místa očekáváme celé spektrum nových služeb.

- Využití logiky sítě přináší významné možnosti, které umožňují tento Demonstrátor replikovat i na území několika dalších krajů.
- Komunitně coworkingové centrum vytváří podmínky pro změnu ekonomického charakteru na území Města – a to směrem k rozvoji Digitální ekonomiky a nových, specifických služeb s vysokou přidanou hodnotou.
- Právě Orlová má mimořádný potenciál tím, že je přesně uprostřed 10-ti milionového území, které se rozkládá na území 3 států.

Náklady na provoz Coworku

Varianta A) Bezobslužný cowork

Položka	Částka (bez DPH)	Částka (včetně DPH)	Poznámka
Instalace systému	18 000	21 780	Zahrnuje vlastní instanci coworku, vytvoření vlastní microcity (webové stránky coworku), nastavení vlastních skladby služeb a cen, získání administrátorského přístupu k úpravě všech informací na webu.
Měsíční správa do 10 uživatelů Coworku	500	605	Zahrnuje vyhrazení odpovídajícího diskového a výpočetního výkonu cloudového serveru, pravidelné zálohování dat, správu serveru, sdílení databáze s ostatními coworky, průběžné aktualizace aplikace.
Měsíční správa při 12 až 25 uživateli Coworku	900	1 089	Zahrnuje vyhrazení odpovídajícího diskového a výpočetního výkonu cloudového serveru, pravidelné zálohování dat, správu serveru, sdílení databáze s ostatními coworky, průběžné aktualizace aplikace.
Měsíční správa při 26 až 50 uživateli Coworku	1 500	1 815	Zahrnuje vyhrazení odpovídajícího diskového a výpočetního výkonu cloudového serveru, pravidelné zálohování dat, správu serveru, sdílení databáze s ostatními coworky, průběžné aktualizace aplikace.
Měsíční správa při 51 až 100 uživateli Coworku	2 500	3 025	Zahrnuje vyhrazení odpovídajícího diskového a výpočetního výkonu cloudového serveru, pravidelné zálohování dat, správu serveru, sdílení databáze s ostatními coworky, průběžné aktualizace aplikace.

Měsíční správa nad 100 uživatelů Coworku	4 000	4 840	Zahrnuje vyhrazení odpovídajícího diskového a výpočetního výkonu cloudového serveru, pravidelné zálohování dat, správu serveru, sdílení databáze s ostatními coworky, průběžné aktualizace aplikace.
Úpravy systému na míru	dle individuální kalkulace		Průběžně jsou shromažďovány požadavky a dle plánu implementovány do aplikace v rámci aktualizací, které jsou v ceně měsíčního paušálu. Při požadavku na rychlejší implementaci nebo nestandardní úpravu může být tento požadavek zapracován na základě samostatné objednávky.
Vybavení Coworku	od 25 tis. Kč		Záleží na stávajícím vybavení a velikosti prostor. 25 tis. Kč je částka minimálního HW vybavení. Při kompletním vybavení (včetně výkonné tiskárny A3), pracovního PC je jedná o částku 150 tis. Kč, při pořízení nábytku až 500 tis. Kč + případné stavební úpravy.
Nájem prostor (měsíčně)	10 000		Při výměře cca 100 m2 v menším městě.
Připojení k internetu (měsíčně)	4 000		Pro synchronní připojení o kapacitě 150 Mbps
Administrativa (měsíčně)	3 000		Minimální částka spojená s organizačním zajištěním chodu Coworku, vedením účetnictví apod.

Varianta B) Cowork s obsluhou

<i>Položka</i>	<i>Superhrubá mzda/měsíc</i>	<i>Poznámka</i>
Veškeré náklady dle varianty A)		
Pracovník/ce recepce	23 000	2 osoby na 2 směny při polovičním úvazku (dohlíží na operativní chod centra, přihlašování na akce, obsluhují on-line systém, spravují FB stránku Coworku)
Úklid	7 000	1 osoba na 0.25 až 0.5 úvazku dle velikosti prostor
Organizátor akcí	9 600	1 osoba na 0.4 úvazku (vytváří program, domlouvá řečníky na akce, zajišťuje propagaci, spravuje webovou stránku Coworku)
Další odborní pracovníci	13 000	V případě kavárny či dalších poskytovaných služeb

V případě, že budou zaměstnanci OZP, je možné po půl roce provozu **získat od Úřadu práce příspěvek** na částečnou refundaci mzdových nákladů ve výši cca 75 % těchto nákladů.

Vzhledem k tomu, že „humpolecká“ komunitně coworkingová síť se aktivně rozvíjí v území, má podporu Kraje Vysočina (terénní a home office služby), má perspektivu stát se střeoevropskou sítí. To by umožnilo i na úrovni brandu naplnit potenciál Orlové v pojmenovaném přeshraničním území.

Program vyžaduje v roce 2020 prostředky v minimálním rozsahu 680 t. Kč – viz rozpočet v příloze, který vyšel z reálného příkladu - Demonstrátoru sítě komunitně coworkingových míst v Humpolci.

Tato karta popisuje programy a aktivity, které je nutně spustit neprodleně, protože vytváření základ inovačního programu, nejpozději v 2/2020 a realizovat je v období 12 měsíců, včetně podpory leaderů a zaškolení týmu.

Nástroje můžeme rozdělit na:

- Provozní:

- umožňují komunikovat uvnitř a vně coworků (například plánování jednacích místností)
- nástroje: konektivita, recepce, ICT podpora, tiskové služby, úložiště, mailové služby, ...
- billing: umožňuje, aby uživatel coworku měl jeden domovský cowork, kde má jednu smlouvu s nabídkou a ceníkem a jedno zúčtovací místo
- podpora terénní práce a home office

- Komunikační:

- informační nástroje: portály, sociální sítě, ...
- kampaně

- Znalostní a vzdělávací

- Znalosti jsou nejcennější „zboží“ a jejich koncentrace v coworkingu je známá – sdílení znalostí mezi členy
- Předávání znalostí jako služba (vně coworku jako služba)

- Spolupráce:

- Cowork je prostředí pro inovátory. Jejich koncentrace v coworku zakládá významnou příležitost pozitivní ekonomické proměny Města

O. Smart Citizen/ Občan: vzdělávání

FORM A	Smart City Orlová		city:one	
	Analytická část		CZECH.UP	
Téma:	OBČAN: VZDĚLÁVÁNÍ		listopad	2019
Vstupy:	Mediální řešerše hlavních problémů města vnímaných ze strany občanů/médií. Pohovory s pracovníky města, obecné sociologické trendy a hrozby			
Forma zjištění:	<ul style="list-style-type: none"> Analýza mediálního obrazu Pohovor s pracovníky úřadu. 			
Obsah zjištění:	Město Orlová je vnímáno jako „malá hustá noclehárna“, místo se společenskou depresí, s nízkou digitální gramotností, s nízkou lokální ekonomickou aktivitou, náchylné k výskytu společensky negativních projevů (drogová závislost, protestní voliči, odliv obyvatel), špatná komunikace mezi příspěvkovými organizacemi města, kritika malého vyžití v Orlové, špatná koordinace pořádaných akcí mezi firmami i s okolními městy			
Výstupy:	Vzdělávací a komunitně orientované programy			
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	Pozice Manažer pro zapojování občanů, úvazek 0,5 – připravuje komunikační a vzdělávací programy města pro zapojování a vzdělávání občanů a prevenci negativních sociologických jevů, zapojuje občany i celé komunity/spolky pro jejich organizování i medializaci		
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	Připravuje obsahovou náplň pro co-working centrum – stakeholder mapping, obsahová náplň, tj. vzdělávací programy a komunikační nástroje s občany		
	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	-		
	Vrstva Výsledná/Brand (brand and marketing)	Úvazek 0,2 na zajištění copywritera pro mediální výstupy programu.		

DATA

K dispozici pro analýzu (veřejně dostupné údaje / poskytnuto městem Orlová)	Není k dispozici pro analýzu
<ul style="list-style-type: none"> Mediální zdroje Pohovory 	

HODNOCENÍ

Město Orlová potřebuje programově uchopit vzdělávání a komunikaci s občany s cílem prevence negativních sociálních jevů a hrozeb, vzbuzení zájmu o aktivní přístup k rozvoji města či podporu a podílení se komunit a jejich spolkových činností na programem města. Právě programově zavedený přístup ke vzdělávání a zapojování veřejnosti je nejdůležitější předpoklad pro dosažení pozitivních dopadů, tj. zabránění odlivu mladých lidí a podpora seniorů v obci pro předcházení manipulativních či jiných negativních jevů, programy pro maminky na mateřské, občany na úřadu práce, v návratu z výkonu trestu atp.

Doporučení

1. Programy prevence sociálně patologických jevů

Navržený programový přístup není jediným, ale představuje jádro programového uchopení osvěty a vzdělávání v Orlové. Je jedním z obsahů programů STUDENT a SENIOR. Jedná se o dvouletý plán.

Program STUDENT – prevence sociálně patologických jevů:

Školení/Výcvik pro Metodiky prevence patologických jevů a oblastní metodiky, celkem 12 kurzů, program Jeden den na školách

Úvodní seminář s vybraným tématem; témata: Závislosti, domácí násilí, postižení mezi námi, staří lidé mezi námi, nemocní mezi námi, rasismus, občanská angažovanost, terorismus, islám, moderní československé dějiny, mediální výchova (fake news, hate speech, analýza mediálních sdělení).

Na základě výsledků kurzů se spustí druhá fáze programu – ukázkové kurzy pro učitele ve třídě včetně respektovaných hostů na diskuzi. Víkendové kurzy 2x za pololetí

Program SENIOR – prevence sociálně patologických jevů:

Kromě výše uvedených budou do kurzu zařazena témata Odpuštění, Vyrovnání, mediální gramotnost, Hip Operation, Proč a jak klikáme atp.

Kurzy budou určeny pro sdružení seniorů, domovy seniorů, seniorské kluby a knihovnu. Některé kurzy budou výhradní pro seniory, u některých je naopak cílem smísit mladou a starší generaci.

Očekávané náklady:

- na přípravu obsahu a spuštění programu: 50tis. Kč
- na vzdělávací kurz: cca 130tis. Kč
- na víkendové kurzy: cca 180tis. Kč (zahrnuje i náklady na ubytování)

Celkem: 360tis. Kč

2. Programy finanční gramotnosti

Programy pro obě skupiny, jejich náplň lze nastavit až v rámci přípravy obsahu a spuštění programu, identifikace školitelů... Proto není v současné době naceněno.

3. Programy prezentačních dovedností a marketingu

Program pro vzdělávání pracovníků města i politiků, souvisí s potřebnými dovednostmi pro komunikaci programů chytrého města, získání nových stabilních kompetencí pro Vizi Orlové 2040.

Program Komunikační dovednosti a řízení, média a marketing sestává ze 4 částí:

- Prezentační dovednosti v praxi | workshop,
- Marketing a jeho aplikace v praxi
- Jak psát tiskové zprávy
- Marketing a PR | workshop

Kurz Prezentační dovednosti v praxi | workshop

- příprava prezentace, cílová skupina posluchačů, stanovení cíle prezentace

- osobnost řečníka – zaujetí pro téma, motivace pro vystoupení, osobní příprava
- stanovení obsahu a jednotlivých kroků prezentace, editace prezentace v reálném čase, typografie a úprava
- reakce na dotazy publika, námitky a zpětná vazba
- neverbální komunikace – postoj, gesta, mimika, oční kontakt a úsměv

Nedílnou součástí interaktivního kurzu je zpracování vlastní prezentace s libovolným tématem v rozsahu maximálně 10 minut a ochota prezentovat tento materiál přímo na kurzu. Účastníci mohou použít i prezentaci, kterou například běžně využívají ve své praxi. Účastníci získají rozvojovou zpětnou vazbu k formě prezentace, získají nové dovednosti a techniky pro zvládnání prezentace. Max. 6 lidí na kurz.

Kurz Marketing a jeho aplikace v praxi

- marketingové nástroje a jejich aplikace v praxi
- analýza a definice produktu
- stanovení mediamixu a jeho používání
- formáty sdělení / newsletter / e-mailing
- marketingová komunikace směrem k veřejnosti / „zákazníkům“ města
- příležitosti pro vlastní propagaci

Max. 12 lidí na kurz.

Kurz Jak psát tiskovou zprávu

- fungování médií a novinářů v ČR
- tisková zpráva, tisková konference, brífink
- jak napsat dobrou tiskovou zprávu, struktura tiskové zprávy – formální a obsahové zpracování
- komunikační strategie s přihlédnutím k typologii médií
- možnosti publikování informací v tištěných médiích a příprava podkladů pro komunikaci s novináři
- základy komunikace s novináři, odstranění nejčastějších chyb a problémů, příprava podkladů

Max. 12 účastníků.

Workshop Marketing a PR

- aplikace marketingové nástrojů v praxi
- analýza konkrétních potřeb účastníků
- konkrétní příležitosti pro vlastní propagaci
- zpětná vazba

Max. 12 účastníků.

Odhadovaná cena je cca 110tis. Kč za všechny „marketingové a komunikační“ kurzy.

P. Smart Citizen/ Občan: programy senior a student

FORM A	Smart City Orlová		city:one	
	Analytická část		CZECH.UP	
Téma:	SENIOR/STUDENT		listopad	2019
Vstupy:	Rešerše dostupných dat, pohovory s pracovníky města			
Forma zjištění:	<ul style="list-style-type: none"> Analýza podkladů Pohovor s pracovníky úřadu. 			
Obsah zjištění:	Město Orlová bylo vyhodnoceno ohledně kvality života jako poslední z ORP obcí... Je nutné nastavit rozvojové programy pro dvě klíčové skupiny – mladé a seniory.			
Výstupy:	Programy Senior a Student opírající se o „karty občana“			
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	Pozice senior/student manažer 1,0 mající na starost implementaci věrnostního programu pro občany a „karty občana“ Program politiky zaměřené na seniory pro období 2020–2023 Návštěva města Poznaň a sdílení zkušeností Program politiky zaměřené na studenty pro období 2020–2023		
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	Koncepte služeb poskytovaných skrze programy Student a Senior (využití zkušeností z Kolína či Baníku Ostrava)		
	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	Nasazení nástrojů karta občana a portál studenta		
	Vrstva Výsledná/ Brand (brand and marketing)	Využití webu lepsiorlova.cz, tiskové zprávy pro celostátní média, vytvoření/podpoření BRANDu pro městské inovace		

DATA

K dispozici pro analýzu (veřejně dostupné údaje / poskytnuto městem Orlová)	Není k dispozici pro analýzu

HODNOCENÍ

Tato karta vznikla v reakci na hodnocení kvality života v Orlové a není spojena s vyhodnocením podkladů či dat. Navrhuje programy, které je nutné teprve připravit, včetně návštěvy relevantních zástupců města Orlové v Poznani.

Doporučení

Politika zaměřená na seniory zahrnuje podporu institucí při provádění aktivit určených seniorům a při organizaci kulturních, sportovních, rekreačních a turistických akcí pro starší občany. Inspirováno koncepcí města Poznaň lze zřídit Městskou radu seniorů, jako konzultační a poradní orgán města, či podpořit programy jako jsou Karta pro seniory či údržbář pro seniory...

Připravení programu je tak samostatnou agendou, kterou je vhodné začít návštěvou

městského úřadu v Poznani (PL) (v rámci služeb CZECH.UP) a následně program definovat. Cenu přípravy včetně návštěvy (cestovné, ubytování) lze odhadnout kolem 150tis. Kč, doba trvání (M1-M6)

Při koncepci programu pro seniory (především karta seniora) lze profitovat s již zavedených nástrojů pro studenty, např. Kolínská klíčenka či dashboardu pro ostravský Baník.

Spuštění programu karta občana a portál studenta, doba trvání cca 1 rok, management projektu, získání partnerů, projednání s dotčenými lokálními organizacemi, školami, sportovišti apod., odhad cena 200tis. Kč.

Karta občana

Čipová karta pro občany chytrého města, určená převážně pro děti, sportovce a seniory

Fáze 1 Vydání karet školákům, Aktivace karet, identifikace ve škole, jídelně a městských sportovištích, platba jízdného v MHD, platby u obchodníků

Fáze 2 Spuštění portálu občana, přehled aktivovaných služeb, správa MHD, knihovna, správa obědů, správa financí, statistiky využití karet, více info o projektu: www.skolnikarta.mukolin.cz

Portál studenta

E-learning portál pro pedagogy a žáky základních škol

Každý kurz obsahuje Interaktivní prezentace, Učebnice, Skripta pro pedagogy, Samostatné práce, domácí úkoly, Zaměření na nejaktuálnější témata, která reflektují potřebné dovednosti pro život v 21. století. Cílem je nadchnout a motivovat žáky a zároveň přinést pedagogům revoluční nástroj pro jejich práci. Portál je propojen s kartou občana.

Cílem je vytvoření jedinečného identifikátoru občana pro následné věrnostní programy (viz karta v Gdaňsku, https://issuu.com/cityone/docs/city-one_cz_11-19_s). Potenciální rozvoj portálu občana integrací dalších partnerů, např. ze soukromého sektoru či vizualizace dat získaných v chytrém městě.

Náklady na pořízení a provoz nástrojů budou doplněny do implementačního plánu.

Q. Otevřená data

FORM A	Smart City Orlová		city:one	
	Analytická část		CZECH.UP	
Téma:	OTEVŘENÁ DATA		listopad	2019
Vstupy:	Rešerše dostupných dat, pohovory s pracovníky města, dostupnost GIS dat pro veřejnost			
Forma zjištění:	<ul style="list-style-type: none"> Analýza dostupnosti dat Pohovor s pracovníky úřadu. 			
Obsah zjištění:	Město Orlová nepracuje s konceptem otevřených dat a nevnímá tuto oblast za důležitou.			
Výstupy:	Vzdělávací a komunitně orientované programy, podpora inovací a vzniku start-up firem			
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	Pozice GIS pracovník pro otevřená data, úvazek 1,0 – připravuje jednotlivé datové sady a jejich otevření, podporuje pořádání hackathonů a dalších aktivit komunit/spolků pro využívání dat ze strany podnikatelů, studentů a občanů, spolupracuje na přípravě podkladů pro medializaci výsledků		
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	Hackathony a další akce v co-workingovém centru s cílem nejen poskytovat otevřená data a podporovat nové aplikace, ale i mediálně interpretovat výsledky pro změnu chování občanů, souvisí s placemakingem, vzdělávacími akcemi, programy senior a student apod.		
	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	Mapově analytický nástroj pro vizualizaci dat, který doporučujeme pořídit jako službu Otevřené API pro poskytování otevřených dat třetím stranám Zřídit Portál otevřených dat		
	Vrstva Výsledná/Brand (brand and marketing)	Úvazek 0,2 na zajištění copywritera pro mediální výstupy programu.		

DATA

K dispozici pro analýzu (veřejně dostupné údaje / poskytnuto městem Orlová)	Není k dispozici pro analýzu
<ul style="list-style-type: none"> Pohovory GIS nástroj 	

HODNOCENÍ

Město Orlová potřebuje programově uchopit otevírání dat jako klíčový rozvojový prvek Orlové. Jedná se jak o motivaci mladých lidí uvažovat nad případným setrváním a podnikáním v Orlové, dále i lepším poznáním, co vše se ve městě děje, a příprava mediálních kampaní pro případnou změnu chování (například poznání, že v Orlové jezdí mnoho vozidel a prognóza vývoje naznačuje významné investice do parkování, spočítání nákladů a příprava alternativ, za co by město mohlo utratit peníze lépe, následně kampaň s podtitulem Nekupuj si druhé auto atp.). Taková zjištění mohou vyprovokovat

debaty na školách a ovlivnit volby těch, kteří si např. dopravní chování teprve budují. Následně i pomocí dat lze spouštět programy pro sdílení aut či spolujízdu do Ostravy a další programy.

Město Orlová není připraveno na takový program ani personálně, ani organizačně. Je to zcela nová agenda, jejímuž smyslu je nutné teprve „přijít na chuť“.

V rámci analýzy a pohovorů byly shledány silné stránky, např. dětská hřiště, která by si zasloužila datově otevřít, či slabé stránky, např. kalendář akcí, kdy sousední města nepořádají své akce ve spolupráci, ale naopak ve stejný čas a nekoordinovaně. Dále byly identifikovány oblasti pro otevření dat, které souvisí s rozvojem jiných agend, např. dopravy či podnikání.

Doporučení

Nástroje pro standardní publikaci otevřených dat

Nástroj (kalendář akcí) dle standardního schématu Ministerstva vnitra publikovaný jako otevřená data pro sdílení se sousedními městy s cílem lépe plánovat pořádání akcí v regionu.

Mapa dětských hřišť a cvičišť s podmínkami využití.

Mapa nebytových prostor pro potenciální činnosti spolků, příspěvkových organizací či podnikatelských aktivit je navržena jako druhá aktivita v rámci programu otevřených dat. Výsledkem je mapa nebytových prostor a podmínek jejich pronájmu jako otevřená datová sada v mapě.

Mapa parkovacích ploch, stojanů na kola, mapa zastávek MHD/VD, mapa hydrantů atp.

Odhad nákladů na spuštění programu otevřená data lze uvažovat **ve výši 200tis. Kč** a vyžadují pracovníka na straně města, který bude agendu řídit a posouvat vpřed. Vytvoří portál otevřených dat tak, aby data z různých oblastí byla k nalezení na jednom místě. Kalendář akcí je navržen jako úvodní datová sada, jako testovací proces pro reálné nacenění finančních, personálních i časových potřeb.

Odhad nákladů spojených s pořízením služby mapově analytického nástroje, **první rok 400tis. Kč**, další roky cca 200tis. Kč ročně.

Otevřená data skrze Otevřená města

Silně doporučujeme se připojit k aktivitám Otevřených měst <https://www.otevrenamesta.cz/>, a to skrze CityVizor či hlasovani.eu. Pro vypisování veřejných zakázek pak určitě bude užitečná aplikace tenderman.

R. Smart sources: Životní prostředí

Problematika životního prostředí (Smart environment) byla zapracována do návrhových karet Voda.

S. Smart sources: VODA a životní prostředí: Pitná voda

FORM A	Smart City Orlová		city:one	
Část:	Analytická část		CZECH.UP	
Téma:	PITNÁ VODA		listopad	2019
Vstupy:	Poskytnuté údaje z provozní a majetkové evidence VÚME a VÚPE, data z Benchmarkingu MZe 2017, mapové podklady vodovodní sítě, spotřeba a kvalita pitné vody, webové veřejné údaje, Plány rozvoje vodovodů a kanalizací (PRVKÚK – vodovod)			
Forma zjištění:	Studium podkladů			
Obsah zjištění:	Chybí Komise RM pro životní prostředí – agenda vodního hospodářství města Orlová			
Výstupy:				
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	V rámci vzniku nové Komise pro životní prostředí (agenda vodní hospodářství města) zajistit pozici vodohospodáře, který bude aktivně komunikovat s provozovatelem VHI a dohlížet na kvalitu dodávaných služeb (nad rámec legislativních požadavků); Studie proveditelnosti „Demonstrátor Uliční Databanky vodohospodářských dat“		
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	Pravidelný (2x ročně) průzkum spokojenosti zákazníků (občanů spotřebitelů pitné vody) prostřednictvím provozovatele VHI, portál zákazníka s možností zaslání detailních informací v elektronické podobě.		
	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	viz odst. III. Plán řešení; Identifikace možností nasazení senzorů a aktivních prvků na distribuční síť pitné vody, sdílení stávajících dat provozovatele, návrh nových datových položek; Digitální online nástroj vizualizace a provozní správy sítě hydrantů s rozšířenou realitou (propojení se složkami IZS); rozšíření dispečinku o prvky kyberbezpečnosti. Využití oběhového hospodářství a elektronických prvků v oblasti užitkové vody.		
	Vrstva Výsledná/Brand (brand and marketing)	Vyhodnocení demonstrátoru Uliční Databanky a identifikace hlavních KPI pro oblast inovativních veřejných služeb ve vodním hospodářství města; medializace výstupů a kvantifikace přínosů; medializace oboru vodohospodářství a jeho významu v městském plánování		
	Poznámka	Stěžejním atributem je aktivní komunikace a spolupráce s provozovatelem VHI (nad rámec smlouvy), nastavení režimu sdílení provozních vodohospodářských dat.		

DATA

K dispozici pro analýzu (veřejně dostupné údaje / poskytnuto městem Orlová)	Není k dispozici pro analýzu
<ul style="list-style-type: none"> • Plán rozvoje vodovodů a kanalizací • Generel vodovodní sítě v digitální podobě • Kvalita a množství vyrobené pitné vody (2017-2019) • VÚME a VÚPE 2018 (vybrané údaje majetkové a provozní evidence) – MZe • Územní plán (2008) • Strategický plán rozvoje města Orlová 2017-2023. • Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Orlová (2014) • Výroční zpráva SmVaK 2018. • Benchmarking vlastnických subjektů za rok 2017 (MZe). • Kalkulace vodného a stočného SmVaK a.s. (2019). • Smlouva o dodávce vody z vodovodu uzavřená mezi SmVaK a.s. a městem Orlová (2015). 	<ul style="list-style-type: none"> • Plán financování obnovy vodovodů a kanalizací (ve smyslu zákona č. 274/2001 Sb. v platném znění) – dokument provozovatele VHI (SmVaK) • Regionální plány implementace Směrnice Rady 91/271/EHS, KONEKO, 10/2002 • Provozní řád vodovodu, manipulační řády vodojemů – dokument provozovatele VHI (SmVaK) • Analýza rizik systému zásobování pitnou vodou – bude zpracováno v roce 2022, dokument provozovatele VHI (SmVaK)

Analytická část vodohospodářské infrastruktury (VHI) města Orlová se vyjadřuje převážně k veřejně dostupným informacím (veřejné databáze PRVKÚK, VÚME, VÚPE) a k velmi stručným ročním údajům poskytnutým městem, resp. provozovatelem VHI SmVaK (kvalita a množství vyrobené pitné vody, roční údaje). Provozovatel SmVaK neposkytl interní materiály o provozu VHI (provozní a manipulační řády, plány financování obnovy VHI), není tak možné provést analýzu této části správy VHI města Orlová a hospodaření s vodou (pitnou a odpadní).

HODNOCENÍ

Ve městě Orlová a místních částech je vodohospodářská infrastruktura provozována v tzv. kombinovaném modelu, tzn. jeden z vlastníků (SmVaK Ostrava a.s.) vodohospodářské ho infrastrukturního majetku je jeho provozovatelem, který provozuje infrastrukturní majetek na základě dlouhodobé smlouvy.

V oblasti vodárenské infrastruktury nepočítá územní plán s rozsáhlou výstavbou. Současná infrastruktura dostatečně pokrývá potřeby aglomerace. V územním plánu je ponechána rezerva pro stavbu dvou vodojemů, která ale v současné době není nezbytná. Ostravský region obecně, včetně Orlové, je velmi dobře pokryt vodovodní sítí a 99,5 % obyvatelstva je napojeno na veřejný vodovod¹. Lze říct, že základní vodárenská infrastruktura je vybudována a podíl obyvatel zásobovaných z veřejného vodovodu je nad průměrem ČR.

Pitná voda je přiváděna z nadregionální vodárenské soustavy „Ostravský oblastní vodovod“, která je zásobována z několika zdrojů vody, především tedy povrchové, procházející úpravou. Nejvýznamnějšími zdroji jsou nádrže Kružberk a Slezská Harta s úpravnou vody v Podhradí u Vítkova s

kapacitou 2200 l/s, Šance s úpravnou v Nové Vsi u Frýdlantu nad Ostravicí s kapacitou 2200 l/s a Morávka s úpravnou ve Vyšních Lhotách s kapacitou 450 l/s⁴. Cena vodného je stanovena na 45,06 Kč⁵.

Kvalita dodávané vody je na dobré a stabilní úrovni. Provozovatelem poskytnuté rozborů vykazují zanedbatelné množství závad spíše, v hygienicky méně významných ukazatelích, jako je například koncentrace železa. Za zmínku stojí, že provozovatel provádí vyšší množství krácených rozborů, než je minimální množství vyžadované legislativou, což **lze hodnotit jako zodpovědný přístup k zajištění kvality pitné vody.**

V lokalitách Orlová, Doubrava a Lutyně, kde žije přibližně 35 630 obyvatel, je uváděna délka vodovodní sítě 171 km, z toho na samotnou Orlovou připadá 111 km. Spotřeba pitné vody v posledních třech letech je mírně pod hranicí 100 l/obyvatele/den, což je dnes již poměrně standardní číslo. 80 % fakturované vody připadá na spotřebu domácností⁶.

Úroveň ztrát přímo v lokalitě není k dispozici. Data z roku 2000 uváděla podíl nefakturované vody téměř 38 %, nicméně výhled na rok 2015 byl plánován na 13 %. Provozovatel uvádí průměrné ztráty⁷ mezi 16 a 13 %, což jsou hodnoty nižší, než je obvyklé v ČR, a tedy velmi dobré.

PLÁN ŘEŠENÍ

Níže jsou vyjmenovány navrhované nástroje a aktivity ke zlepšení úrovně vodárenské infrastruktury. Protože nebyla k dispozici podrobná data o provozovaném majetku a o praktikách provozovatele, je možné, že některá navrhovaná řešení jsou již implementována.

1. Online monitoring kvality ve vytipovaných místech. Jedním z ukazatelů by mohla být koncentrace železa, respektive zákal, případně by mohla být měření kombinována s automatickým odkalováním vybraných větví. Protože je využívána voda z povrchového zdroje, doporučujeme zvážit instalaci měření absorbance vody v širším rozsahu spektra pro určení základní charakteristiky vody a monitoring anomálií pro prevenci případného zhoršení kvality dodávané vody. Tato měření by měla být umístěna na přivaděči vody a na vytipovaných místech na síti. Obecně by bylo neefektivnějším řešením aplikovat tato opatření centrálně na úrovni celého skupinového vodovodu.

2. Užitečným nástrojem nejen pro provozovatele a majitele infrastruktury, ale i pro HZS je pasportizace sítě hydrantů a její převedení do digitální mapy s možností využití rozšířené reality pro navigaci odpovědných pracovníků, nebo jednotky hasičů v terénu, při vyhledávání hydrantu. Data jsou také využitelná pro plán obnovy majetku.

3. Nasazení prvků chytrého měření množství proteklé a spotřebované vody. Jde především o vodoměry s dálkovým odečtem, nebo i odečtem v reálném čase, a to jak u koncových zákazníků, tak i na hranicích bilančních území sítě. Toto opatření by mělo vést k dalšímu snížení ztrát pitné vody v distribuční soustavě. Vzhledem k již poměrně nízkým ztrátám, je pravděpodobné že tyto prvky jsou v lokalitě zaváděny. Dalšími opatřeními pro snížení ztrát je nasazení automatických detektorů úniku na akustickém principu. Případně je možné využít detekci ztrát pomocí satelitního snímání a následného vyhodnocení umělou inteligencí.

⁴ Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Orlová (https://www.mesto-orlova.cz/meu/dokumenty/uap/Uap_orp_orlova.pdf)

⁵ Údaje z webu provozovatele (<http://www.smvak.cz/vodne-a-stocne>)

⁶ Benchmarking MZe (<http://eagri.cz/public/web/mze/voda/vodovody-a-kanalizace/benchmarking-vak/zprava-za-rok-2017/>)

⁷ Údaje z webu provozovatele a jeho tiskových zpráv (<http://www.smvak.cz/aktuality>)

4. Studie aplikace prvků prevence výpadků dodávek pitné vody, včasného varování při haváriích a ochrana objektů před poškozením způsobeným jak fyzicky, tak i z elektronického prostoru. Vhodné by bylo systém kombinovat s bodem č. 1, tedy monitoringem kvality. Tento systém by měl být přímo napojen na dispečink provozovatele, generovat výstup údajů pro vedení města a zároveň poskytovat aktuální informace o výpadcích, nebo omezeních zákazníkům. Je velmi pravděpodobné, že některé prvky takového systému jsou již na úrovni nadregionálního vodovodu aplikované, nicméně pro zvýšení jeho komplexnosti a doplnění chybějících bodů by bylo nutné zpracovat detailní studii.

5. Studie proveditelnosti „Demonstrátor Uliční Databanky vodohospodářských dat“ která identifikuje stěžejní datové položky pro oblast města Orlová dle rozsahu přílohy Metodiky MMR Koncept inteligentních měst 2019⁸: implementace do dashboardu starosty.

6. Zpracování analýzy potřeby vody pro jiné než pitné účely, například pro zálivku, technické služby města a jiné. Zde se nabízejí řešení v podobě decentralizované retence například dešťové vody, její monitoring a řízení spotřeby na základě tzv. „Water Cloudu“.

Rozpočet a časová dotace navržených aktivit a opatření

Plán klíčových opatření	Rozpočet položky / náklad	Časová dotace (měsíce)
1. Online monitoring kvality a systém prevence a včasného varování, zpracování studie. (odhad realizačních nákladů)	250 tis. Kč (2 250 tis. Kč)	M3 (M9)
2. Studie pasportizace hydrantů, systém Florian	200 tis. Kč	M3-M6
3. Smart Metering, detekce ztrát, zpracování studie (realizační pilotní projekt – demonstrátor)	150 tis. Kč (1 100 tis. Kč)	M3 (M9)
4. Studie aplikace prvků kyberbezpečnosti a rozšíření a propojení vodárenského dispečinku a zákaznických služeb.	220 tis. Kč	M6-M9
5. Studie proveditelnosti Uliční databanky pro oblast VODA	250 tis. Kč (sdílení položky s tématem pitná a odpadní voda)	M6-M9
6. Zpracování analýzy potřeby a zdrojů „nepitné“ vody, zpracování studie	100 tis. Kč	M6

⁸ Příloha Metodiky Smart Cities 2019, MMR, <https://mmr.cz/cs/Microsites/SC/Metodiky/Metodika-Smart-Cities>

T. Smart sources: VODA a životní prostředí: Dešťová voda

FORM A	Smart City Orlová		city:one	
Část:	Analytická část		CZECH.UP	
Téma:	HOSPODAŘENÍ S DEŠŤOVOU VODOU (HDV) MODROZELENÁ INFRASTRUKTURA (MZI)	listopad	2019	
Vstupy:	Územní plán Orlová (2018), Územní studie – organizace odvádění vod a spojená rizika na území města Orlová; 2019, Geologický průzkum na území města Orlová (2019), Strategický plán ekonomického a územního rozvoje města Orlové v období 2008-2030; 2008, Strategický plán rozvoje města Orlová na období 2017-2033, Analytická část + Návrhová a implementační část; 2018			
Forma zjištění:	Studium podkladů			
Obsah zjištění:	Veškeré dostupné dokumenty mají dosah pouze do fáze Analytické části, tj. chybí navazující akce. Stávající územní plán města Orlová je zcela prost principu udržitelného rozvoje hospodaření s vodami. Chybí koncepční dokumenty (a nástroje) k adaptaci na změnu klimatu ⁹ , systém odvodnění je řešen principem neodpovídajícím současnému stavu poznání a zejména potřeb lokality.			
Výstupy:				
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	V rámci vzniku nové Komise pro životní prostředí (agenda vodní hospodářství města) zajistit pozici vodohospodáře, viz téma PITNÁ a ODPADNÍ VODA. Vedle VHI města Orlová bude spolupracovat s Výborem pro strategické plánování rozvoje města a prosazovat principy udržitelného hospodaření s dešťovou vodou a modrozelené infrastruktury (formou subdodávky expertních konzultací externích konzultantů, nebo osobně)		
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	Osvěta = pravidelný (1x ročně) workshop ve spolupráci s externisty experty z oboru vodního hospodářství urbanizovaných území		
	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	Demonstrátor Uliční databanky klimatických a satelitních dat (implementace do dashboardu starosty); Vytvoření koncepčních dokumentů (nástrojů) pro městské plánování a výstavbu (SOP, MP, MSS)		
	Vrstva Výsledná/Brand (brand and marketing)	Vyhodnocení demonstrátoru Uliční Databanky a identifikace hlavních KPI pro oblast inovativních veřejných služeb ve vodním hospodářství města; medializace výstupů a kvantifikace přínosů; medializace oboru vodohospodářství a jeho významu v městském plánování		
	Poznámka	Stěžejním atributem je zanesení principů HDV a MZI do Územního plánu a vyhotovení koncepce odvodnění podle principů udržitelného rozvoje		

⁹ Akční plán hospodaření se srážkovými vodami v urbanizovaných územích, Asociace pro vodu ČR, z.s., 2019

DATA

K dispozici pro analýzu (veřejně dostupné údaje / poskytnuto městem Orlová)

- Územní plán Orlová (2018)
- Územní studie – organizace odvádění vod a spojená rizika na území města Orlová; 2019
- Geologický průzkum na území města Orlová (2019)
- Strategický plán ekonomického a územního rozvoje města Orlové v období 2008-2030; 2008
- Strategický plán rozvoje města Orlová na období 2017-2033, Analytická část + Návrhová a implementační část; 2018

HODNOCENÍ

Oblast odvádění dešťových vod je velmi podrobně analyticky zpracována v dokumentu Územní studie (zpracovatel VRV a.s., 2019). Tento dokument v příloze uvádí i geologický průzkum vytipovaných lokalit na území města Orlová. **Tento dokument je velmi kvalitně zpracován, ovšem pouze do úrovně analytické části.** Chybí pokračování, tj. návrhy řešení popsáno neutěšeného stavu.

Strategický plán rozvoje města Orlová na období 2017-2033, Analytická část + Návrhová a implementační část; 2018 neuvádí stav hospodaření s dešťovými vodami, nezná termín HDV ani modrá či modrozelená infrastruktura (MZI). **Stávající strategický plán města Orlová na období 2017-2033 tak zcela ignoruje potřebu koncepčního řešení nakládání s dešťovými vodami v území.**

Plán klíčových řešení

Dle potřebnosti jsou níže vyjmenovány navrhované nástroje a aktivity k řešení klíčových nedostatků a návrhy optimalizace v oblasti nakládání s dešťovými vodami a udržování vody a zeleně na území města Orlová.

1. Studie odtokových poměrů (SOP) jako nadstavba analytického dokumentu¹⁰ od VRV a.s. 2019 dle principů udržitelného rozvoje, definování kritérií pro návrh a posouzení odvodnění všech staveb podle pravidel udržitelného DHV a zásad decentrálních systémů odvodnění, dle platné legislativy¹¹ a normativních materiálů¹² a vytvoření kartotéčních listů vybrané stávající zástavby a všech novostaveb.
2. Metodická příručka (MP) aplikace principů modrozelené infrastruktury (MZI) na katastru města Orlová, tj. vytvoření pravidel podle platných legislativních a normativních materiálů s návodem k použití.
3. Satelitní scan městské zeleně (vegetační mapa) a půdní vlhkosti, časová analýza změn specifických parametrů, porovnání indikátorových ukazatelů, kvantifikace změn během období sucha, teplotní profil ulic a střech, teplotní faktor ulice, identifikace problémových lokalit, a naopak klimatizačních prvků města.
4. Vytvoření městských stavebních standardů (MSS) pro lokalitu města Orlová jako závazný stavebních předpis pro konstrukční práce – výstavbu, zkoordinování pravidel mezioborovým přístupem (jednotlivé profese – dopravní inženýr, architekt/urbanista, vodohospodář, krajinný architekt). Definování kritéria tvorby veřejného prostoru s respektováním principu MZI (koeficienty MZI) a HDV.

¹⁰ Územní studie VRV a.s. – Organizace odvádění vod a spojená rizika na území města Orlová; 2019

¹¹ Zejména Vyhláška 268/2009 Sb., Vyhláška 501/2006 Sb., Stavební zákon 183/2006 Sb., Zákon o vodách 254/2001 Sb.

¹² TNV 75 9010 Vsakovací zařízení srážkových vod, TNV 75 9011 Hospodaření se srážkovými vodami, DWA-A 138, DWA-A 117

5. Studie proveditelnosti „Demonstrátor Uliční Databanky vodohospodářských dat“, která identifikuje stěžejní datové položky pro oblast města Orlová dle rozsahu Přílohy Metodiky MMR Koncept inteligentních měst 2019¹³; implementace do dashboardu starosty.

Rozpočet a časová dotace navržených aktivit a opatření

Plán klíčových opatření	Rozpočet položky / náklad	Časová dotace (měsíce)
7. Studie odtokových poměrů podle principů udržitelného rozvoje (HDV a MZI)	1 250 tis. Kč	M9 – M12
8. Metodická příručka aplikace principů MZI pro lokalitu města Orlová	150 tis. Kč	M3
9. Satelitní scan městské zeleně (vegetační mapa) a půdní vlhkosti, časová analýza změn, kvantifikace specifických indikátorů	100 tis. Kč	M3
10. Městské stavební standardy pro implementaci MZI pro lokalitu města Orlová	350 tis. Kč	M6-M9
11. Studie proveditelnosti Uliční databanky pro oblast VODA	250 tis. Kč (sdílení položky s tématem pitná a odpadní voda)	M6

¹³ Příloha Metodiky Smart Cities 2019, MMR, <https://mmr.cz/cs/Microsites/SC/Metodiky/Metodika-Smart-Cities>

U. Smart sources: VODA a životní prostředí: Odpadní voda

FORM A	Smart City Orlová		city:one	
Část:	Analytická část		CZECH.UP	
Téma:	ODPADNÍ VODA		listopad	2019
Vstupy:	Poskytnuté údaje z provozní a majetkové evidence VÚME a VÚPE, data z Benchmarkingu MZe 2017, mapové podklady kanalizační sítě, produkce a kvalita vyčištěné odpadní vody, webové veřejné údaje, Plány rozvoje vodovodů a kanalizací Moravskoslezského kraje (PRVKÚK – kanalizace), Územní studie – organizace odvádění vod a spojená rizika na území města Orlová			
Forma zjištění:	Studium podkladů			
Obsah zjištění:	Zásadním problémem území je četná lokální absence kanalizace, a tudíž vypouštění nečištěných odpadních vod do vod povrchových, chybějící pasport části kanalizační infrastruktury a odlehčení odpadních vod bez retence a monitoringu kvantity (natož kvality)			
Výstupy:				
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	V rámci vzniku nové Komise pro životní prostředí (agenda vodní hospodářství města) zajistit pozici vodohospodáře, který bude aktivně komunikovat s provozovatelem VHI a dohlížet na kvalitu dodávaných služeb (nad rámec legislativních požadavků), aktivně spolupracovat s investičním oddělením SmVaK Ostrava a.s.; Studie proveditelnosti „Demonstrátor Uliční Databanky vodohospodářských dat“; Technicko-ekonomického vyhodnocení (TEV) stavu vodovodní a kanalizační sítě (VHI); Studie proveditelnosti recyklace odpadních vod (Koncepční dokument typu Investiční záměr)		
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	Osvěta = pravidelný (1x ročně) workshop ve spolupráci provozovatele a vlastníka VHI pro občany o nakládání s odpadní vodou (témata viz odst. III. Plán řešení)		
	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	Vytvoření digitálního prostoru (cloudu) pro správu a vizualizaci vybraných vodohospodářských dat (=dashboard starosty); Účelová měrná kampaň zaměřená na společensky významné kontaminanty v odpadní vodě (drogy, léčiva), roční perioda (vývoj v čase); Demonstrátor Uliční databanky vodohospodářských dat (implementace do dashboardu starosty a lepsiorlova.cz)		
	Vrstva Výsledná/Brand (brand and marketing)	Vyhodnocení demonstrátoru Uliční Databanky a identifikace hlavních KPI pro oblast inovativních veřejných služeb ve vodním hospodářství města; medializace výstupů a kvantifikace přínosů; medializace oboru vodohospodářství a jeho významu v městském plánování		
	Poznámka	Stěžejním atributem je aktivní komunikace a spolupráce s provozovatelem VHI (nad rámec smlouvy), nastavení režimu sdílení provozních vodohospodářských dat		

DATA

K dispozici pro analýzu (veřejně dostupné údaje / poskytnuto městem Orlová)	Není k dispozici pro analýzu
<ul style="list-style-type: none"> • Plán rozvoje vodovodů a kanalizací • Generel části kanalizační sítě v digitální podobě • Kvalita a množství vyčištěné odpadní vody (2017-2019) • VÚME a VÚPE 2018 (vybrané údaje majetkové a provozní evidence) – Mze • Územní plán Orlová (2018) • Územní studie – organizace odvádění vod a spojená rizika na území města Orlová • Strategický plán rozvoje města Orlová na období 2017-2033, Analytická část + Návrhová a implementační část; 2018 	<ul style="list-style-type: none"> • Plán financování obnovy vodovodů a kanalizací (ve smyslu zákona č. 274/2001 Sb. v platném znění) – dokument provozovatele VHI (SmVaK) • Regionální plány implementace Směrnice Rady 91/271/EHS, KONEKO, 10/2002 • Provozní řád ČOV a kanalizace – dokument provozovatele VHI (SmVaK)

Analytická část vodohospodářské infrastruktury (VHI) města Orlová se vyjadřuje převážně k veřejně dostupným informacím (veřejné databáze PRVKÚK, VÚME, VÚPE) a k velmi stručným ročním údajům poskytnutým městem, resp. provozovatelem VHI SmVaK (kvalita a množství vyrobené pitné vody, roční údaje). Provozovatel SmVaK neposkytl interní materiály o provozu VHI (provozní řády, plány financování obnovy VHI), není tak možné provést analýzu této části správy VHI města Orlová a nakládání s odpadní vodou.

HODNOCENÍ

Obecný souhrn současného stavu odkanalizování lokality Orlová uvádí Strategický plán rozvoje města Orlová na období 2017-2033. Ve městě Orlová je VHI (kanalizace) provozována v tzv. Kombinovaném modelu, tzn. jeden z vlastníků (Severomoravské vodovody a kanalizace, a.s. – SmVaK Ostrava a.s.) vodohospodářského infrastrukturního majetku je jeho provozovatelem, který provozuje infrastrukturní majetek na základě dlouhodobé smlouvy. Dalším vlastníkem je město Orlová. Dle Benchmarkingu MZe 2017¹⁴ jsou minimální chybějící prostředky na obnovu majetku (konkrétně A 10 Kanál Orlová-Petřvald) 3,444 mil. Kč. Cena pro stočné 32,45 Kč/m³ bez DPH odpovídá celorepublikovému průměru (32,8 Kč/m³). Počet poruch 0,3 poruchy na 1 km kanalizační sítě je mírně nad celorepublikovým průměrem (0,62 poruch/km). Počet a funkční způsobilost odlehčovacích komor na kanalizační síti včetně režimu provozování (řídící poměry), stejně jako poměr balastních a odpadních vod nejsou tímto dokumentem analyzovány.

Velmi podrobnou analýzu současného stavu odkanalizování města Orlová, tj. katastrálního území Orlová-město, Horní Lutyně, Lazy u Orlové a Poruba u Orlové uvádí Územní studie od VRV z roku 2019¹⁵, která odhaduje, že 8 % zástavby individuálního bydlení stále není k roku 2019 odkanalizováno. Původní odhad dle analytické části dokumentu vypracovaného BDO Advisory¹⁶ odhadoval v roce 2011 odkanalizování pouze 86,2 %.

¹⁴ Benchmarking VaK MZe 2017, <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/vodovody-a-kanalizace/webova-aplikace-prezentace-dat-vak/>

¹⁵ Územní studie – organizace odvádění vod a spojená rizika na území města Orlová, VRV 2019

¹⁶ Strategický plán rozvoje města Orlová na období 2017-2033, Analytická část + Návrhová a implementační část; BDO Advisory s.r.o., 2018

V řešeném území se nachází několik zdrojů vypouštění odpadních vod do vod povrchových, jejich výčet a hydraulický režim je rovněž v dokumentu uveden. Tento neutěšený stav odkanalizování území, spolu s ekologickými zátěžemi těžebních činností v minulých dekádách, ale i stávajícího vypouštění průmyslových odpadních vod do vod povrchových se odráží na zničeném ekologickém stavu všech vodních útvarů v řešeném území, která jsou nedobrého chemického stavu. Jediný profil sledování jakosti povrchových vod je Stružka u ČOV Orlová.

Vlastníkem i provozovatelem centrální ČOV města Orlová je SmVaK Ostrava a.s. Kapacita mechanicko-biologické ČOV s anaerobní stabilizací kalu je dle VÚME 33 330 EO_{BSK5} (Ekvivalentních Obyvatel)¹⁷, kdy průměrné denní látkové zatížení ČOV odpovídá cca 22 000 EO (¹⁸VÚPE, 2018). ČOV je dle sdělení provozovatele nyní **energeticky soběstačná z cca 20 %, což je o desítky procent méně než na obdobných ČOV možné dosáhnout**. SmVaK Ostrava v roce 2019 investovaly do vybudování stáčecího místa dovozových kalů a externích odpadních vod, vybudování dešťové zdrže, zahuštění přebytečného kalu a výstavby nové homogenizační nádrže. Specifická spotřeba el. energie 13,25 Kč/1 m³ vyčištěné odpadní vody je srovnatelná hodnota v této velikostní kategorii ČOV s průměrem v ČR.

Obecně lze konstatovat, že VHI města Orlová je v rukou odpovědného a dostatečně odborného provozovatele. Nicméně, zásadním problémem území je četná lokální absence kanalizace, a tudíž vypouštění nečištěných odpadních vod do vod povrchových, chybějící pasport části kanalizační infrastruktury a odlehčení odpadních vod bez retence a monitoringu kvantity (natož kvality).

Plán klíčových řešení

Dle potřebnosti jsou níže vyjmenovány navrhované nástroje a aktivity k řešení klíčových nedostatků a návrhy optimalizace v oblasti nakládání s odpadními vodami na území města Orlová.

1. Aktivní komunikace zástupce města s provozovatelem VHI (kanalizace, ČOV) za účelem dohlížení na kvalitu dodávaných provozovatelských služeb a sdílení a komunikace potřeb a koncepčních rozhodnutí na základě sdílení provozních dat o VHI. Vznik pozice vodohospodáře (agenda vodní hospodářství města) v rámci vzniku nové Komise pro životní prostředí rady města Orlová; osvěta, tj. pravidelný (1x ročně) workshop ve spolupráci provozovatele a vlastníka VHI pro občany o nakládání s odpadní vodou, komunikace principů šetrného nakládání s vodou a cirkulární ekonomiky v oblasti vodního hospodářství města.
2. Vytipování dalších monitorovacích míst kvality povrchové vody a dle výsledků relevantní datové řady o kvalitě vody, vybrání stěžejních oblastí akutní potřeby vybudování oddílné kanalizační sítě a následně projektová dokumentace vystavění kanalizace ve vybraných územích.
3. Vytvoření digitálního prostoru (Water city cloudu) pro správu a vizualizaci vybraných vodohospodářských dat (=dashboard starosty).
4. Studie proveditelnosti „Demonstrátor Uliční Databanky vodohospodářských dat“, která identifikuje stěžejní datové položky pro oblast města Orlová dle rozsahu Přílohy Metodiky

¹⁷ Vybrané údaje majetkové evidence za rok 2018 <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/vodovody-a-kanalizace/vybrane-udaje-z-majetkove-a-provozni-evidence-vodovodu-a-kanalizaci/vybrane-udaje-majetkove-evidence-vume-a.html>

¹⁸ Vybrané údaje provozní evidence za rok 2018, <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/vodovody-a-kanalizace/vybrane-udaje-z-majetkove-a-provozni-evidence-vodovodu-a-kanalizaci/vybrane-udaje-majetkove-evidence-vume-a.html>

MMR Koncept inteligentních měst 2019¹⁹; implementace do dashboardu starosty (alternativně do stávajícího systému e-manažera)

5. Zpracování analýzy energetického benchmarkingu ČOV Orlová, formou studie, například dle mezinárodní metodiky ENERWATER²⁰ nebo Energetického hodnocení ČOV²¹. Výstupem bude energetický štítek ČOV s identifikací stěžejních oblastí energetické optimalizace provozu ČOV k dosažení energetické soběstačnosti provozu ČOV.
6. Účelová měrná kampaň zaměřená na společensky významné kontaminanty v odpadní vodě (drogy, léčiva), roční perioda (vývoj v čase, porovnání s ostatními městy v ČR a v Evropě).
7. Koncepční studie potřebnosti a aktuální proveditelnosti recyklace odpadní vody z ČOV za účelem zjištění rizik a návrh jejich eliminace pro případ akutní i dlouhodobé potřeby dotace zdrojů užitkové a pitné vody pro potřeby města Orlová.

Rozpočet a časová dotace navržených aktivit a opatření

Plán klíčových opatření	Rozpočet položky / náklad	Časová dotace (měsíce)
1. Agenda vodohospodáře v Komisi města	Tarifní mzda	Úvazek 0,2
2. Technicko-ekonomické vyhodnocení (TEV) stavu VHI multikriteriálním simulačním modelem	450 tis. Kč	M6
3. Water city cloud	Varianta a) jako součást uliční databanky (500 tis. Kč) Varianta b) adaptace stávajícího systému e-manažera	a) M6 b) M3
4. Studie proveditelnosti Uliční databanky pro oblast VODA	250 tis. Kč	M6
5. Energetický Benchmarking ČOV Orlová	125 tis. Kč	M3
6. Měrná kampaň spec. polutantů	150 tis. Kč / rok	M1
7. Studie proveditelnosti recyklace vody v území	250 tis. Kč	M6-M9

¹⁹ Příloha Metodiky Smart Cities 2019, MMR, <https://mmr.cz/cs/Microsites/SC/Metodiky/Metodika-Smart-Cities>

²⁰ ENERWATER Methodology, Standard method and online tool for assessing and improving the energy efficiency of wastewater treatment plants, 2019, H2020-EU.3.3.7.

²¹ Energetické hodnocení ČOV, certifikováno MZe dle osvědčení č.j. 54093/2017-MZe-15000 ze dne 6.11.2017

V. Smart sources: DOPRAVA: Statická doprava

FORM A	Smart City Orlová		city:one	
	Analytická část		CZECH.UP	
Téma:	Statická doprava		listopad	2019
Vstupy:	Generel statické dopravy			
Forma zjištění:	Rešerše / výtah z Generelu statické dopravy; Pohovor s pracovníky úřadu. Údaje zaslané z odboru dopravy			
Obsah zjištění:	<p>Město Orlová nemá k dispozici žádné podrobnější podklady o stupni automobilizace a motorizace na území města Orlová. Generel statické dopravy vycházel z údajů o automobilizaci evidované v rámci kontinuálně zajišťované činnosti Ostravských komunikací a.s., které poskytují údaje v delší časové ose pro město v regionu s obdobnou sociální skladbou.</p> <p>Strategie uspokojování poptávky po parkování je opírána o výstavbu nových parkovišť na terénu, výstavbu parkovacích objektů a úpravy organizace dopravy ve vybraných lokalitách s cílem zvýšení kapacit pro parkování v souladu s pravidly provozu na pozemních komunikacích. Tím vzniká nebezpečí další indukce statické dopravy (nově zaparkovaných /odstavených aut) díky zvýšené nabídce parkovacích míst.</p>			
Výstupy:	<p>Doporučení lokalit pro měření:</p> <ol style="list-style-type: none"> dat o parkování v rozporu s legislativou odhadu poptávky po parkování v oblastech Etapa I – V, během pracovního dne a odhad vozidel na bytovou jednotku v těchto oblastech dat pro vhodné úpravy organizace dopravy ve vybraných lokalitách 			
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	<ul style="list-style-type: none"> - Pozice Manažer městské mobility – úvazek 0,3 – sledování vývoje dat o parkování, management projektů zavádějících opatření na absorpci / eliminaci poptávky po parkování. Koordinace nové výstavby parkovacích ploch / objektů s územním plánem. - Studie parkovací politiky na základě dostupnosti dat dopravní zátěže, průzkumu a dostupnosti služeb v jednotlivých městských částech 		
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	<ul style="list-style-type: none"> - Profesionální průzkum občanského mínění na vzorku min. 900 lidí (on-line i v terénu) ze všech městských částí - Mapy dopravní zátěže a dopravního průzkumu jako datový podklad pro komunikační kampaň s občany 		
	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	<ul style="list-style-type: none"> - Systém monitorování dopravní zátěže – zavedení technologií pro kontinuální měření / odhad – poptávky po parkování v jednotlivých oblastech / vytipovaných ulicích. 		
	Vrstva Výsledná/Brand (brand and marketing)	<ul style="list-style-type: none"> - Copywriting Úvazek 0,2 na zajištění copywritera pro mediální výstupy programu - Mediální kampaň pro podporu průzkumu s výherní cenou 		

		<ul style="list-style-type: none"> - Studentská soutěž nad otevřenými daty (hackathon) – formulace návrhu - Výsledek: Akční plán parkovací politiky
--	--	---

DATA

K dispozici pro analýzu (veřejně dostupné údaje / poskytnuto městem Orlová)	Není k dispozici pro analýzu
<ul style="list-style-type: none"> • Generel statické dopravy 	<ul style="list-style-type: none"> • Skutečný vývoj automobilismu ve městě Orlová • Počet parkování v rozporu s předpisy a legislativou. • Počet vozidle dlouhodobě parkujících na veřejných parkovacích plochách a počet vozidle užívaných denně

HODNOCENÍ

Město Orlová nemá k dispozici žádné podrobnější podklady o stupni automobilizace a motorizace na území města Orlová. Generel statické dopravy vycházel z údajů o automobilizaci evidované v rámci kontinuálně zajišťované činnosti Ostravských komunikací a.s., které poskytují údaje v delší časové ose pro město v regionu s obdobnou sociální skladbou. Také prognóza vývoje stupně automobilizace v Orlově je dána do přímé kopie očekávaného vývoje automobilizace v Ostravě. To určitě není platná úvaha, viz. např. opačný vývoj intenzit silniční dopravy na komunikacích města Ostravy a města Orlové. Z Generelu vyplývá zhoršující se trend uspokojování potřeb statické dopravy a dále, že v nočním období parkuje celá řada vozidel v rozporu s předpisy, popř. v rozporu s platnou legislativou.

Strategie uspokojování poptávky po parkování je opírána o výstavbu nových parkovišť na terénu, výstavbu parkovacích objektů a úpravy organizace dopravy ve vybraných lokalitách s cílem zvýšení kapacit pro parkování v souladu s pravidly provozu na pozemních komunikacích.

Doporučení v oblasti SMART CITY a statické dopravy

Tvrdá data jsou klíčovým podkladem jak pro stanovení reálné vize, tak pro definici a zadání úkolů odborníkům k dosažení konkrétních změn skrze koncepční činnost, akční plány a ve finále k reálnému hodnocení dopadů jednotlivých projektů včetně následného marketingu. V neposlední řadě budou data užitečná pro věcnou diskusi a interakci s širokou i odbornou veřejností a naplňování tak konceptu SMART CITY v celé své šíři.

Shrnující doporučení jsou uvedena v bodech níže

- 1) Nestavět návrhy a koncepci dopravy na datech města Ostravy, ale vytvořit si vlastní datovou základnu
- 2) Měřit data o parkování za účelem
 - a) Zjištění skutečného stavu
 - b) Návrhu vhodných opatření
 - např. v případě budování vyznačení parkovacího pruhu s akceptací změny režimu dvoupruhové komunikace na jednopruhovou obousměrnou komunikaci s výhybnami, mít vhodně zvolenou hustotu výhyben dle špičkových intenzit.
 - Nabídnout adekvátní služby k eliminaci vlastnění / parkování málo používaných vozidel. Cena služeb dotovaných/ hrazených městem by v dlouhodobém horizontu cca

10-15 let měla být nižší než náklady na vybudování a údržbu nových parkovacích objektů v rozvojově atraktivních územích města

- 3) Sledovat vývoj automobilismu v městě Orlová. Pracovat s osvětou nákladovosti vlastnění vozidla vs. jeho reálné užívání vs. alternativy zajištění mobility.
- 4) Zavést pozici Manažera městské mobility (úvazek 0,5)

Hlavní agendou v souvislosti se statickou dopravou by bylo sledování a vyhodnocování dat o parkování, management projektů zavádějících opatření na absorpci / eliminaci poptávky po parkování. Koordinace nové výstavby parkovacích ploch / objektů s územním plánem.

- 5) Provést Profesionální průzkum občanského mínění na vzorku min. 900 lidí (on-line i v terénu) ze všech městských částí.

Zpracovatel zaznamená místo setkání a bydliště v rozlišení ulice, zda je respondent žena či muž a jeho/její věk, vzdělání, práce v Orlové/mimo Orlovou/nepracující. Zpracovatel poskytne i webovou aplikaci pro on-line dotazník

- a) Na jakých ulicích vnímají největší problém s parkováním
- b) Kde se naopak parkuje dobře
- c) Kolik vlastní vozidel na domácnost a jak často je používají
- d) Proč vlastní víc než jedno auto
- e) jak často vozidlo užívají (% času aktivního užití vs. náklady na vlastnictví + budování parkovací infrastruktury)
- f) motiv cesty autem,
- g) skladba vozového parku (stáří)
- h) ochota mít auto zaparkované mimo okamžitou docházkovou vzdálenost (např. v dotovaných garážích).
- i) Jaká by měla být cena za parkování
- j) Co by se muselo stát, aby autem nejeli
- k) Používají vozidlo jako deštník, když prší
- l) Reakce na Návrh odstupňovaného zpoplatnění stání v zónách dle atraktivity.
- m) Jakými dalšími prostředky se dopravují, jak často a za jakým účelem
- n) Zda jsou linky VD málo plné, plné, přeplněné
- o) Zda vlastní jízdní kolo a kolik na domácnost
- p) Jaké překážky jsou pro cyklisty v Orlové
- q) Kde se dobře jezdí na kole a kde ne
- r) Kolik km denně nachodí pěšky, odkud-kam a za jakým účelem
- s) Zkušenost s jízdou půjčeným vozem
- t) Zda by si půjčili, kdyby město poskytovalo sdílená auta

Odhadovaná cena díla je 250tis. Kč.

- 6) Realizovat mediální výstupy programu

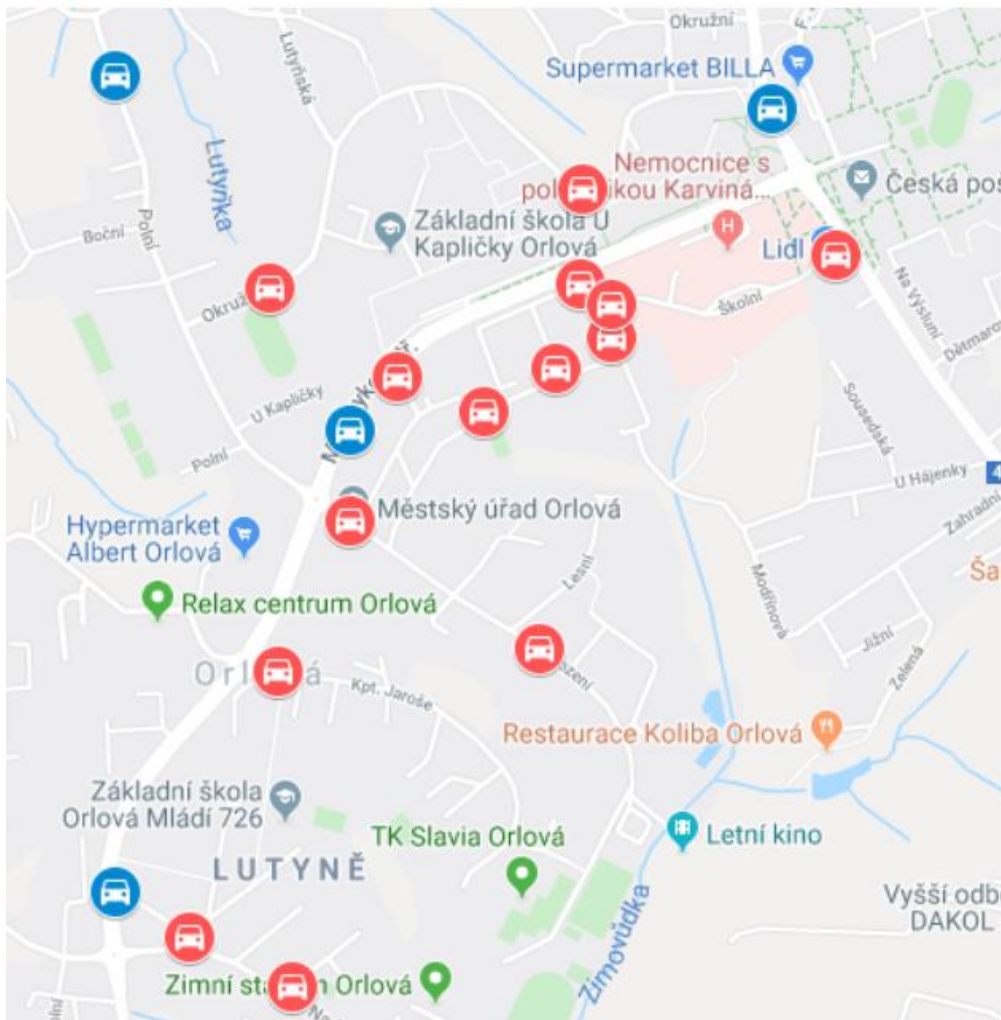
Mediální výstupy by měly komunikovat témata a provést informační kampaň pro oblasti jako:

- Kolik % aut jen zabírá veřejný prostor
- Potenciál sdílených aut

- Dotované garážové stání mimo centrum Orlové,
- Kolik aut jezdí v jednotlivých ulicích Orlové,
- Porovnání výsledků průzkumu / občanského mínění a reálného provozu (poptávce po parkování)

Lokality pro sběr dat a odhad finanční a časové náročnosti přípravy projektu

... Senzory měřící intenzitu dopravy (primárně ulice s plánovanými úpravami organizace dopravy na jednopruhovou obousměrnou komunikaci s výhybnami)

... Senzory měřící intenzitu, skladbu a rychlost dopravního proudu

Předprojektová příprava – možnosti instalace, dostupné technologie, tvorba zadávací dokumentace

Cca 50 tis CZK

Realizace systému (včetně monitoringu cca 10 bodů (např. v rámci žlutých klikatých čar) s vysokou mírou porušování pravidel parkování

Cca 500 tis. CZK

Odhadovaná časová náročnost - cca **3 měsíce**

W. Smart sources: DOPRAVA: Dynamická doprava

FORM A	Smart City Orlová		city:one	
	Analytická část		CZECH.UP	
Téma:	Doprava v pohybu / Dynamická doprava		listopad	2019
Vstupy:	Data z celostátního sčítání dopravy, dopravní nehodovosti – Portálu geografického informačního systému Ministerstva dopravy Jednotná dopravní vektorová mapa (JDVM) a jízdní řády – síť linek ODIS Orlová			
Forma zjištění:	<ul style="list-style-type: none"> Analýza dat ze sčítání dopravy, z portálu JDVM Pohovor s pracovníky úřadu. Údaje zaslané z odboru dopravy 			
Obsah zjištění:	<p>Město Orlová nemá k dispozici žádné podrobnější podklady o stupni automobilizace a motorizace na území města Orlová. Prognóza vývoje stupně automobilizace v Orlové je dána do přímé kopie očekávaného vývoje automobilizace v Ostravě, což je chybné.</p> <p>Z celostátního sčítání dopravy vyplývá, že intenzita dopravy od 2016 oproti roku 2010 má klesající nebo stagnující charakter na většině hlavních komunikacích, kde bylo sčítání dopravy prováděno. Naproti tomu v Ostravě na všech sčítaných úsecích intenzita dopravy vzrostla v roce 2016 oproti roku 2010.</p> <p>Data o vytížení VHD/MHD se v rámci analytické části nepodařilo získat, nicméně v případě nutné optimalizace dopravní obslužnosti příměstské dopravy se dá s těmito daty pracovat.</p> <p>Neexistují žádná geodemografická data o pohybu obyvatel (odkud, kam, v kolik hodin).</p> <p>Chybí plánování cyklistické a pěší dopravy, resp. definování plánu postupné integrace cyklistů do dopravní infrastruktury. Takový záměr by měl vycházet z celkové vize rozvoje území a kvality života v něm.</p>			
Výstupy:	Doporučení lokalit pro měření intenzit a rychlosti dopravy. Doporučení geodemografické analýzy.			
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	Pozice Manažer městské mobility – sledování vývoje dat o intenzitách a rychlostech na pozemních komunikacích, analýza dat o geodemografickém pohybu obyvatel a definování požadavku na dostatečnou dopravní obslužnost. Řešení vnitřní dopravy na území města s ohledem na pěší a cyklistickou dopravu: generel cyklistické dopravy včetně technologické podpory jako podklad pro čerpání prostředků z OPD.		
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	Profesionální průzkum / odhad zjištění tzv. „modal split“ – dělby dopravních výkonů, délky a cílů jednotlivých cest na vzorku cca 5 % domácností v Orlové Zjištění motivů a možností pro změnu dopravního chování, resp. motivačních aspektů a přechodu z IAD do MHD / VHD, cyklodopravě popř. užívání sdílených osobních vozidel.		
	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	Zavedení technologií pro kontinuální měření intenzit dopravy, složení dopravního proudu a rychlostí dopravního proudu na PK města Orlová. Využití zbytkových dat ze sítě GSM pro geodemografickou analýzu.		

	Vrstva Výsledná/Brand (brand and marketing)	Úvazek 0,1 na zajištění copywritera pro mediální výstupy programu.
--	--	--

DATA

K dispozici pro analýzu (veřejně dostupné údaje / poskytnuto městem Orlová)	Není k dispozici pro analýzu
<ul style="list-style-type: none"> Data z celostátního sčítání dopravy – r.2010; r.2016. (ŘSD) Data dopravní nehodovosti – Portálu geografického informačního systému Ministerstva dopravy Jednotná dopravní vektorová mapa (JDVM) Jízdní řády – síť linek ODIS Orlová 	<ul style="list-style-type: none"> Intenzity vozidel Skladba dopravního proudu Vytíženost spojů VHD Matice cílů cest z Orlové v rámci MSK Dopravní výkon

HODNOCENÍ

Město Orlová nemá k dispozici žádné podrobnější podklady o stupni automobilizace a motorizace na území města Orlová. Generel statické dopravy vycházel z údajů o automobilizaci evidované v rámci kontinuálně zajišťované činnosti Ostravských komunikací a.s., které poskytují údaje v delší časové ose pro město v regionu s obdobnou sociální skladbou. Také prognóza vývoje stupně automobilizace v Orlové je dána do přímé kopie očekávaného vývoje automobilizace v Ostravě.

Z celostátního sčítání dopravy vyplývá, že intenzita dopravy od v roce 2016 oproti roku 2010 má klesající nebo stagnující charakter na většině hlavních komunikacích, kde bylo sčítání dopravy prováděno. Oproti tomu v Ostravě na všech sčítaných úsecích intenzita dopravy vzrostla v roce 2016 oproti roku 2010.

Závěr: Nelze tedy pro strategické rozhodování a plánování jednoduše pro Orlovou kopírovat data o automobilismu v Ostravě. Je zapotřebí si vytvořit vlastní datovou základnu.

Dopravní obslužnost v Orlové je zajišťována především dopravou ČSAD Karviná a.s., a to jak linkami příměstské dopravy, tak provozováním Městské hromadné dopravy Orlová. Její vozy dodržují technické standardy dopravní obslužnosti definované ODIS, a tudíž řada autobusů jezdí na CNG, je klimatizovaných a nízkopodlažních.

Veškeré autobusové linky veřejné dopravy, příměstské spolu s linkami MHD Orlová jsou součástí Ostravského dopravního integrovaného systému (ODIS), jehož správu vykonává Koordinátor ODIS s.r.o., tj. evidenci a rozdělování tržeb mezi dopravce, koordinaci výkonů, jízdních řádů, příprava podkladů pro zajištění dopravní obslužnosti, a disponuje všemi **tvrdými daty**. Město Orlová s Koordinátorem ODIS úzce spolupracuje a dopravní obslužnost se optimalizuje průběžně v rámci změn jízdních řádů, dle aktuálních potřeb a poptávky.

Obecně neexistují žádná geodemografická data o pohybu obyvatel (odkud, kam, v kolik hodin) lidé ve spádové oblasti Orlové cestují.

Chybí plánování cyklistické a pěší dopravy, resp. definování plánu postupné integrace cyklistů do dopravní infrastruktury. Takový záměr by měl vycházet z celkové vize rozvoje území a kvality života v něm.

Doporučení v oblasti SMART CITY a dynamické dopravy

Tvrdá data jsou klíčovým podkladem jak pro stanovení reálné vize, tak pro definici a zadání úkolů odborníkům k dosažení konkrétních změn skrze koncepční činnost, akční plány a ve finále k reálnému hodnocení dopadů jednotlivých projektů včetně následného marketingu. V neposlední řadě budou

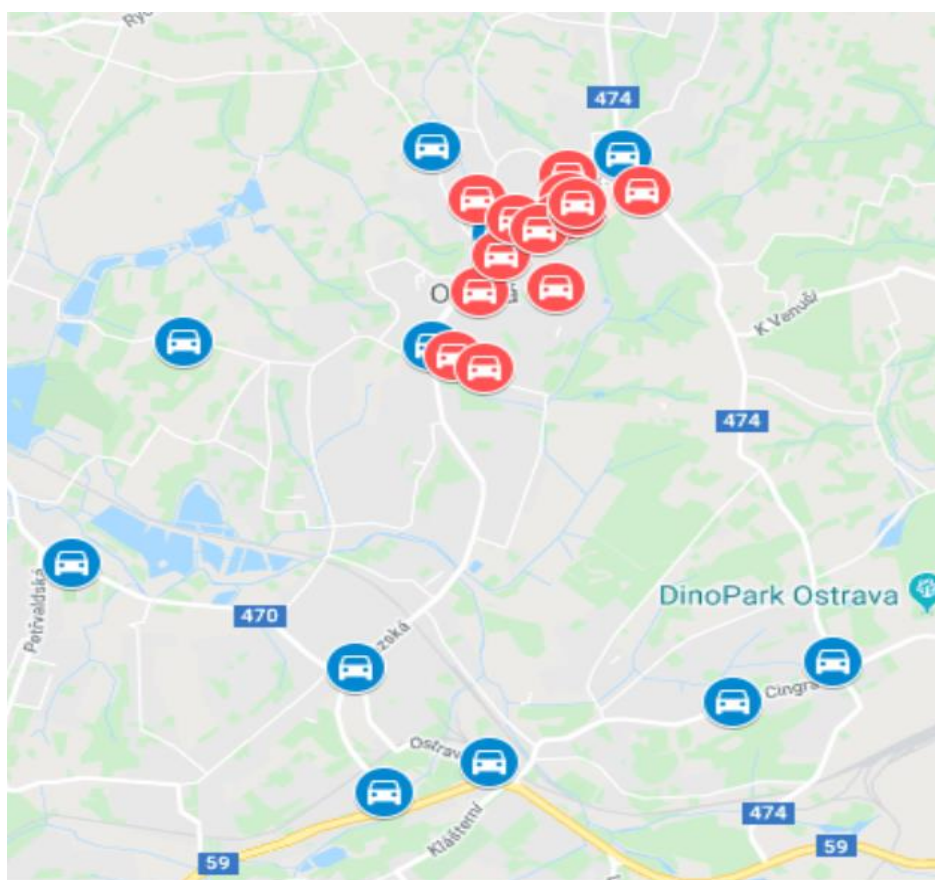

data užitečná pro věcnou diskusi a interakci s širokou i odbornou veřejností a naplňování tak konceptu SMART CITY v celé své šíři.

Shrnující doporučení jsou uvedena v bodech níže

- 7) **Vytvořit si vlastní datovou základnu města Orlová** a nestavět návrhy a koncepci dopravy na datech města Ostravy

Přehled všech navrhovaných detekčních míst

... Senzory měřící intenzitu dopravy za účelem parkovací koncepce v ulicích s plánovanými úpravami organizace dopravy na jednoruhovou obousměrnou komunikaci s výhybnami

... Senzory měřící intenzitu, skladbu a rychlost dopravního proudu

- 8) **Provést geodemografický průzkum pohybu obyvatel**

Velká část úkolů spojená s plánováním města je ať už přímo nebo nepřímo závislá na lidech a jejich pohybu v prostoru. Dlouhodobě se za tímto účelem používají standardní metodiky, které umožňují analýzy za účelem plánování provádět. Nevýhodou těchto klasických metod je fakt,

že jsou vázané na statistická data např. ze Sčítání lidu, domů a bytů případně na průzkumová či modelová data.

Lokalizační data mobilních operátorů jsou prozatím poměrně málo využívaný zdroj dat s výhledem velkého potenciálu v úkolech plánování města. Jejich užití může být velice široké, ale je nutné, aby se optimalizoval jak způsob s jejich nakládáním, tak i jejich výstupní forma pro použití v jednotlivých sektorech.

Zbytková signalizační data mobilního operátora jsou náhodným reprezentativním vzorkem mobility české populace. Vzhledem k tomu, že tržní podíl operátorů je z hlediska počtu SIM karet různý, je potřeba zvažovat jak tento vzorek reprezentativní pro celou českou populaci.

Před zpracováním dat pro jakékoliv měření jsou vstupní data anonymizována. Analýzy nad takovými daty mohou odpovědět na otázky:

- Kolik během dne odjelo rezidentů z Orlové a kde byl cíl jejich cesty (Ostrava, Bohumín, Karviná, Havířov atp.)
- Jaké je rozložení odjezdu/ nájezdu v čase během dne?
- Ze kterých okolních oblastí přijíždí nejvíce návštěvníků do Orlové?

Zjištění nad takovými daty lze použít v korelaci s daty nejen o dopravní obslužnosti a dopravních výkonech, ale také pro mnoho dalších studií a analýz sociologického charakteru.

9) **Zavést pozici Manažera městské mobility úvazek-0,2** (viz také karta statická doprava)

Hlavní agendou v souvislosti s dynamickou dopravou je sledování vývoje dat o intenzitách a rychlostech na pozemních komunikacích, analýza dat o geodemografickém pohybu obyvatel a definování požadavku na dostatečnou dopravní obslužnost. Pro statickou dopravu se jedná o sledování a vyhodnocování dat o parkování, management projektů zavádějících opatření na absorpci / eliminaci poptávky po parkování. Koordinace nové výstavby parkovacích ploch / objektů s územním plánem.

10) **Generel cyklistické dopravy včetně technologické podpory jako podklad pro čerpání prostředků z OPD:** zcela chybí definice vnitřní cyklistické sítě v Orlové včetně dopravně inženýrských řešení konkrétních křížení s automobilovou dopravou, datově vedená kampaň o cyklistické dopravě uvnitř obce včetně identifikace nebezpečných míst, vybavení parkovací infrastruktury pro cyklisty (zabezpečené i běžné), evidence v GIS včetně portálu lepsiorlova.cz, umístění sčítačů do jedné sítě s daty o intenzitách cyklistické dopravy, diskuze s občany nad cykloopatřeními, plán vybavení místních škol dostatečným množstvím bezpečného parkování apod. Pořízení generelu je tak prvním krokem k vymezení časové a finanční náročnosti investic do cyklo dopravy a pěší dopravy na území města Orlová.

11) **Provést profesionální průzkum občanského mínění** na vzorku min. cca 5 % domácností v Orlové (on-line i v terénu) ze všech městských částí (viz karta Statická doprava). V rámci problematiky dynamické dopravy by měl být větší zřetel dán na zjišťování tzv. „modal split“ – dělby dopravních výkonů, délky a cílů jednotlivých cest na vzorku cca 5 % domácností v Orlové. Zjištění motivů a možností pro změnu dopravního chování, resp. motivačních aspektů a přechodu z IAD do MHD / VHD, cyklo dopravy popř. užívání sdílených osobních vozidel.

12) **Provést průzkum bezpečnosti dopravy**, aktivita je součástí programu Student a jejím cílem je provést průzkum pocitů bezpečí na všech přechodech pro chodce v Orlové dětmi do 10 let věku. Podpora pěší dopravy pro dochozí vzdálenosti v rámci Orlové, bezpečná cesta do škol

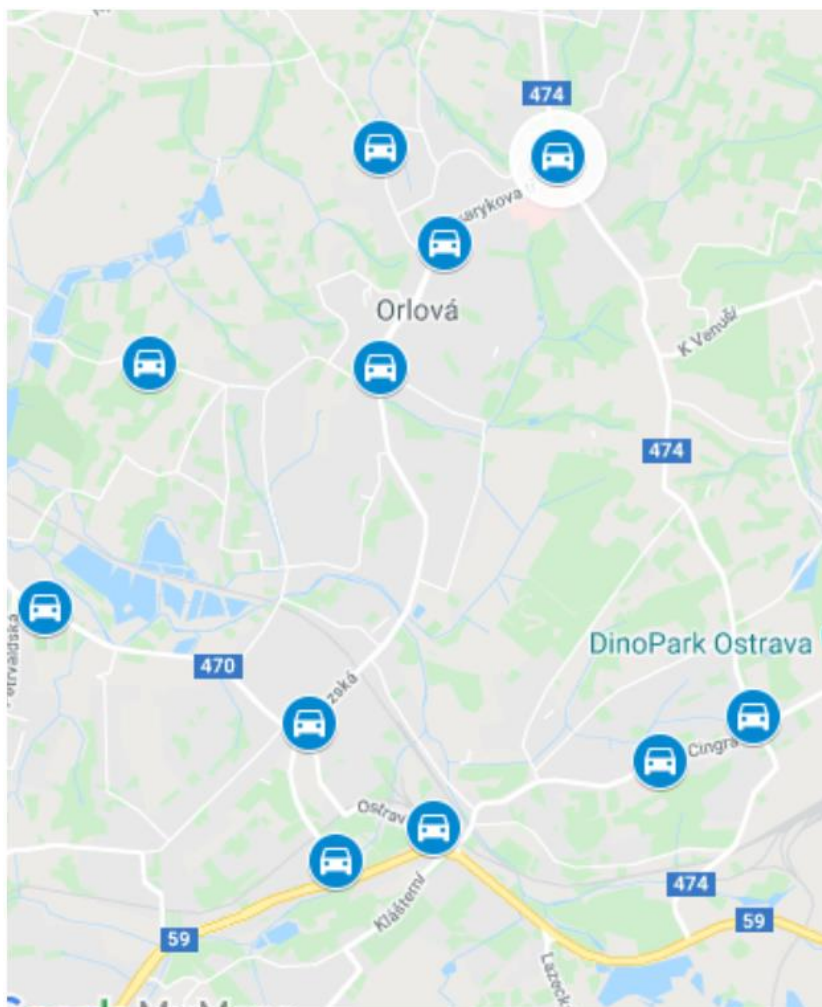

včetně možnosti využití jízdního kola, zmapování problematických míst a návrh investic do celkové propojení sítě a bezpečnosti.

- 13) **Realizovat mediální výstupy programu** (viz. také karta statické dopravy) se zaměřením na témata: kam nejčastěji jezdíme, jak tam jezdíme, kolik to stojí a jaké jsou alternativy (reálné/přání).

Lokality pro sběr dat a odhad finanční a časové náročnosti přípravy projektu

A) Přehled navrhovaných detekčních míst intenzit, skladby rychlosti dopravního proudu

Rozpočet projektu:

Příprava – Tvorba zadávací dokumentace, Inženýrské činnosti spojené s veřejnoprávním projednáváním a dotčeními orgány státní správy a k ostatním činnostem vedoucím k získání povolení stavby, příp. zajištění povolení k zvláštnímu užívání pozemní komunikace dle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění, v souvislosti s výše uvedenou věcí.

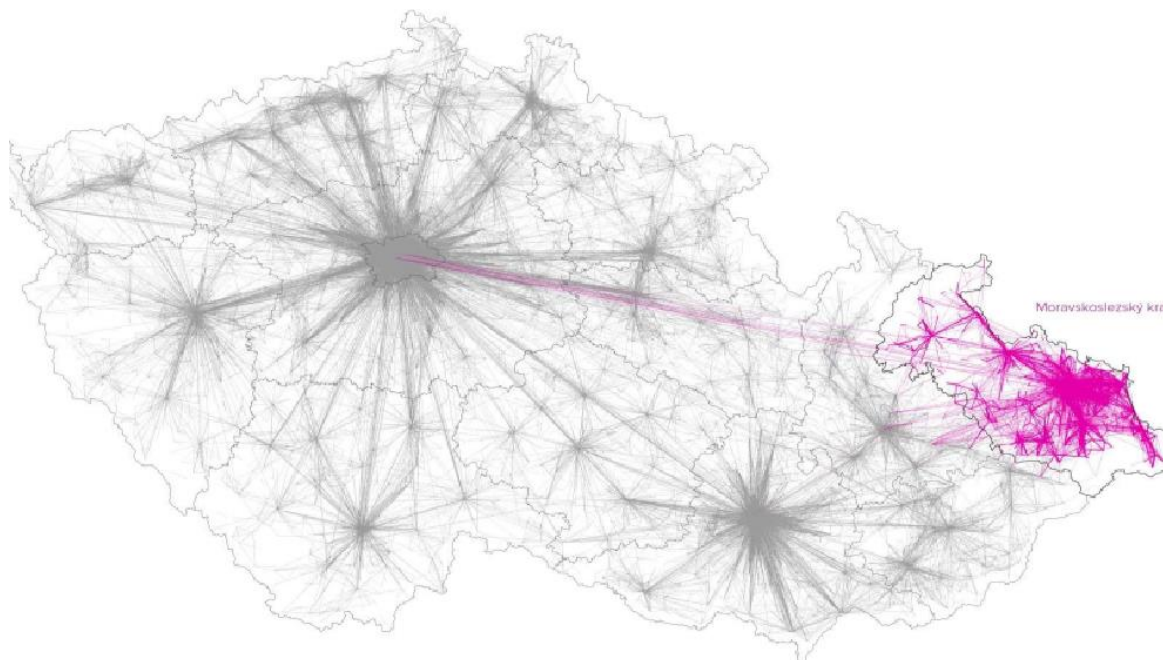
Cca 70 tis . CZK

Realizace systému **cca 400 tis. CZK**

Odhadovaná časová náročnost – **cca 6 měsíců**

B) Geodemografický průzkum pohybu obyvatel na vzorku typického týdne

Získat analýzu minimálně v úrovni:

- Kolik během dne odjelo rezidentů z Orlové a kde byl cíl jejich cesty (Ostrava, Bohumín, Karviná, Havířov atp.)
- Jaké je rozložení odjezdu/ nájezdu v čase během dne?
- Ze kterých okolních oblastí přijíždí nejvíce návštěvníků do Orlové?

Zadávací dokumentace cca - **20 tis. CZK**

Realizace systému / analýza dat cca – **300 tis. CZK**

Odhadovaná časová náročnost – **cca 3 měsíce**

C) Cyklogenerel a opatření pro chodce

Cílem je podpořit udržitelnou dopravu uvnitř města, propojit stávající cyklostezky a cyklopruhy do jedné sítě, realizovat bezpečné přejezdy klíčových křížení, instalovat stojany na kola a zabezpečené parkování kol na vybraných destinacích, správně dimenzovat parkování škol ve školách, vytipovat místa/profilu pro trvalé měření počtu cyklistů. Odhadovaná cena díla je 150tis. Kč.

X. Smart sources: ENERGETIKA

FORM A	Smart City Orlová		city:one	
	Analytická část		CZECH.UP	
Téma:	ENERGETIKA		listopad	2019
Vstupy:	Rešerše dostupných dat, pohovory s pracovníky města			
Forma zjištění:	<ul style="list-style-type: none"> Analýza podkladů včetně systému energetického managementu Pohovor s pracovníky úřadu. 			
Obsah zjištění:	Město Orlová potřebuje nový program správy a rozvoje energetické infrastruktury, analytická část koncepce je zpracována velmi dobře a lze na ni stavět. Energetický management je nutné posunout na úroveň strategického řízení (ne pouze sběr dat a placení faktur za energie), proto je potřeba pro další postup vypracovat harmonogram záměru a konkrétních investic. To lze učinit jen při analýze doplňujících/detailnějších dat.			
Výstupy:	Strategické řízení a správa energetické infrastruktury – Koncepční zpracování distribučního území města Orlová s rozdělením dle možností na menší distribuční celky s maximálním využitím stávajících zdrojů a vhodným doplňováním o obnovitelné zdroje a energetickou infrastrukturu			
Opatření v jednotlivých vrstvách městských inovací (dle principů metodiky MMR)	Vrstva Organizace/Správa (governance)	analýza stavu energetického managementu s harmonogramem jednotlivých kroků analýza potenciálu vodíkové ekonomiky na území města a součinnost s aktivitami kraje nastavení spolupráce s MPO		
	Vrstva Občan/komunita (citizen)	Příprava programu na podporu obnovitelných zdrojů ze strany občanských a podnikatelských sdružení Vzdělávací program do škol nad fosilními zdroji, vodíkovou ekonomikou a obnovitelnými zdroji		
	Vrstva Technologie/Data (infrastructure)	Lokální distribuční síť – vypracování technických dokumentací		
	Vrstva Výsledná/Brand (brand and marketing)	Mediální podpora výstupů, příprava kampaně za obnovitelné zdroje		

DATA

K dispozici pro analýzu (veřejně dostupné údaje / poskytnuto městem Orlová)	Není k dispozici pro analýzu
<ul style="list-style-type: none"> Pohovory Analytická část Energetické koncepce eManažer 	<ul style="list-style-type: none"> Není seznam a umístění energetické infrastruktury města. Není popsána koncepce a propojení s krajskou energetickou koncepcí – mimo popisu v energetické koncepci města nevíme, jestli se pracuje v koordinaci na všech energetických úrovních,

	<ul style="list-style-type: none">• v eManažeru jsme neměli přístup úplně do všeho.• Nedostali jsme pavouka energetického managementu (struktura řízení dle ISO 50001)
--	---

HODNOCENÍ

Energetická infrastruktura, která se nachází na území Orlové, je velmi efektivně a zřetelně zpracovaná v Územní Energetické Konceptci Města Orlová 2020–2040. Po podrobném přečtení tohoto dokumentu se i člověk, který nikdy v Orlové nebyl, je schopen orientovat v rozmístění jednotlivých energetických zařízení na území tohoto města (hlavních energetických zařízení na území města, a to jak regionálního distributora, tak ostatních klíčových zdrojů). Také spotřeba jednotlivých energií na území města je z tohoto dokumentu zjevná a čitelná. Dále navrhovaná řešení povedou k efektivnímu využití stávajících energetických zařízení a doplňování nových, kdy je zjevné že v případě nastavení kvalitního postupu bude následovat úspora energií, ale i bezpečnost energetické infrastruktury s využitím obnovitelných zdrojů energií.

Po nastudování tohoto dokumentu jsme požádali o podrobnější energetické podklady, pro možnost detailního analýzy stavu energetického managementu na území Města Orlová. Na základě prostudování zaslaných dokumentů je zjevné že energetický management tohoto města je teprve na počátku. Pro skutečné nastavení energetického managementu, který není jen sběrem dat a ukládání faktur, je potřeba sestavit harmonogram jednotlivých kroků, který povede k úspěšné správě a využívání možností stávající i nové energetické infrastruktury.

Doporučení

Pro zajištění systematického rozvoje území, je nutné mít stále v zásobě dostatek připravených projektů v různých fázích jejich přípravy tak, aby byly v souladu se strategickým směřováním obce, města nebo kraje a byl zajištěn jejich trvalý a koncepční rozvoj v rámci energetické koncepce řešeného území. Povinnost rozvoje území, péče o něj i o své občany je dána i Zákonem č. 128/2000 Sb. O obcích § 2 odst. 2 „*Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.*“ Již z výkladu tohoto zákona je zřejmé, že se má jednat o kontinuální, nikdy nekončící činnost. K zajištění trvalého rozvoje města – obce má sloužit strategické plánování, které je následně konkretizováno akčními plány a naplňováno realizací dílčích projektů (v tomto příspěvku je slovo „projekt“ použito ve významu procesu směřujícímu k vytvoření určitého produktu nebo služby).

Pokud považujeme „Smart řešení“ za řešení zkvalitňující podmínky života lidí, pak je cílem podporovat takové aktivity, které budou snižovat rozdíly v kvalitě života v jednotlivých částech České republiky nebo v řešených územích s důrazem kladeným na územní možnosti daných lokalit.

Navrhované kroky:

- **Úvodní analýza stavu energetického managementu**, s vypracováním harmonogramu postupných kroků, Jedná se o dokument, který bude sloužit jako základní vodítko vytváření efektivnější energetické infrastruktury města Orlová, zahrnuje týdenní průzkum na místě včetně pohovorů s jednotlivými správci majetku a poskytovateli služeb, se závěrečným schválení v Radě města; Cena celkem 250 000,-doba trvání cca měsíc, M1
- **Základní studie popisující jednotlivé budovy města**, a to se všemi vstupy energetické infrastruktury, včetně úvodního polohopisu budov a zařízení. Jedná se o podrobnější dokument, který popíše všechny objekty města v návaznosti vytvoření ucelených menších distribučních území, která budou využívat energetické potřeby v dané lokalitě

pro efektivnější nakládání a využití energií v detailu jednotlivých budov, včetně výše investic a vypočítaných úspor (nejedná se o stavební dokumentaci, ale zkrácenou technickou dokumentaci) Cena celkem 3 500 000,-, doba trvání cca 6 měsíců (M2-M7)

- **Projektová dokumentace jednoho distribučního území** s technickými hodnotami a metodikou samotné realizace, vypracování zkrácených technických dokumentací jednotlivých objektů, včetně centrálních stávajících sítí s přesahem na nové sítě energetické infrastruktury. cena 3,5 mil včetně projektu, doba trvání 3 měsíce (M8-M11)
- **Lokální distribuční území** – projektové dokumentace všech ostatních DÚ s tím, že odhadujeme celkové výše investic do dokumentace na cca 15-18 mil. Kč. Doba trvání jeden rok (M11-M23)
- **Vzdělávací program** pro lokální distribuční soustavy pro školy, ale i nezaměstnané (např. po důlní těžbě), cílem je zvýšit zájem o lokální energetiku a případná rekvalifikace na služby pro lokální distribuční síť, cena celkem 250tis. Kč, doba trvání cca 1 rok (M6-M12)
- Navrhujeme v rámci koncepčního řešení správy a rozvoje energetické infrastruktury v případě správného nastavení **zaměstnat v roce 2020-2021 6–8 lidí**, např. bývalé zaměstnance zavřeného dolu Lazy. Jedná se o vytvoření pracovních míst servis energo pro město Orlová, s budoucí perspektivou
- Příprava **programu na podporu obnovitelných zdrojů** ze strany lokálních občanských a podnikatelských sdružení, příklady dobré praxe a jejich vhodná adaptace pro program mající za cíl zahrnout do lokální distribuční sítě i jiné subjekty, jako jsou občanská sdružení, sdružení majitelů nemovitostí, podnikatelské subjekty, vlastníci budovy v katastru města, cena celkem 500tis. Kč, doba trvání cca 6 měsíců (M8-M14)
- **Analýza vodíkové ekonomiky** a spolupráce s krajem, identifikace nosných možností vodíkové ekonomiky na území Orlové a návrh harmonogramu kroků v součinnosti s MSK, cena celkem 500tis. Kč, doba trvání 6 měsíců, (M2-M8)

Závěr:

Investiční energetická koncepce město Orlová (odhad)

Celková energetická infrastruktura DÚ ve městě Orlová, včetně nových rozvodů a technologií obnovitelných zdrojů a jiných potřebných zařízení, která krátkodobě i dlouhodobě bude přispívat ke snížení energetické náročnosti a snižování emisí CO₂.

Předpokládaný počet dílčích DÚ: 6

- Celková investice odhad 350 mil.
- Celková projekční příprava 18 mil.

Zahrnuje:

- Kabelové rozvody a technologie trafostanic (rozvoden)
- Rozvody tepla a plynu

- Obnovitelné technologie
- solární technologie
- vodíková technologie
- bateriové úložiště
- Řídicí systém DÚ

Etapa 1:

První etapa energetické infrastruktury DÚ ve městě Orlová, včetně nových rozvodů a obnovitelných technologií a jiných potřebných zařízení, která krátkodobě i dlouhodobě bude přispívat ke snížení energetické náročnosti a snižování emisí CO₂.

- Celková investice odhad 78 mil.
- Celková projekční příprava 3,5 mil.

Zahrnuje:

- Kabelové rozvody a technologie trafostanic (rozvoden)
- Rozvody tepla a plynu
- Obnovitelné technologie
- solární technologie
- vodíková technologie
- bateriové úložiště
- Řídicí systém DÚ

Y. Souhrn všech navrhovaných investic Smart City strategie pro město Orlová

Níže uvádíme celkový souhrn navrhovaných aktivit včetně časové a finanční náročnosti a zároveň i požadavky na personální potřeby s tím spojené. Tento souhrn se zabývá investicemi 2020-2023 a představuje navrhovaný akční plán pro město Orlová, jenž bude předmětem schvalování.

Plán klíčových opatření	Rozpočet položky / náklad
Smart Governance: 1 Korporátní identita Projekt Korporátní identity Města (MěÚ plus organizace města)	480 t. Kč
Smart Governance: 1; HR	Stabilizovat personální zajištění 1 HR
Nástroje: popis a náklady vyjdou z projektu KI	-
Smart Governance: 1 Korporátní identita – BRAND	Tarifní mzda copywriting a marketing + 0,5
Smart Governance: 1 Korporátní identita – BRAND: MARKETING A PLACEMAKING	2 850tis. Kč
Smart Governance: 2 Inovace organizace a procesů MěÚ Strategie Digitalizace Města (čas: 1 rok)	480 tis. Kč
Smart Governance: 2; HR	Smart City Manager 1 HR
Zpracování startovacího projektu do inovačního programu:	500 tis. Kč
Členství v CZECH.UP – základní	70 t. Kč / rok
Nástroje Smart City Managera	2 x 120 t. Kč plus 2 x 40 t. Kč ročně za údržbu
Městské inovační Konsorcium a Městský inovační Fond: odborná koordinace v rámci CZECH.UP	2 x 150 t. Kč / rok
Smart Governance: 3 Komunity, coworking a participace (Projekt a založení aktivit s podporou)	680 tis. Kč
OBČAN: VZDĚLÁVÁNÍ	470 tis. Kč
OBČAN: programy Senior a Student	350 tis. Kč
VODOHOSPODÁŘSTVÍ	Tarifní mzda vodohospodáře v Komisi města
VODOHOSPODÁŘSTVÍ: ODPADNÍ VODA	1 725 tis. Kč
VODOHOSPODÁŘSTVÍ: PITNÁ VODA	4 270 tis. Kč
VODOHOSPODÁŘSTVÍ: DEŠŤOVÁ VODA	1 850 tis. Kč
DOPRAVA	Tarifní mzda manažera mobility (0,5)
DOPRAVA: STATICKÁ DOPRAVA	800 tis. Kč
DOPRAVA: DYNAMICKÁ DOPRAVA	1 150 tis. Kč
ENERGETIKA:	23 000 tis. Kč
GIS a DATA	Tarifní mzda GIS podpory (1,0)
OTEVŘENÁ DATA a mapově analytický nástroj	600 tis. Kč
CELKEM (odhadované náklady bez personálních):	39 875tis. Kč

Přehled požadavků na HR

Smart Governance: 2; HR	Smart City Manager 1 HR
Smart Governance: 1; HR	Stabilizovat personální zajištění 1 HR
Smart Governance: 1 Korporátní identita - BRAND	Tarifní mzda copywriting a marketing + 0,5
VODOHOSPODÁŘSTVÍ	Tarifní mzda vodohospodáře v Komisi města 0,5
DOPRAVA	Tarifní mzda manažera mobility (0,5)
GIS a DATA	Tarifní mzda GIS podpory (1,0)
CELKEM:	4 úvazky, 6 osob